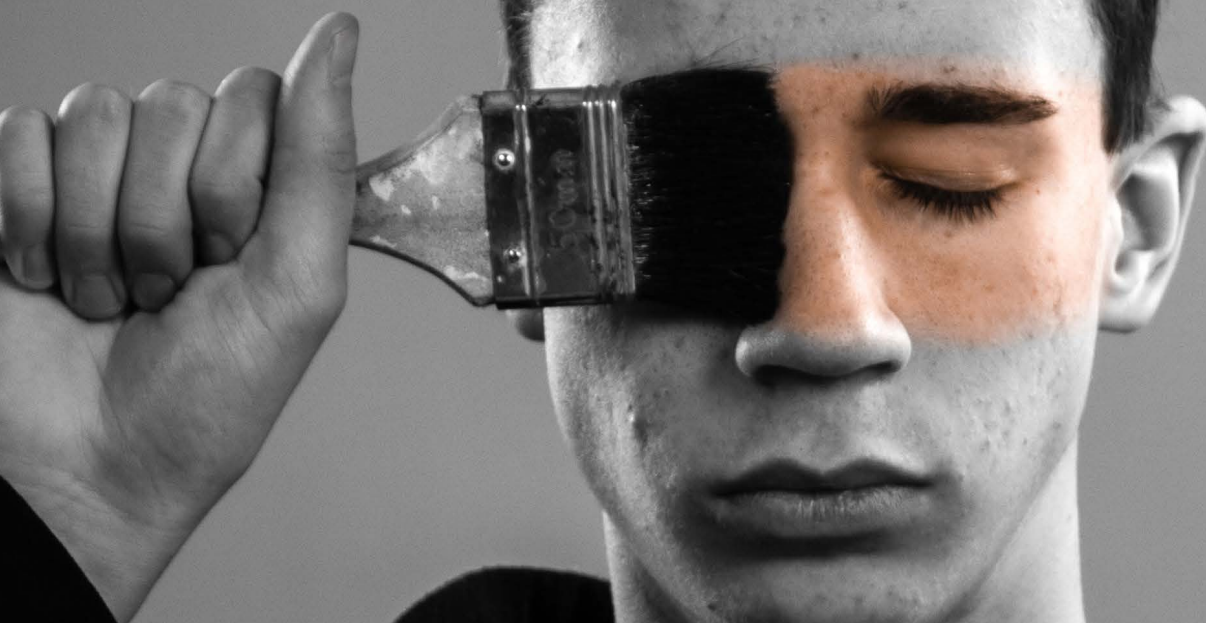

19-20

VUOSIJULKAISU
LUKIO
JÄRVENPÄÄN

VANS

jarvenpaanlukio.fi

jakenlukio

Järvenpään lukio

Toimitus: Marjaana Svala

Taitto ja ulkoasu: Tea Lindroos

Kannen kuva: Luka Niininen KU11 Luova valokuvaus

SISÄLLYSLUETTELO

1	Rohkeasti kohti uudenlaista tulevaisuutta
4	ETÄLUKIO - Koronapandemia mullisti nopeasti kaikkien työt oppilaitoksissa
5	ETÄLUKIO - Lähiopettajasta etäopettajaksi – digiloikka Järvenpään lukiossa
11	Kemian laboratoriokurssi
13	Kantasoluluento
14	The Past and Future of Sustainable Energy
15	Harppaus tieteeseen
16	Peliohjelmointia
18	CERN-projekti
21	PASADENA-projekti
21	BUCHHOLZ-projekti
23	Counter-Strike-turnaus
25	KINNARI-projekti
28	Pussi päässä – ja muita ajatuksia luovasta valokuvauksesta
35	Mitä kuuluu nyt?
38	Musiikin ja tanssin vuosi
40	Pala taidetta tavalliseen arkeen
41	Inspiroivia vierailuja, mielenkiintoisia työpajoja ja korkeakouluyhteistyötä
44	Kolme etydiä muutoksesta
46	Multi-instrumentalisti Lauri Schreck lumosi kuulijat kanteleellaan
49	Draama
51	Yrittäjäyys, talous, yhteiskunta – YTY lukuvuonna 2019–2020
53	YTY-linja avoimien ovien päivillä Järvenpään lukiossa 2020
56	LAMPEDUSA - Siamo sulla stessa barca
59	KIINA-projekti
65	VENÄJÄ-projekti
67	ROOMA-projektilaiset ihastuivat Ostiaan
70	RUOTSI-projekti
73	Suomen kielitieteen olympialaisten työpaja
75	Suomi toisena kielenä
77	Vaihto-oppilaat
79	Aikuislinja
83	Kirjasto kiinni – mistä luettavaa?

Rohkeasti kohti uudenlaista tulevaisuutta

Lukuvuosi käynnistyi lukiossamme perinteitä vaa-
lien. Lukiomme yksi vahvuus on monipuolinen
kansainvälinen toiminta. Syyslukukauden aikana ja
vielä kevatlukukauden alussa koulullamme vieraili
kansainvälisiä ryhmiä ja meiltä tehtiin opintomat-
koja ulkomaille. Perinteisesti oppilaitoksestamme
tehdään huhti-toukokuussa useita opintomatkoja
ulkomaille. Näin oli suunniteltu myös tälle lukuvuo-
delle. Koronapandemia kuitenkin muutti suunnitel-
mat, ja kaikki loppukevään opintomatkat jouduttiin
perumaan. Ymmärrän, että monia opiskelijoita ja
opettajia tämä harmitti, kun opintomatkojen eteen
oli tehty jo paljon työtä. Näitä peruuntuneita opin-
tomatkoja pyritään toteuttamaan ensi lukuvuoden
aikana, mutta ainakaan vielä syyslukukaudella se ei
ole mahdollista. Järvenpään kaupungissa on linjattu,
että ensi syksynä ei oppilaitoksista tehdä opintomat-
koja ulkomaille.

Koronapandemia vaikutti lukioissa ensimmäisenä
kevään ylioppilaskirjoituksiin, kun ylioppilastutkin-
tolautakunta päätti lyhentää kirjoitusten kestoa
viikolla ja siirsi reaaliaineiden koepäivät viikkoa
aikaisemmaksi. Näin ylioppilaskokeita järjestettiin
tuolla viikolla joka päivä. Tästä seurasi, että erityisesti
kokeiden uusijat jättivät osallistumatta kirjoituksiin.
Lisäksi ne, joille se oli mahdollista, siirsivät kokeisiin
osallistumista ensi syksyyn. Lukiossa oli myös niitä,
jotka eivät voineet osallistua kirjoituksiin ulkomailta
palaamisen vuoksi. Määräyksenä oli, että ulkomailta
palaavien tulee olla kotona kaksi viikkoa ennen kou-
luun saapumista, jotta varmistutaan mahdollisesta
tartunnasta. Kokeiden aikataulun muuttamisella
haluttiin turvata ylioppilaskokeiden järjestäminen,
vaikka pandemia lähtisi etenemään nopeasti. Vaikka
aikataulumuutos aiheutti oppilaitoksissa ylimääräis-
tä työtä, se oli mielestäni oikea ratkaisu. Ratkaisua
puolsi erityisesti viruksen melko laaja leviäminen jo
tuolloin Uudellamaalla.

Ylioppilaskirjoituksiin osallistuminen pandemia-ai-
kana oli kokelaille kuormittava tilanne. Kuormitusta
aiheutti lyhyellä varoitusajalla tehty kirjoitusten aika-
taulumuutos ja huoli mahdollisesta tartunnasta koe-
tilanteessa. Järvenpään lukiossa tartuntariskiä pyrit-
tiin minimoimaan järjestämällä kokeet tavanomaista
pienemmissä ryhmissä. Kun suunnittelemme ensi
syksyn ylioppilaskirjoituksia, tästä kokemuksesta on
hyötyä, mikäli pandemiatilanne edelleen vaatii poik-
keusjärjestelyjä oppilaitoksissa. Koronatilanteesta

huolimatta kirjoitukset sujuivat mielestäni ylioppi-
laskirjoitustulosten perusteella pääasiassa odotus-
ten mukaisesti. Kirjoituksiin osallistuneille tämä oli
myös oppimiskokemus. Työelämässä tulee varmasti
kaikille eteen tilanteita, joissa suunnitellut aikataulut
muuttuvat ja joudumme toimimaan paineen alla.
Pandemian vuoksi oppilaitokset siirtyivät maalis-
kuun puolivälissä etäopetukseen, ja suurin osa lu-
kioista oli etäopetuksessa lukuvuoden loppuun asti.
Tämä muutos vaikutti kaikkien työhön oppilaitok-
sessa. Näistä kokemuksista löytyy kuvauksia myös
tässä vuosijulkaisussa.

Ennemmin tai myöhemmin koronakriisi on ohi.
Kriiseistä aina voidaan ottaa opiksi, ja tätä tapah-
tumaa arvioidaan varmasti eri tasoilla ja tahoilla.
Maailmanlaajuisesti tullaan arvioimaan, miten
rakennamme kestäväää tulevaisuutta tästä eteenpäin.
Pandemian syiden esilletuominen voi velvoittaa
meitä kaikkia muuttamaan elintapojamme, jotta
jatkossa vastaavilta kriisitilanteilta

vältytään. Kriisitilanteet yhdistävät ihmisiä toisiinsa.
Tästä voimme kaikki oppia, miten toimimme yhtei-
söllisesti sekä kannamme huolta ja vastuuta läheisis-
tämme. Samoin tämä kriisi monine käänteineen on
opettanut meille kaikille epävarmuuden sietokykyä.

Marraskuun alussa valtakunnallisilla lukiopäivillä jul-
kaistiin uudet lukion opetussuunnitelman perusteet.
Ne astuvat voimaan 1.8.2021. Lukiossamme valmen-
tautuminen uusien opetussuunnitelmien käyttöön-
ottoon aloitettiin julkaistujen luonnosten perusteella
vuosi sitten huhtikuussa. Tätä työtä on jatkettu
tämän lukuvuoden aikana, vaikkakin lukuvuoden lo-
pussa etäopetukseen siirtyminen on hankaloittanut
työn edistymistä. Opetussuunnitelmatyötä jatketaan
edelleen ensi syksynä yhteistyössä opiskelijoiden,
huoltajien ja eri yhteistyötahojen kanssa. Vaikka
uudistukset eivät lähtökohtaisesti koske oppilaitok-
sessa jo opiskelevia, voidaan joitakin uudistuksia
toteuttaa myös tällä hetkellä voimassa olevan ope-
tussuunnitelman perusteiden mukaan opiskeleville.
Opetussuunnitelmien hengessä on monia yhtymä-
kohtia toisiinsa.

Tulevassa opetussuunnitelmassa korostetaan eri-
tyisesti opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämistä,
oppiaineiden välistä integraatiota, kansainvälisyyttä,
erityisopetusta, laaja-alaista osaamista ja korkea-
koulu- ja työelämäyhteistyötä. Nopeasti arvioituna

vaikuttaa, että suuria muutoksia ei ole tulossa, sillä
näitä samoja elementtejä on jo voimassa olevassa
opetussuunnitelmassa. Keskeisin muutos tulee ole-
maan oppiaineiden välisen integraation lisääminen.
Tämä tapahtuu niin, että nykyiset kurssit korvataan
moduulin käsitteellä ja saman tai eri oppiaineiden
moduuleja yhdistetään laajemmiksi kokonaisuu-
siksi. Tavoitteena on muun muassa yhteisten tehtä-
väkokonaisuuksien laatiminen, jolloin yksittäisten
tehtävien määrä vähenee. Tämän toivotaan edistä-
vän opiskelijoiden jaksamista ja hyvinvointia.

Hyvän pohjan oppilaitoksemme kehittämistyölle an-
taa lukion tämänhetkinen vetovoima. Tänä keväänä
lukioomme oli ennätykselliset 481 hakijaa, joiden
ensimmäinen hakutoive oli oppilaitoksemme.
Aloituspaikkoja lukiossamme on tänä vuonna
lukiossamme 310. Ensisijaisten hakijoiden
määrä osoittaa, että lukiomme on pys-
tynyt vastaamaan opiskelijoiden tarpei-
siin. Toisaalta vetovoima haastaa meidät
lunastamaan hakijoille annetut lupaukset.
Oppilaitoksemme houkuttelevuus antaa
meille kuitenkin uskoa ja rohkeutta ra-
kentaa tulevaisuuden oppilaitosta niin,
että myös jatkossa osamme vastata
mahdollisimman hyvin opiskelijoiden
toiveisiin ja tarpeisiin.

Kiitos opiskelijoille, henkilökunnalle ja
yhteistyökumppaneille lukuvuodesta
2019–2020!

Kaikille ansaittua ja toivorikasta
kesälomaa!

Marja-Liisa Lehtiniemi

Järvenpään lukion rehtori

ETÄ

LUKIO

Koronapandemia mullisti nopeasti kaikkien työt oppilaitoksissa – lisääntyykö etätö tulevaisuudessa?

Koronapandemia eteni kevään aikana hyvin nopeasti. Kun olimme talvilomalla, kuulumme viestejä epidemian leviämisestä Eurooppaan. Tuolloin kuitenkin vietimme lomaamme vielä sangen huolettomasti. Tuntui, että virus oli kaukana Suomesta. Hiihtoloman jälkeen virus kantautui Suomeen erityisesti Keski-Euroopassa matkanneiden mukana. Kun virus levisi väestössä, paineet oppilaitoksen sulkemiseen kasvoivat. Koulujen sulkemisella haluttiin hillitä tartuntojen leviämistä. Järvenpään lukio siirtyi ensimmäisten joukossa etäopetukseen 16.3.2020. Etäopetuksessa myös jatkettiin loppulukuvuosi.

Koulujen sulkeminen ja etäopetukseen siirtyminen muutti niin opiskelijoiden, opettajien, lukiosihteereiden, rehtoreiden kuin tukipalveluiden työtä. Lukioissa etäopetukseen siirtyminen oli varmasti helpompaa kuin perusopetuksessa, koska digitalinen ylioppilastutkinto on velvoittanut jo vuosia käyttämään lukioissa erilaisia digitaalisia sovelluksia ja tietokoneita. Vaikka lukioissa on harjaannuttu käyttämään tietokoneita, vaatii etäopetus toisenlaisia pedagogisia ratkaisuja kuin perinteinen lähiopetus. Tämä nopea siirtyminen etäopetukseen on ollut kaikille opettajille suuri voimanponnistus.

Lukion digitiimi teki opiskelijoille kyselyn etäopetuksen onnistumisesta. Sen perusteella vaikuttaa, että etäopetus on sujunut sangen hyvin. Samanlaisia palautteita on tullut myös opettajilta ja huoltajilta. Kyselyssä kuitenkin ilmeni, että osalle opiskelijoista etäopetus on ollut lähiopetusta haastavampaa ja raskaampaa. Yksi tähän kokemukseen vaikuttanut tekijä on erilaisten etäsovellusten käyttö. Toisaalta olen myös saanut opiskelijoilta viestejä, joiden mukaan osa haluaisi tulevaisuudessakin etäopetusta, vaikka sille ei olisi epidemian vuoksi tarvetta.

Etäopetuksella on kurssit saatu suoritettua, mutta niin opettajat kuin opiskelijat kaipaavat lähiopetusta sosiaalisten kontaktien vuoksi. Vaikutelma on, että pelkästään etäyhteyksien kautta tapahtuva inhimillinen kanssakäyminen koetaan raskaaksi, kun se jatkuu kauan.

Lukiosihteereiden ja rehtoreiden tuli myös uudelleenorganisoida työnsä. Esimerkiksi seuraavat asiat tehtiin tänä keväänä toisin: ylioppilaskokeiden koejärjestelyt, erikoislintojen pääsykokeet, syksyn 2020 ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuminen, päättötodistusten toimittaminen ylioppilaille ja uusien opiskelijoiden vastaanottamiseen liittyvät eri tehtävät. Samoin opinto-ohjaajat, kuraattori, erityisopettaja ja psykologi siirsivät työnsä pääasiassa etäyhteyksillä tapahtuvaksi, kun se tavallisesti perustuu vahvasti kasvokkaiseen kontaktiin.

Etäopetukseen siirtyminen on kehittänyt meidän kaikkien etätyöskentelytaitoja. Julkisuudessa on esitetty, että etätö lisääntyisi tulevaisuudessa. Etätöön tekeminen voi olla yksi keino vähentää liikkumista ja siten myös ilmaston kuormitusta. Saadusta kokemuksestamme voimme ottaa opiksi, kun teemme tulevaisuudensuunnitelmia etäopetuksen hyödyntämisessä oppilaitoksessamme.

Marja-Liisa Lehtiniemi, rehtori

ETÄLUKIO

Lähiopettajasta etäopettajaksi – digiloikka Järvenpään lukiossa

Koronaviruksen saapuminen Suomeen ja sitä seurannut koulujen sulkeminen tarkoitti pikaista siirtymistä lähiopetuksesta etäopetukseen myös Järvenpään lukiossa. Aivan kylmiltään emme joutuneet suorittamaan viimeistä askelta digiaikaan, sillä käytössämme on jo pitkään ollut monipuolisia digitaalisia materiaaleja ja hyvä oppimisolusta. Koko opetuksen siirtäminen verkkoon tarkoittaa kuitenkin melkoista suunnittelua ja lisätyötä, vaikka verkkoalustoja olemme käyttäneet opetuksen tukena jo pitkään.

Kustantajien kehittämät digitaalisten opetusmateriaalien ansiosta opiskelijat voivat esimerkiksi kuunnella ja tehdä tehtäviä omissa e-kirjoissaan. Esimerkiksi Studeossa opiskelija voi verrata palauttamaansa tehtävää oikeaan vastaukseen ja opettaja voi seurata opiskelijan edistymistä. Lisäksi käytössämme on Microsoftin Office 365, joka tarjoaa monia eri työvälineitä sekä opiskelijoiden että opettajien käyttöön. Tehtäviä on voinut palauttaa Edisonin tehtäväkortteihin tai jakaa OneDrivessa opettajan tarkistettavaksi. Monet meistä opettajista käyttävät lukiolle räätälöityä Moodle-oppimisolusta, joka on suunniteltu opetuskäyttöön ja jossa on todella monipuolinen valikoima työkaluja erilaisista tavoista esittää aineistoja aina interaktiivisiin tehtäviin asti. Myös Moodlessa opettaja voi seurata opiskelijan päivittäistä työskentelyä hyvinkin tarkasti.

Olipa oppimisolustana Edison, Moodle, eOppi, Studeo tai Sanoma Pron tai Otavan oppikirja, niin lähiopetuksessa kuin verkko-opetuksessakin on tärkeitä suunnitella kurssin sisältö ja aikataulu huolellisesti ja antaa selkeät ohjeet siitä, mitä opiskelijan odotetaan tekevän. Opiskelijan täytyy tietää kurssin tavoitteet ja arviointikriteerit. Verkko-opetuksessa selkeyden merkitys korostuu entisestään, koska ohjeita ei voi aina kysyä kasvotusten. On tärkeitä, että opiskelija tietää, miten kurssilla edetään, mitä tehtäviä tehdään, mikä tehtävien tarkoitus on, missä aikataulussa ne tehdään, mihin ne palautetaan ja miten niitä arvioidaan. On myös ajateltava kurssin visuaalista ulkonäköä, jotta opiskelijan on helppo löytää tarvitsemansa materiaalit.

Verkko-opiskelun hyviä puolia on muun muassa mahdollisuus asettaa tarjolle erilaista materiaalia, jolla voi tukea erilaisia tapoja oppia: tekstiä, kuvaa, ääntä ja videoita sekä linkkejä ulkopuoliseen verkkoaineistoon. Verkko-opetus tarjoaa mahdollisuuden edetä omaan tahtiin ja saada henkilökohtaisista palautteista. Osa tehtävistä voi olla interaktiivisia tehtäviä, joissa tietokone antaa palautteen heti palautuksen jälkeen, jolloin opiskelija voi heti verrata omaa osaamistaan annettuun palautteeseen. Monet opiskelijat arvostavat mahdollisuutta opiskella itsenäisesti ja edetä itselleen sopivalla tavalla.

Kuitenkin verkko-opetuksessa on joskus haasteellista sitouttaa jotkut opiskelijat tehtävien tekoon, kun opettaja ei ole oppitunnilla vieressä seuraamassa, että opiskelija käyttää aikansa tarkoituksenmukaiseen opiskeluun. Koronaepidemian aikana on ilmaistu huolestuneisuutta koululaisista, jotka eivät saa riittävästi tukea opiskeluun kotona, ja samaa huolta voi kantaa lukiolaisista, joista jotkut hyötyisivät nimenomaan lähiopetuksesta. Niinpä onkin tärkeää, että opettaja seuraa tarkasti, kenellä tehtävien palautus alkaa takellalla, ja ottaa heti yhteyttä opiskelijaan.

Jo tuttujen digitaalisten ratkaisujen lisäksi me opettajat jouduimme miettimään, miten parhaiten olla opiskelijan tavoitettavissa ja miten ratkaisimme ryhmätyötehtävien teon. Päädyimme kokeilemaan webinaareja ja verkkokokouksia eri tavoin. Microsoftin Teams, Moodlen BigBlueButton, Zoom, Google Hangouts ja opiskelijoille tuttu Discord tulivat nopeasti käyttöön.

Teksti Tuija Haapala

Kyselin opiskelijoiden kokemuksia etäopetuksesta 5. jakson alkupäivinä. Kiitos vastaajille Emmi Hakala, Arttu Hämäläinen, Sanni-Katri Ikäheimo, Kalle Kajoniemi, Nia Kokkonen, Siiri Kosonen, Joel Kuosmanen, Tiia Mutanen, Ville Parkkinen, Miina Räsänen, Antti Synkkänen, Lauri Wallström, Valtteri Wallenius, Ilona Valovirta ja Julia Väänänen

Mitä asioita kaipaavat lähiopetuksesta?

- Avun kysyminen oli helpompaa ja kavereita näki.
- helppoa tapaa keskustella ja kysyä
- sosiaaliset kontaktit
- selkeät ohjeet, ei liikaa tehtävää
- taukoa perheestä
- Opettajan kyky antaa apua on parempi lähiopetuksessa kuin etäopetuksessa.
- kavereita, kasvotusten puhumista tunteilla ja koulumatkan kävelyä
- opettajalta saa apua heti kun kysyy
- Paperisen aineiston käsittelyä, sitä kun luokatilat erottaa eri tunnit toisistaan ja portaiden ravaamista.
- Kaipaavat tietynlaista tukea tehtäviin, etenkin matematiikassa. Opettajilta pystyy kysymään apua, mutta ei ehkä samalla tavalla kuin lähiopetuksessa.
- Vaikka oppitunnit käydään etänä, mielestäni etäteoria jonkin sovelluksen välityksellä parantaa oppimistani huomattavasti. Henkilökohtaisesti myös saan enemmän aikaan, jos tunnit pidetään lukujärjestyksen mukaisina ajankohtina niin, että on ns. koulupäivä.
- luokkaympäristöä

Miten etäopiskelu on sujunut? Mikä on sujunut hyvin? Mikä ei ole oikein toiminut?

- Kaikki on sujunut ihan hyvin, vaikka työmäärä on joissain aineissa ollut välillä suuri.
- Mielestäni hyvin. Kaikki muu on sujunut hyvin, mutta mielestäni opettajat käyttävät liian monia eri palveluita etäopetuksessa.
- Etäopiskelu on sujunut ihan hyvin. Yhteydet ja eri etäopetusohjelmat ovat toistaiseksi toimineet hyvin ja opiskelu on sujunut mallikkaasti. Näinä aikoina kuitenkin alkaa oikeasti arvostamaan lähi-opetusta ja mahdollisuutta tulla lukiolle opiskelemaan, koska yksin kotona opiskeleminen muuttuu nopeasti tylsäksi ja puuduttavaksi.
- Muuten kaikki on sujunut suhteellisen hyvin, mutta useinkin on ongelmia tietokoneen tai yhteyksien kanssa. Myös avunsaaminen on hieman hankalampaa. Etäopiskelu soveltuu introvertille aika lailla loistavasti.
- Hyvin on sujunut, joskus videoyhteydet pätkivät. Opettajien toisistaan eroavat tavat hoitaa etäopetus sekoittavat ja ärsyttävät.
- Hyvin, vaikka en tykkää olla yksin, olen tykännyt olla kotona. Olen helposti pystynyt heräämään ja nousemaan koneen äärelle aina ajoissa. Joskus on todella hankala saada tehtyä kaikkia tehtäviä, koska ei saa apua niin nopeasti. Olen joutunut ratkomaan paljon asioita yksin paljon enemmän. Tietenkin, jos ei ole onnistunut, olen pyytänyt apua.
- Ihan ok, jotkut hommat saa tehtyä nopeammin eli aikaa säästyy. Haastavammat aineet kuten matikka on tosin vähän vaikeampaa etänä, ellei opettajalla ole jakaa hyviä muistiinpanoja tai luentoja.
- Sujunut hyvin niiden aineiden osalta, jotka ovat tuttuja ja joihin löytää apuja eri lähteistä (biologia, englanti, terveystieto). Itsellä matematiikan kurssi meni tähänastisista huonoiten. Asia on vaikeaa enkä osaa kysyä apuja oikealla tavalla. En pysty osoittamaan paperilta, mikä kohta on epäselvä tai pohtia ongelmaa läpi opettajan ollessa vierellä jatkuvasti korjaamassa kunnes ymmärrän. En pysty työskentelemään rauhallisessa tilassa kotona, koska netti ei halua toimia kaikkialla. Jatkuvasti kotona ollessa pyydetään tekemään pieniä hommia ja auttamaan yksinkertaisissakin asioissa, joita alan tekemään ja projekteja kertyy kodin ja koulun puolesta. Helpot aineet ovat helppoja. Ennestään vaikeat aineet ovat entistä vaikeampia eikä ole mahdollisuutta liittyä pajaan.
- Opiskelu on sujunut hyvin, välillä online-tunnille meno on saattanut unohtua pari kertaa tai jotkut ohjeet ovat olleet hieman epäselviä, mutta muuten on sujunut hyvin.
- Tehtävien palautus ja oppimateriaalien käyttö on ollut selkeää ja helppoa. Ilman etäteorioita oppiminen on ollut hankalampaa.
- Hieman hankalaa erottaa koulu ja vapaa aika toisistaan.

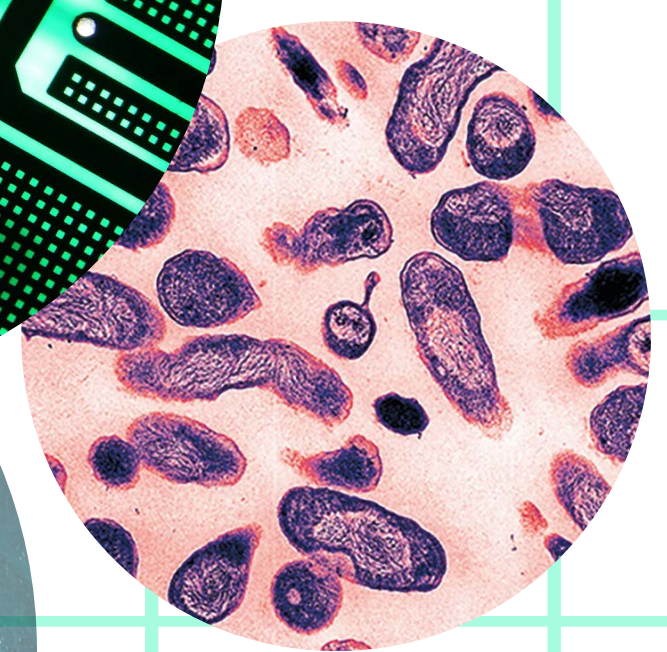
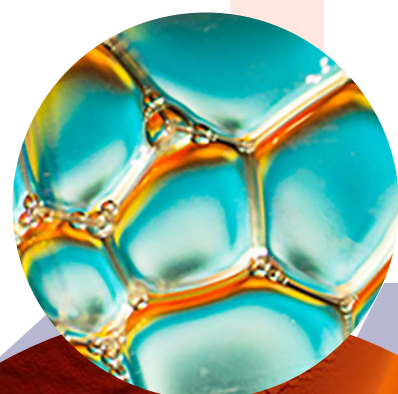
Miten ajattelet etäopiskelun vaikuttavan opiskeluusi (esim. opiskelutaidot)?

- Voi jopa vaikuttaa positiivisesti, kun joutuu pakotetusti opiskelemaan eri menetelmillä.
- Opin kuuntelemalla. Toivottavasti omatoiminen etäopiskelu ei vaikeata oppimista kovasti.
- Uskon, että etäopiskelu tekee opituista asioista enemmän käytännönmukaisia, mm. kun nettiä ja kirjoja saa käyttää kokeiden ja tehtävien aikana. Tilanne on realistisempi, koska oikeassakin elämässä meillä on kaikki nämä työvälineet käytössä, kun ongelmia pitää ratkaista. Tämä mielestäni suuntaa opetusta enemmän tiedonhakuun ja soveltamiseen kuin ulkoa muistamiseen.
- On hankalampaa, opin huonommin kuin normaalisti.
- Uskon etäopiskelun heikentävän opiskeluani hieman, koska en ole hyvä itsenäisessä työskentelyssä.
- Luulen, että etäopiskelu vaikuttaa opiskeluun hieman negatiivisesti, koska opettajien ja ystävien apua on vaikeampi saada kuin normaalisti lukiolla opiskeltaessa.
- Opin ainakin opiskelemaan itsenäisesti entistä paremmin, mutta toisaalta aikatauluttaminen on ollut odotettua hankalampaa välillä.
- Luulisin että etäopiskelu tekee minusta laiskemman ja opin huonommin. Perinteisten opiskelutekniikoiden käyttö vähenee.
- En varmaan jaksa kuluttaa aikaa niin paljon opiskeluun, koska olen kotona ja jotain aina tapahtuu. On välillä hankalaa vain opiskella, kun voisin esimerkiksi olla pupuni kanssa.
- Kaikki pysyy varmaan aika samana. Se on itsestään kiinni nyt vain enemmän.
- Opin käyttämään Sanoma Pron digikirjoja ja liittymään live-yhteyksiin. En tiedä, miten tämä vaikuttaa pidemmän päälle.
- Saan ainakin enemmän tehtyä tehtäviä kuin normaalisti, sillä tunneilla voi olla vaikea keskittyä välillä.
- Vaatii enemmän viitseliäisyyttä, opiskelutaidot luultavasti kehittyvät etenkin, kun asioita voi tehdä enemmän itselle sopivalla tavalla.
- Etäopiskelun kanssa selviää, mutta jos etäopiskelu johonkin suuntaan vaikuttaa oppimisessäni, se suunta on negatiivinen. Esim. kielten kursseilla, jotka muutenkin ovat paljon omatoimista työskentelyä, etäopiskelu on oikeastaan ihan mukava opiskelutapa, mutta vahvasti teoriaan painottuvat aineet kuten matemaattiset aineet ovat vaikeampia etäopiskeluna.
- Heikentää opiskeluani, sillä oppiminen ei tunnu samalta.

LUMA

LUMA

LUMA

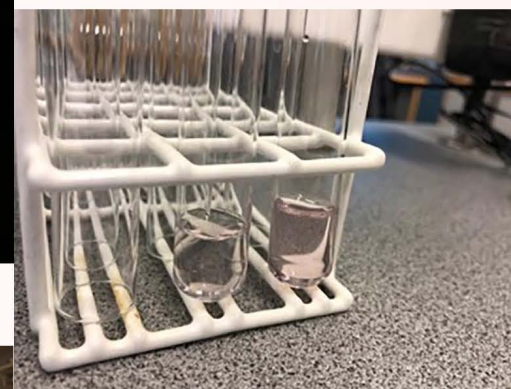
KEMIAN LABORATORIOKURSSI

Kemian laboriokurssi oli kurkistus siihen kemian maailmaan, jota moni kemian kursseilta ennen lukiota ehkä odottaakin. Koska aika on varsin kortilla kemian ainoalla pakollisella sekä valtakunnallisilla syventävillä kursseilla eikä kokeellisia töitä ehditä tekemään niin paljon kuin opiskelijoilla innostusta kenties riittäisi, oli laboriokurssi hyvä valinta ja kiinnostava sukellus erilaisten aineiden sekä työmenetelmien maailmaan. Kurssilla tuli myös hyvin kerrattua jo aiemmilla kursseilla opittua, eikä se näin ole ollenkaan huono valinta oman kemian tietämyksen syventämistarkoitukseen. Koska kurssi oli koulukohtainen syventävä kurssi, oli tunnelma innostuneen rento ja opettajallamme oli paljon aikaa selventää vielä hahmottamatta jääneitä asioita. Ja monta ahaa-elämystä kurssilla koettiin!

Kurssin niin sanottuna päätyönä oli lääkkeenä käytetyn aspiriinin valmistus. Aspiriinin eli asetyylisalisyylihapon valmistus on monivaiheinen orgaanisen kemian työ. Orgaanisten yhdisteiden valmistukseen eli syntetisointiin liittyy useita eri työvaiheita, sillä ei riitä, että saadaan pelkästään haluttu reaktiotuote, vaan saatu tuote täytyy vielä puhdistaa ja puhtaus on myös varmistettava erilaisin menetelmin. Orgaaniset reaktiot vievät usein myös paljon aikaa, minkä takia käytimme aspiriinin valmistukseen useamman oppitunnin. Ja se kannatti!

Työssä pääsimme tutustumaan uudenlaisiin työmenetelmiin sekä syventämään osaamista jo aikaisemmillä kursseilla opituista menetelmistä. Yksi monille uusi erotusmenetelmä oli imusuodatus, joka edesauttoi asetyylisalisyylihapon kiteytymistä. Toinen hieman vieraampi työmenetelmä oli vesihauteen hyödyntäminen. Vesihauteen avulla työssä käytetystä salisyylihaposta ja etikkahapopanhydridistä muodostui asetyylisalisyylihappoa. Kun lopullinen reaktiotuote saatiin selville, arvioitiin vielä tuotteen puhtautta vertaamalla sitä kaupasta ostettuun aspiriiniin ja alussa käytettyyn salisyylihappoon. Indikaattoriliuosta sekoitettiin jokaiseen koeputkeen, ja värikoe oli monille kompastuskivi: oma asetyylisalisyylihappo muistutti monilla väritään enemmän salisyylihappoa kuin kaupallista aspiriinia. Oma aspiriinitehtailu ei siis vielä nähnyt päivänvaloa Järvenpään lukiolla.

Aspiriinin valmistuksen jälkeen jatkettiin vielä muutamalla tunnilla samalla aiheella. Seuraavilla tunneilla määritettiin asetyylisalisyylihapon määrä kaupasta ostetusta Aspirin-tabletista. Tässä työssä käytettiin hyväksi titrausmenetelmää. Apteekin Aspirin-paketin kyljessä on ilmoitettu yhden tabletin sisältävän 500 mg asetyylisalisyylihappoa, ja monien yllätykseksi useat kurssin ryhmäläiset saivat määritettyä tabletista lähelle 500 mg:aa asetyylisalisyylihappoa. Kannattaa siis luottaa lääkefirmoihin!

Tällä kertaa kurssi piti sisällään laajasti arkipäiväisiä asioita tutkivia kokeellisia suorituksia. Toinen kotikeittiöön läheisesti liittyvä työ oli makkaran suolapitoisuuden määrittäminen. Keinona käytettiin tietenkin tapaa, jolla harva tuskin olisi itse lähtenyt tai onnistunut kyseistä määritystä tutkimaan, nimittäin määrittämällä makkarasta uutetun vesiliuoksen kloridi-ionipitoisuus. Ruokasuolahan on kemialliselta nimeltään natriumkloridia. Myös tässä kokeessa hyödynnettiin titrausta, tällä kerralla tosin saostus-titrausta. Kurssin myötä tuskin keneltäkään jää unohtumaan titrauksen ja liuoksen vaaleanpunaiseksi tai oranssiksi värjäytymisen taika, magneettisekoitinta unohtamatta. Ja niin, mikä olikaan vastaus siihen, kertooko tuoteseloste oikean suolapitoisuuden? Saatu tulos oli noin prosentin pienempi kuin ilmoitettu arvo. Reklamaatiolomakkeet valmiiksi, olkaa hyviä!

Ominaista kurssille on nimenomaan useampien eri kemian kokeellisten menetelmien kertaaminen ja oppiminen, mikä on hyvä perusta mahdollisten tulevaisuuden laboriotöiden varalle. Ensimmäisessä työssä ennalta opittua kerrattiin tuttujen testien avulla, jolloin jatko sujui jo huomattavasti sulavammin. Toisaalta viimeisessä, tällä kertaa etäopetuksen kautta tehdyssä kokeellisessa työssä, menetelmien tunnistamista (ja samalla omaa kemiallista päättelykykyä) tentattiin monipuolisesti.

Jokaiseen suoritettuun työhön liittyi myös jokin pieni laskennallisen kemian tehtävä tai reaktioyhtälön muodostus, joka syvensi jo opittuja, joidenkin osalla jo unohdettuja, mutta erittäin tärkeitä taitoja. Kotitehtäviä tuli harvoin, mutta silti saattoi itsekkin huomata, kuinka asiat palasivat mieleen ja kuinka nyt saattoi ymmärtää aiemmin oudolta tuntuneen asian tai ilmiön.

Tarkoituksenamme oli myös kurssin lopulla vierailla Helsingin yliopiston kemian laitoksella Kumpulassa, mutta vallitseva koronavirustilanne esti valitettavasti aikeemme. Yliopistolla olisimme saaneet tutustua kemian yliopistotasoiseen opiskeluun ja kampukseen sekä osallistua laboriotyöskentelyyn, mikä kuulosti erittäin mielenkiintoiselta. Olisimme esimerkiksi saaneet jatkojalostaa jo kurssilla tekemästämme aspiriinista reumalääkettä ja valmistaa jäätelöä hyödyntäen nestemäistä tyyppiä.

Kuten arvata saattaa, koronatilanteen takia loppukurssi jouduttiin käymään etäyhteyden kautta, mikä tuntui aluksi hieman erikoiselta ja hauskalta, olihan kyseessä työkurssi. Onneksi olimme kuitenkin ehtineet jo tehdä suurimman osan kurssille suunnitelluista töistä koululla, minkä ansiosta loppukurssin opiskelut sujuivat hyvin myös etänä, opettajan livestreamoja katselemalla.

Kurssi ylitti odotukset mielenkiintoisten töidensä ansiosta ja hyödytti etenkin kemian kirjoittajia. Työmääräkään ei lopulta ollut liian suuri ja ilmapiiri tunneilla oli usein rento ja kevyt. Kurssi on erittäin suositeltava kaikille kemiasta innostuneille lukiolaisille.

Teksti ja kuvat Oskari Ahvenainen, Ese Ogunbor ja Aino Wahlström

KANTASOLULUENTO

Osallistuimme Ritva Moilasen kanssa syksyllä 2019 Biologian ja maantieteen opettajien liiton järjestämään koulutuspäivään, jossa kuulumme Kirmo Wartiovaaran pitämän mielenkiintoisen ja opettavaisen luennon CRISPR-Cas-menetelmästä. Ihastuimme Wartiovaaran luennoimistyyliin niin paljon, että houkuttelimme hänet pitämään esityksen kantasoluista luma-linjalaisille ja muille biologian opiskelijoille tammikuussa 2020.

Wartiovaara on Helsingin yliopiston perinnöllisyyslääkäri ja dosentti, joka hoitaa joka toinen viikko syöpäpotilaita HUS:ssa. Joka toinen viikko hän hoitaa soluja laboratoriossa kantasolututkijan ominaisuudessa. Lisäksi hän opettaa lääketieteellisen tiedekunnan opiskelijoita.

Kantasolututkimus käy kuumana tällä hetkellä sekä meillä että maailmalla, ja kantasolujen ajatellaan tulevaisuudessa mahdollistavan lähes kaiken tutkimuksen ja lääketieteen saralla. Ajankohtaisuudesta huolimatta aihetta käsitellään melko suppeasti biologian nykyisessä opetus-suunnitelmassa, joten valitsimme kantasolut luennon aiheeksi. Luentoa mainostettiin luma-linjalaisille hyvissä ajoin niin paljon, että jossain vaiheessa alkoi jo vähän pelottaa – lunastaako Wartiovaara suuret odotukset?

Kuten alla olevista opiskelijoiden kommenteista käy ilmi, kyllä lunasti! Ikävä kyllä aika loppui juuri, kun olimme pääsemässä keskustelussa mielenkiintoiseen vaiheeseen eli siihen, missä kulkee raja nyt, kun pystymme jo lähes kaikkeen. Missä tilanteissa uusia mahdollisuuksia pitää ja saa käyttää? Kenelle kalliit hoidot kuuluvat? Näitä tutkimukseen liittyviä eettisiä, moraalisia ja juridisia kysymyksiä nykyiset opiskelijamme tulevat pohtimaan Järvenpään lukiosta valmistumisensa jälkeen. Ja onneksi pääsemme keskustelemaan Kirmon kanssa näistä teemoista myös ensi vuonna!

Teksti Emma Lager, biologian ja maantieteen lehtori

Opiskelijoiden kommentteja luennosta:

”Oli avartavaa tajuta, että vaikka itse on vasta lukiolainen, ymmärsi kantasolututkijan puheesta melko paljonkin. Luennosta on varmasti hyötyä jatko-opintoja ja kirjoituksia ajatellen.”

”Luennoitsija vertasi kantasoluja keittokirjan resepteihin. Vertaus oli oivallinen ja teki kantasolujen elämäntapaista ymmärrettävämmän.”

”Luento oli hyvin ajatuksia herättävä, koska kantasolujen käyttöön liittyy paljon eettisiä ja moraalisia kysymyksiä. Aiheuttaako kantasolujen käyttö esimerkiksi epätasa-arvoisuutta yhteiskunnassa? Koska kantasoluhoidot maksavat ainakin toistaiseksi sievoisia summia, vain rikkailla on varaa niihin, mikä mielestäni johtaa väistämättä yhteiskunnan eriarvoistumiseen. Entä kuinka eettistä on muokata lapsistaan halutunlaisia kantasolujen avulla?”

”Luento oli paras, jolla olen koskaan ollut. Kun kuulin Emma Lagerilta tästä luennosta, ei se aluksi kiinnostanut ollenkaan. Tuntematon aihe ja pitkä luento eivät kuulostaneet houkuttelevilta, mutta onneksi mieleni muuttui, ja menin luennolle. Wartiovaara oli nimittäin todella taitava luennoitsija, joka osasi selittää vaikeatkin asiat suhteellisen helposti ja ymmärrettävästi. Kivana lisänä hän otti myös yleisön loistavasti huomioon kysymällä muun muassa kysymyksiä ja heittämillä hyvien kysymysten esittäjille lakua.”

”Luentoa oli mielenkiintoista kuunnella, yleisöä innostettiin kyselemään kysymyksiä ja luennoitsijan tekemät esimerkit selvensivät vaikeimpia asioita hyvinkin paljon. Lisäksi luennoitsijalla oli huumorintajua, minkä takia luennosta ei tullut missään vaiheessa pitkästyttävää.”

”Luento oli kiinnostava ja Kirmo oli ihan sikahyvä luennoimaan.”

”Opettajien ennakkomainonta kuukausia ennen itse tapahtumaa ei todellakaan ollut turhaa hätiköintiä. Kirmo Wartiovaara sai Järvenpään lukion biologian opiskelijat kuuntelemaan tarkkaan ja yhtä innostuneesti kuin ruotsalaiset Melodifestivalen-finaalia. Wartiovaaran puhetapa oli mielenkiintoinen, huumori puri ja tyyli erosi monestakin useimmiten kuullun tutkijapuhujan tyylistä. Kirmo informoi, haastoi ja viihdytti. Me pyysimme viihdyttävää uutta tietoa kantasoluista, ja sitä me todellakin saimme.”

The Past and Future of Sustainable Energy

Joulukuun alussa 2019 koulullamme vieraili Fulbright-luennoitsija Mr. Yang. Hänen luentonsa käsitteli erittäin ajankohtaista ja mielenkiintoista aihetta, ympäristöä säästävien energianlähteiden menneisyyttä ja tulevaisuutta. Tapahtuma pidettiin auditoriossa, ja se oli suunnattu erityisesti luma-opiskelijoille, mutta mukaan mahtui muitakin – yhteensä noin 180 opiskelijaa.

Luennoitsija aloitti kertomalla hieman kotiosavaltiostaan Washingtonista ja sen ilmastosta sekä historiasta. Washingtonissa on jopa neljä erilaista ilmastoaluetta. Luennoitsija itse oli aavikkoalueelta. Hän kertoi, kuinka alueen vuoristo on muodostunut maanjäristysten sekä tulivuorenpurkausten seurauksena. Hän näytti kuvia ja kertoi osavaltion nähtävyyksistä sekä muutenkin yleisesti kotimaastaan.

Mr. Yang kertoi opettavansa Washington State Universityssa. Siellä käytetään aurinkopaneeleja yhtenä energianlähteenä. Kuitenkin maaöljy on Yhdysvaltojen suurin energianlähde, joka kattaa noin 38,5 % koko maan energiantuotannosta. Se on erityisen tärkeä julkiselle liikenteelle, vaikka se tuottaa paljon kasvihuonekaasuja. Luennoitsija kertoi öljyn historialta ja sen löytymisestä Pennsylvaniasta sekä siitä, kuinka vaikeaa se on korvata sen tultua tärkeimmäksi energianlähteeksi.

Myös vaihtoehtoisia energianlähteitä on olemassa, kuten aurinko- ja tuulivoima sekä vesivoiman eri muodot. Myös ydinvoimaa ja kivennäisaineita voidaan käyttää, mutta ne eivät säästä ympäristöä. Kaikkein paras vaihtoehto on biomassa, sillä siitä voidaan tuottaa sekä lämpöä että valoa ja se sitoo niin hiilidioksidia kuin vettäkin. Mr. Yang oli perehtynyt myös Suomen energianlähteisiin, vaikka luento keskittyikin pääasiassa USA:han.

Luennoitsija päätti luentonsa kertomalla Yhdysvaltojen koulusysteemistä: siitä, minkä ikäisenä koulu aloitetaan, kuinka monta vuotta kouluja käydään ja miten koulu-uralla edetään. Hän kertoi lyhyesti myös omien lastensa koulutuksesta, mutta ikävä kyllä luennolle varattu aika oli rajallinen. Kaiken kaikkiaan luento oli todella silmiä avaava ja mielenkiintoinen. Myös tämänhetkisen ilmastokriisin takia aihe on erittäin ajankohtainen.

Teksti Emilia Niemi

Harppaus tieteeseen

Matematiikka- ja tiedeaiheiset Harppi 2019 -festarit järjestettiin Helsingissä Maunulan yhteiskoululla, Helsingin matematiikkalukiossa lauantaina 9.11.2019. Tapahtuma oli kaikille lukiolaisille avoin ja ilmainen. Tapahtumassa oli matematiikkaan ja luonnontieteisiin liittyvää ohjelmaa, kuten luentoja ja työpajoja, sekä nons-top-ohjelmaa, kuten lautapelejä, jättifraktaalien rakentamista, robottijalkapalloa, Dungeons and Dragons -sessioita, Rubikin kuutioiden ratkaisua sekä pulmapaja. Päivän aikana oli mahdollisuus tutustua omanhenkisiin ihmisiin ja saada uusia ystäviä esimerkiksi hengailualueella.

Päivämme alkoi avausluennolla, jonka piti kosmologian emeritusprofessori Kari Enqvist aiheenaan Mitä alkuräjähdykselle kuuluu tänään? Tapahtumassa järjestettiin myös kilpailuita, kuten Rubikin kuution ratkaisemisen nopeuskilpailu, matematiikkakisa ja Blokus-turnaus. Tapahtumassa tarjottiin ilmaiset juomat ja ruokailut: lounas, välipala sekä myöhemmin illalla tarjottu pizzaillallinen.

Tapahtumaan pääsi koulun järjestämällä bussikuljetuksella, joka lähti parkkipaikalta klo 10.30. Saavuimme paikalle klo 11.30, veimme takit naulakkoon ja saimme festarirannekkeet. Kuuntelimme avausluennon, joka oli mielestämme hyvin koottu ja havainnollistettu, mutta myös hieman vaikea tieteellisen terminologiansa takia. Luennon jälkeen alkoivat työpajat, joihin ilmoittauduttiin etukäteen oman mielenkiinnon perusteella. Koodauksesta kiinnostunut sai perehtyä Arduino-koodaukseen useassa pajassa. Ongelmanratkaisupajassa puolestaan ratkaistiin matemaattisia pulmia väritysten avulla. Pajoissa sai kokeilla myös erilaisia lautapelejä, kuten yli 2000 vuotta vanhaa kiinalaista go-strategiapeliä. Tapahtumassa pääsi myös ammattilaisryhmän järjestämiin pakohuoneisiin. Pidimme omasta pakohuoneestamme: siinä tarvittiin paljon tiimityötä ja se oli sopivan haastava kokeneemmallekin pakohuonepelaajalle, mutta myös aloittelijat pääsivät hyvin pelin makuun. Pulmat olivat nokkelia, ja niiden ratkaisemiseen tarvittiin luovaa ajattelua ja kekseliäisyyttä.

Pidimme tapahtumasta ja sen tunnelmasta. Festareilla oli sekä ajoitettua että non-stop-ohjelmaa, joten tekemistä riitti koko päiväksi. Pidimme myös siitä, että tapahtumassa oli paljon asiantuntijoita kertomassa mielenkiintoisista aiheista. Niille, joita luennot eivät kiinnostaneet, oli tarjolla paljon muutakin ohjelmaa, kuten hengailua tai lautapeliä palaamista. Tapahtuma oli myös hyvin organisoitu.

Teksti Karoliina Partanen, Helmi Parviainen ja Iiris Valonen

Peliohjelmointia

Peliohjelmoinnin alkeet -kurssi pidettiin ensimmäisen kerran ja mukana oli yli 20 innokasta pelikoodaria. Osalla oli kokemusta pelien teosta jo aiemmin, mutta osa tuli kurssille täysin avoimin mielin tutustumaan aiheeseen. Kurssi toteutettiin yhteistyössä Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa ja siitä oli mahdollista saada myös yliopiston kurssisuoritus. Jakson aikana kaikki saivat käsityksen pelien kehittelystä Unity-pelimoottorin avulla, kun toteutimme 3D-tankkipelin tekoälyineen. Tekoälyaiheeseen ja pelien maailmaan pääsimmekin tutustumaan vielä paremmin opintokäynnillä Supercellille ja Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen laitokselle.

Teksti Mirva Paavola

CERN

CERN-projekti 22.–28.10.2019

Tiistai 22.10.

Matkamme alkoi lennolla Helsingistä Geneveen. Genevessä pistäydyimme aluksi paikallisessa kebab-ravintolassa, minkä jälkeen lähdimme tutkimaan kaupungin keskustaa. Kävimme Saint Pierren katedraalissa, jossa pääsimme kiipeämään tornien huipulle. Ylhäältä paljastui upea näkymä yli koko kaupungin. Illalla tutkimme hostellimme lähialueita ja kävimme kaupassa. Koko ryhmämme oli väsynyt aikaisesta herätyksestä, joten menimme ajoissa nukkumaan.

Keskiviikko 23.10.

Ensimmäinen päivämme CERNissä oli kiireisin. Aluksi meidät vietiin katsomaan paikan ensimmäistä hiukkaskiihdytintä, jonka luona meille pidettiin upea esitys hiukkasfysiikan tutkimuksen historiasta. Tämän jälkeen Timo Hakulinen piti meille yleisesittelyn CERNistä ja sen toiminnasta.

Lounastauon jälkeen valmistauduimme lähtemään CMS-koeasemalle. Ennen vierailua ilmaisimella Kati Lassila-Perini johdatti meitä CERNin hiukkaskiihdyttimien toimintaan ja hiukkasten havaitsemiseen. Tämän jälkeen kuljimme koeasemalle bussilla, sillä ilmainen sijaitsi Ranskan puolella. Vierailu oli upea ja ainutlaatuinen, sillä pääsimme näkemään CMS-ilmaisimen läheltä. Vierailun mahdollisti hiukkaskiihdyttimen käytössä pidettävä kahden vuoden mittainen tauko.

Saavuimme Ranskan puolelta takaisin CERNiin, josta menimme raitiovaunulla takaisin keskustaan. Kävimme illalla katsomassa Geneve-järveä ja kiertelemässä jälleen kaupungilla.

Torstai 24.10.

Torstapäivän aloitimme vierailulla tietokeskuksessa. LHC-hiukkaskiihdyttimen ilmaisimilta tuleva data saapuu keskukseseen, jossa saatua tietoa analysoidaan ja se tallennetaan magneettinau-

hoille. CERNissä on maailman tehokkaimpia tietokoneita ja paljon tietoteknistä osaamista. Seuraavaksi tanskalainen Chris Rasmussen esitteli meille antimateriatutkimusta ja piti kierroksen tutkimuslaitoksessa. Antimateriaohjelma Alpha X tutkii erittäin mielenkiintoista ja monimutkaista antihiukkasista koostuvaa antiainetta. Tutkijoilla on käytössään niin sanottu antiprotonihidastin, jolla pyritään luomaan antiprotoneita.

Lounaan jälkeen pääsimme kaikki rakentamaan omat sumukammiot. Sumukammio on ionisoivaa säteilyä havaitseva ilmaisin. Sumuun muodostuu erilaisia sumujälkiä, jotka voivat olla esimerkiksi alfahiukkasen tai elektronin aiheuttamia. CERN-päivämme päätteeksi tutustuimme konetekniikkaan ja kävimme yhdellä konepajalla. Konepajalla pystytään tekemään uskomattoman monimutkaisia kappaleita metallista erilaisiin käyttötarkoituksiin.

Illalla kävimme syömässä ja istuimme Geneve-järven ylittävällä sillalla. Järven sininen väri ja kesyt kyhmyjoutsenet yllättivät meidät. Kaupunki on siisti ja hyvin eurooppalainen. Kulttuurissa yhdistyvät Ranska, Saksa ja Italia, ja onkin vaikea sanoa, mikä olisi sveitsiläistä kulttuuria.

Perjantai 25.10.

Perjantai oli viimeinen päivämme CERNissä. Teoreettinen fyysikko Risto Paatelainen aloitti aamumme pitämällä innostavan esitelmän hiukkasfysiikasta teoreetikon näkökulmasta. Hän vastasi innolla kysymyksiimme, ja moni kiinnostuikin ja sai lisää motivaatiota fysiikan opintoihin. Tämän jälkeen Joschka Pfeifer -niminen tutkija esitteli meille Cloud-koetta. Koe tutkii ilmastoa ja ilmastossa tapahtuvia muutoksia. Tutkimus

Annecy

on siitä erikoinen, että se ei liity hiukkaskiihdyttiin millään tavalla. Koe on tärkeä esimerkiksi ilmastonmuutoksen tutkimuksen kannalta, ja fysiikan lisäksi tutkimuksessa tarvitaan paljon kemian osaamista.

Päivämme päätyttyä CERNissä lähdimme tutustumaan Genevessä sijaitsevaan YK:n Euroopan päämajaan. YK:ssa meillä oli ohjattu vierailu, jonka aikana pääsimme näkemään kuuluisia kokoussaleja ja upeaa arkkitehtuuria. Lähdimme tämän jälkeen Eetun kanssa vierailemaan Patek Philippen kellomuseoon. Museossa oli näytillä kellonteon mestariteoksia ja historiaa. Ei ole ihme, että kellot ovat Sveitsin suurin vientituote.

Lauantai 26.10.

Viimeisenä kokonaisena matkapäivänä suuntasimme Annecy-nimiseen kaupunkiin Ranskaan. Kaupunki sijaitsee Euroopan puhtaimman järven, Lac de'Annecyn rannalla, vain puolen tunnin ajomatkan päässä Genevestä. Ohjatulla kierroksella pääsimme tutustumaan kaupungin

ensimmäiseen rakennukseen ja koko kaupungin historiaan. Kaupunki tarjosi meille Sveitsin lisäksi myös aitoa ranskalaista kulttuuria.

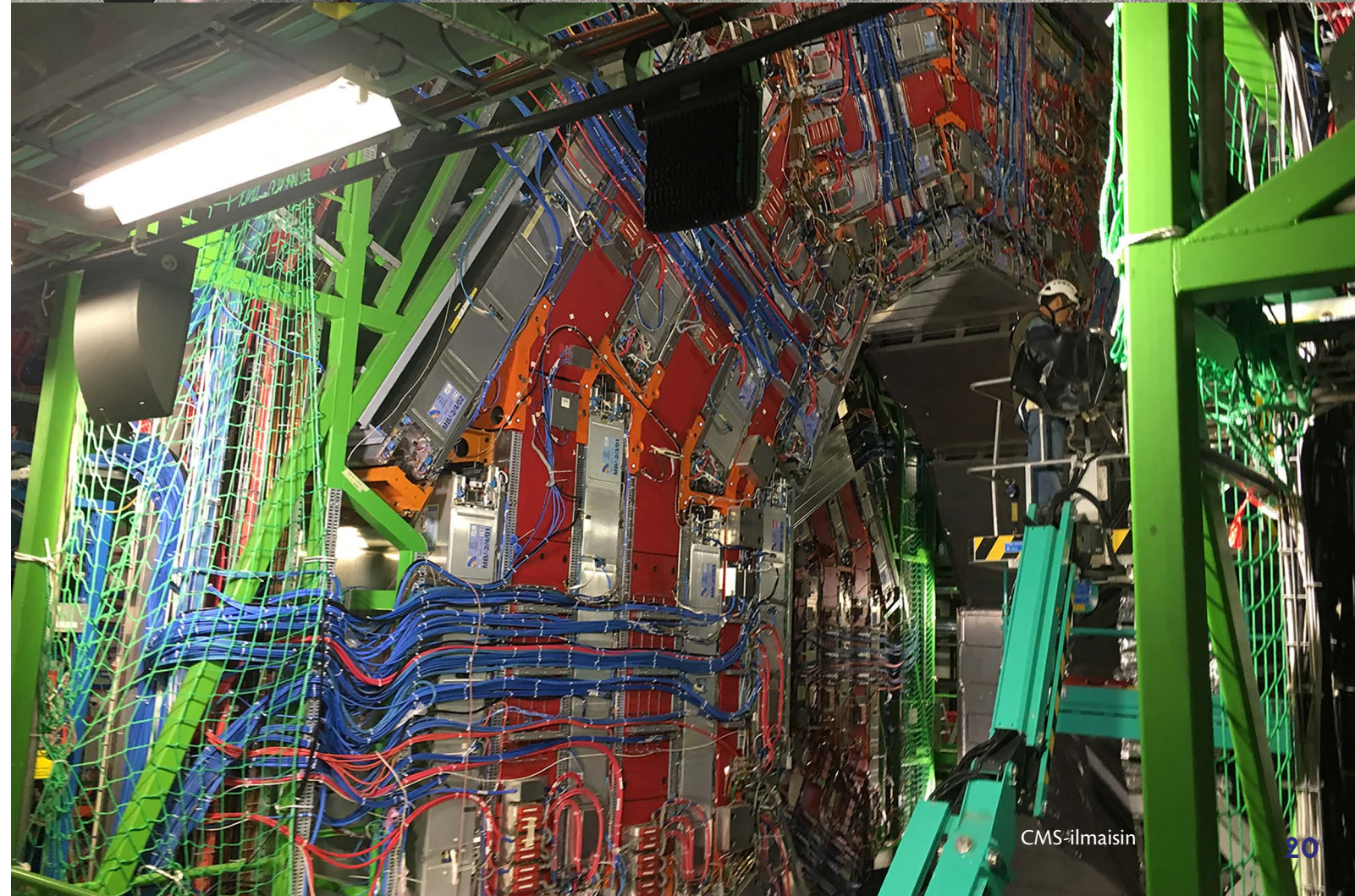
Illalla kävimme syömässä ja oleskelimme kaupungilla. Kaikki olivat tyytyväisiä matkaan ja valmiita lähtemään kotiin. Aikaiset herätykset ja toiminnantäyteiset päivät veivät kaikkien voimat, mutta en olisi voinut toivoa parempaa projektimatkaa. Sain kokea ja oppia paljon uutta fysiikasta ja tekniikasta. CERN motivoi opiskelmaan, pohtimaan ja tutkimaan ympäristöä. Olisi hienoa olla joskus itse töissä hiukkasfysiikan parissa.

Teksti Miika Luhtamäki

Kuvat Titta Hurme

Antimateriaa etsimässä

CMS-ilmais

BUCHHOLZ-PROJEKTI

Fysiikan ja maantieteen yhteinen Buchholz-projekti käynnistyi lopputyksyllä 2019. Projektiin valittiin Järvenpään lukiosta 12 opiskelijaa. Yhteistyökumppanina on saksalaisen Buchholzin Albert Einstein Gymnasium, jonka kanssa yhteistyö on jatkunut jo useita vuosia. Syksyllä ryhmä kokoontui muutamia kertoja, suunnitteli kevään ohjelmaa ja otti yhteyttä saksalaisiin kumppaneihin.

12 saksalaisen lukiolaisen ja kahden opettajan ryhmä vieraili Järvenpäässä 13.–18.1.2020. Saksalaiset majoittuivat suomalaisten opiskelijoiden koteihin nauttimaan kulttuurikylvystä ja vaihto-opiskeluviikosta. Vieraat viihtyivät erittäin hyvin, vaikka luminen suomalainen talvi jäikin heiltä tänä vuonna kokematta.

Vierailuviikon yhteiseen ohjelmaan kuului projektityöskentelyä ja erilaisia vierailuja. Projektin teemaksi oli valittu ilmakehä, ja suomalais-saksalaiset ryhmät valmistelivat tutkielmia aiheesta. 15.4. vierailimme Helsingin yliopistossa tutustumassa ilmakehätieteisiin. Vierailu sisälsi kasvihuoneilmiöön liittyviä laboratorio-tutkimuksia sekä tapaamisia tutkijoiden kanssa. Muita vierailukohteita olivat muun muassa Supercell sekä monet nähtävyydet.

Saksalaiset lähtivät kotimatalle lauantaina, ja ryhmä jäi innolla odottamaan toukokuista Buchholzin-vastavierailua, joka ei koskaan toteutunut. Pettymys ja hämmennys olivat suuret, kun projektimatka jouduttiin perumaan koronapandemian vuoksi. Matka suunnitellaan järjestettäväksi kuitenkin syksyllä 2020, mikäli lähiopetus jatkuu tuolloin normaalina ja muut resurssit mahdollistavat projektin loppuunsaattamisen.

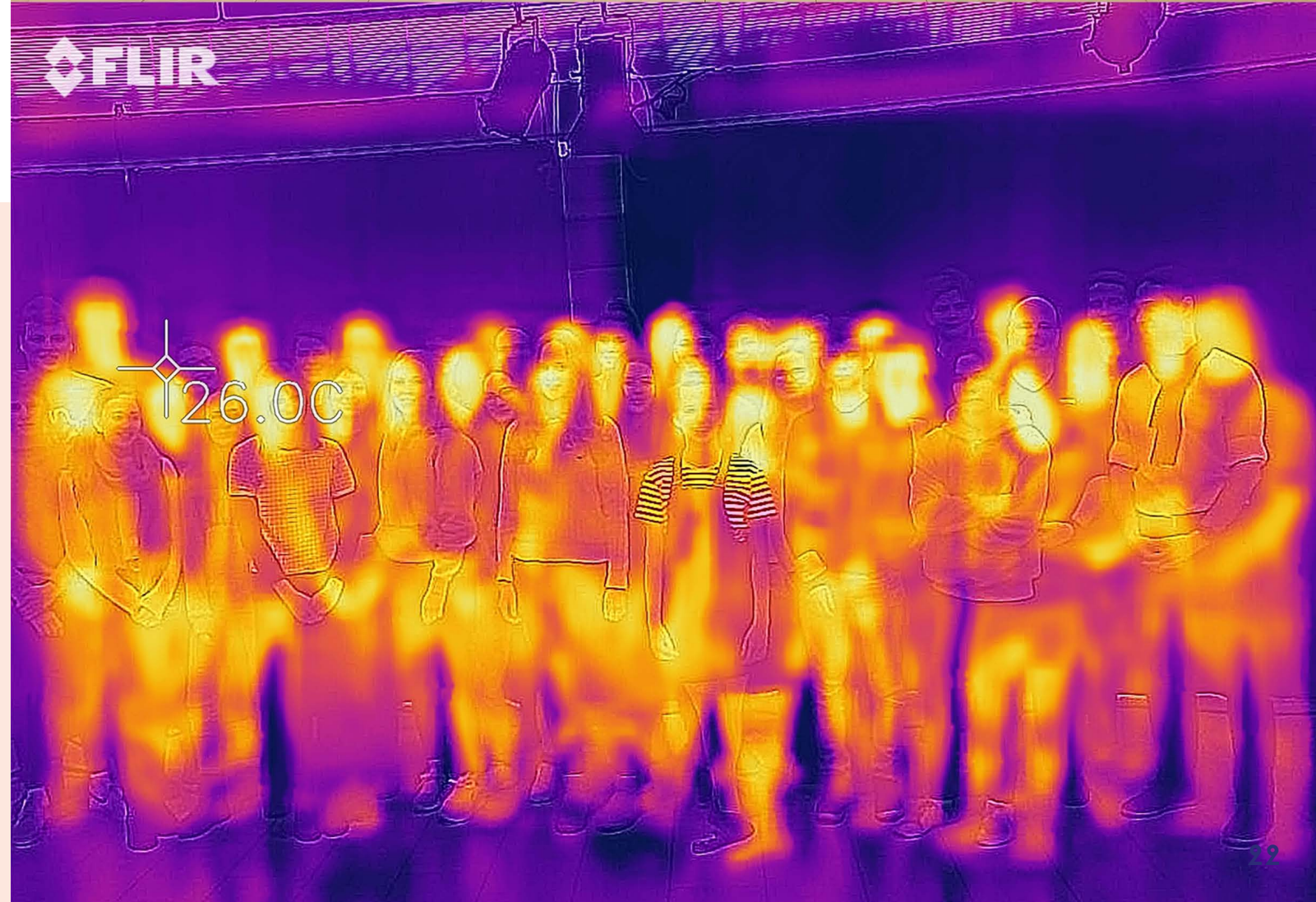
Teksti ja kuvat Juha Haapola

Buchholz-projekti Kumpulan kampuksella

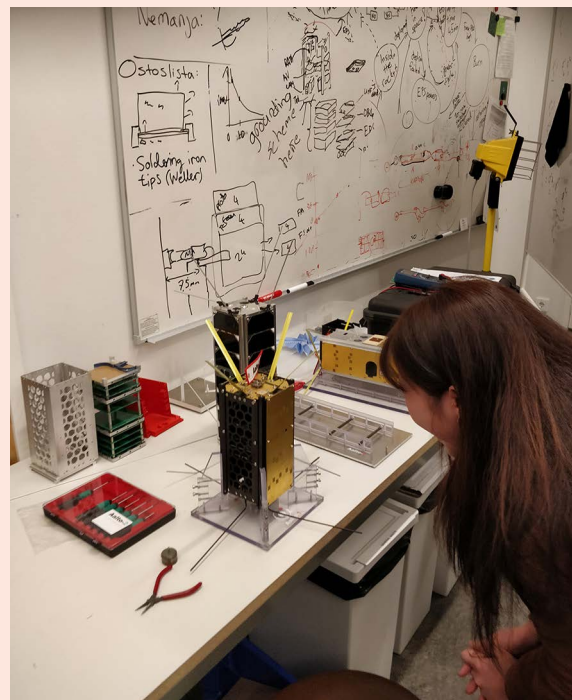
Buchholz-projektilaiset lämpökameran kuvassa.

Pasadena-projekti

Aurinkoinen Kalifornia jäi nyt tänä keväänä kokematta, kun COVID-19 astui mukaan elämäämme. Olimme työstäneet projektia pitkin talvea tapaamisilla ryhmän kanssa, vierailulla Aallon avaruustekniikan osastolle ja tekemällä upeita avaruusaiheisia projektitöitä. Lennot oli varattu ja teleskooppiaika sovittu – vain projektin huipennus, matka Pasadenaan, puuttui. Projekti ei ole kuitenkaan lopullisesti ohi, vaan toivomme pääsevämmekin reissuun ensi syksynä.

Teksti ja kuva Titta Hurme

Counter-Strike-turnaus

Keväällä 2020 järjestettiin Suomessa ensimmäistä kertaa valtakunnallinen toisen asteen esport-turnaus. Pelinä oli tämän hetken suosituin e-urheilupeli Counter-Strike. Turnaus herätti suurta mielenkiintoa lukiolamme, ja mukaan ilmoittautui 30 pelaajaa. Tiukan sisäisen karsinnan jälkeen valtakunnalliseen turnaukseen ilmoitettiin mukaan kaksi viiden hengen joukkuetta. Valtakunnallisessa turnauksessa oli mukana 32 joukkuetta eri lukioista ympäri Suomen ja pelit pelattiin etänä. Toinen koulumme joukkeista pärjäsi hienosti ja pelit sujuivat todella lupaavasti. Top 8 -pudotuspeleissä vastaan tuli kuitenkin kova vastus, Kuopion klassillinen lukio, joka pudotti Järvenpään lukion loppukamppailuista. Ja niinhän siinä kävi, kuten joukkue ennusti, että Järvenpään pudottanut Kuopio vei lopulta koko turnauksen voiton. Huonolle ei siis hävitty! Järvenpään lukion joukkueessa pelasivat Turo Tervo, Matias Viinikainen, Daniel Ahonen, Okko Laiho ja Vilho Maskonen sekä varajäsenenä Otso Kalliokoski.

Teksti Mirva Paavola

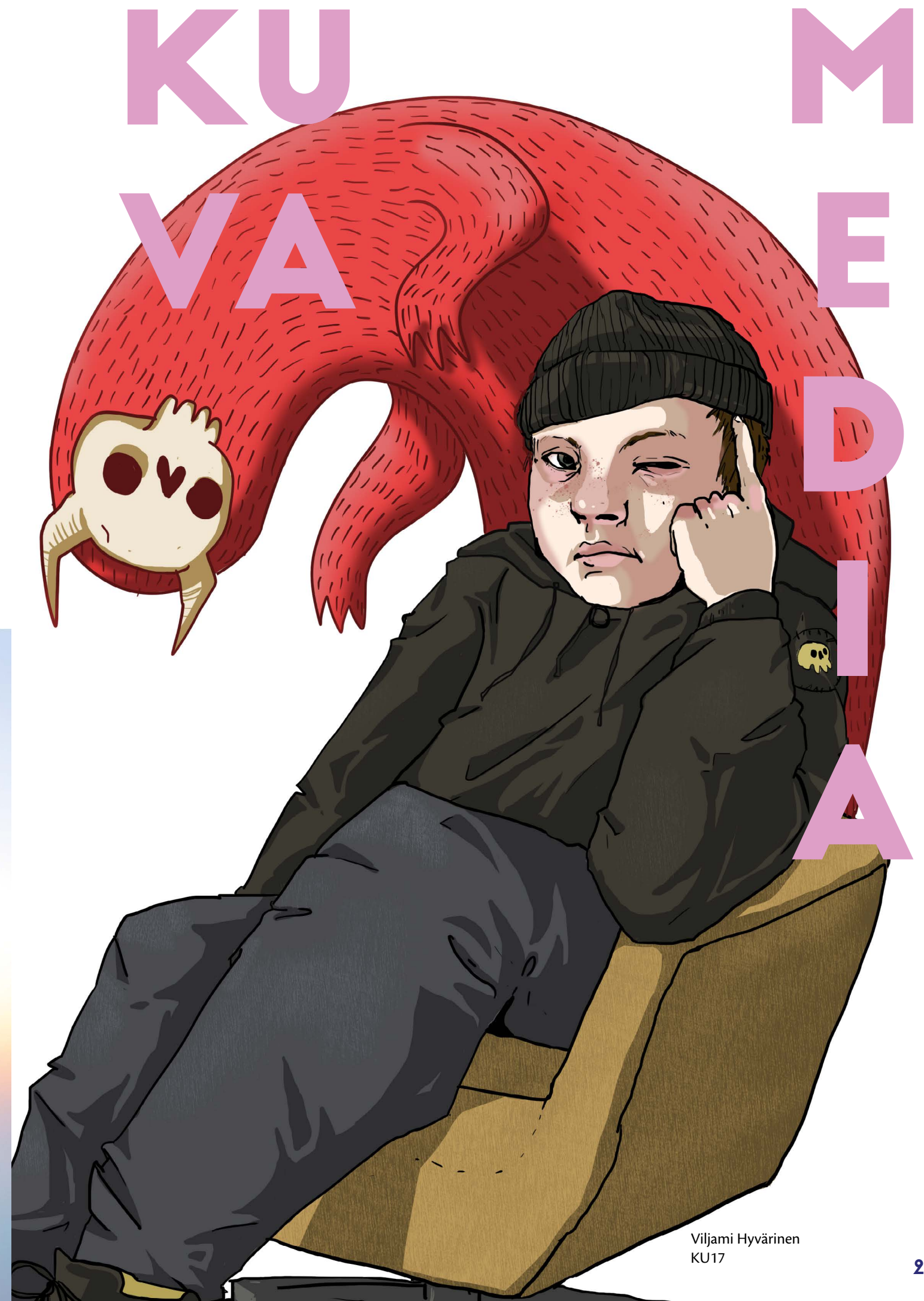
majaka
photography

ONNEA YLIOPPILAS !

Tätä on syytä juhlistaa

Ylioppilaskuvat helposti ja
jännittämättä, ota yhteyttä!

✉ majakaphotography@outlook.com

KINNARI-PROJEKTI

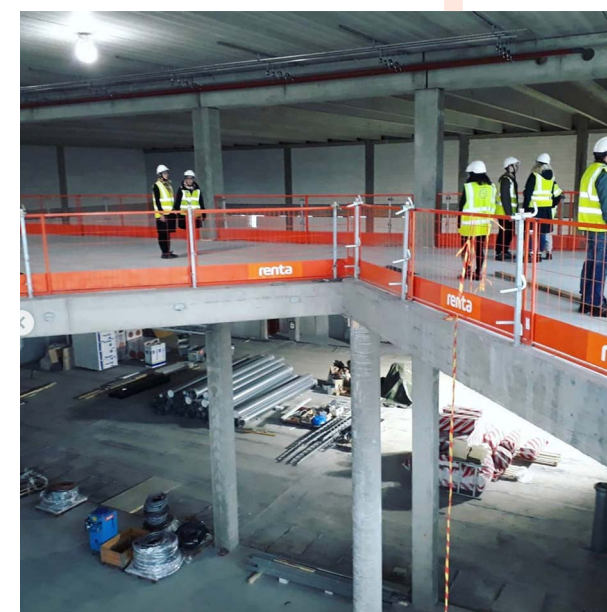
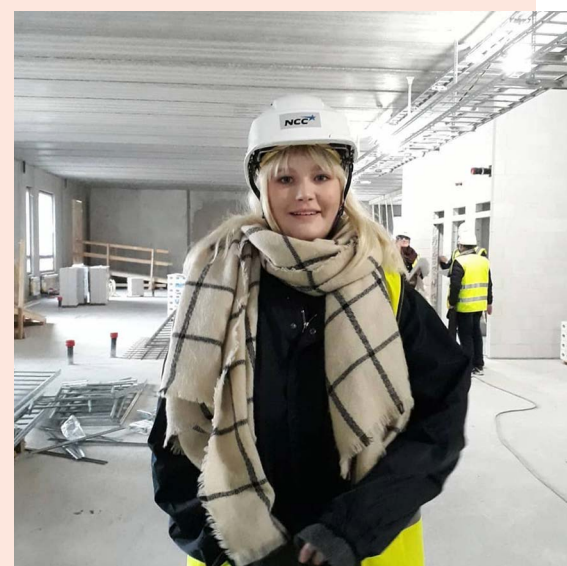
Luonnos lopullisesta teippauksesta.

Kinnarin koulu, Järvenpään vanhin koulu avattiin ensimmäisen kerran vuonna 1920.

Vuonna 2018 vanhan toimimattoman ja sisäilmaongelmista kärsivän koulun tilalle alettiin rakentaa Kinnarin uutta koulurakennusta.

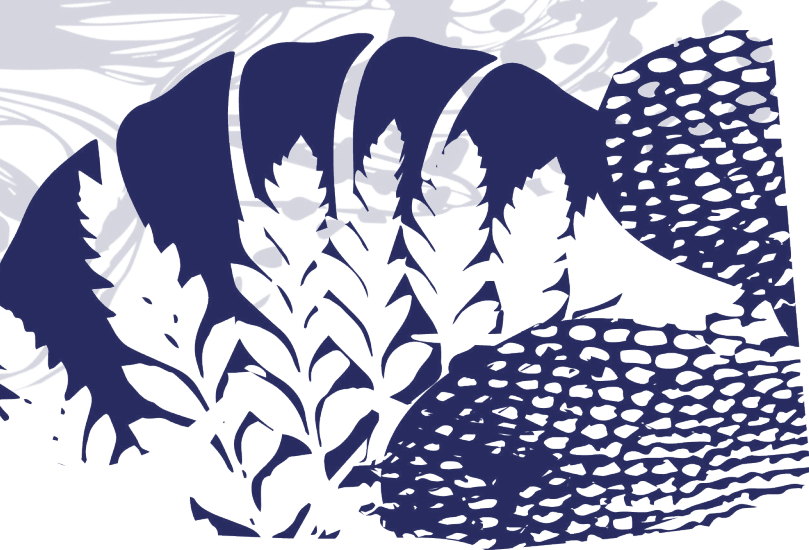
Kinnarin uusi koulu -hanke toteutettiin projektialianssina, jossa tilaaja, käyttäjä, rakentaja ja arkkitehti suunnittelevat ja toteuttavat hankkeen yhdessä. Kuva- ja mediataidelinjan opiskelijat pääsivät osaksi hanketta ja tutustumaan oikeassa työelämän projektissa siihen, missä kaikkialla visuaalisen alan ammattilainen voi työssään toimia.

Projektin alussa osallistuin Kinnarin uuden koulun taidehankintoja ja visuaalista ilmettä koskeviin taidehankintatiimin kokouksiin. Osana taidehankintatiimiä pääsin vaikuttamaan siihen, että Kinnarin uudessa koulussa ja julkisessa rakennuksessa nähtäisiin nuorten, tällä hetkellä taidekentällä vaikuttavien

taiteilijoiden teoksia. Taidehankintojen ideaksi muodostui nuorten, paikallisten tai täältä lähtöisin olevien taiteilijoiden käyttäminen osana hanketta. Kuva- ja mediataidelinjan opiskelijoiden tehtäväksi tuli suunnitella lasielementteihin erilaisia kuvituksia ja kuviointoja, jotka toteutettaisiin lasihin teippauksina.

Syksyllä 2018 vierailimme opiskelijoiden kanssa uuden koulun työmaalla, yhdessä muiden taiteilijoiden kanssa, joilta oli tilattu teoksia uuden koulun tiloihin. Opiskelijat pääsivät tutustumaan työmaalle, projektipäällikköihin, arkkitehtiin ja sisustusarkkitehtiin sekä ammattitaiteilijoihin. Kevään 2019 aikana opiskelijat suunnittelivat erilaisia kuviointoja ja kuvituksia, joiden lähtökohtana oli luonto. Kinnarin uusi koulu otettiin käyttöön elokuussa 2019.

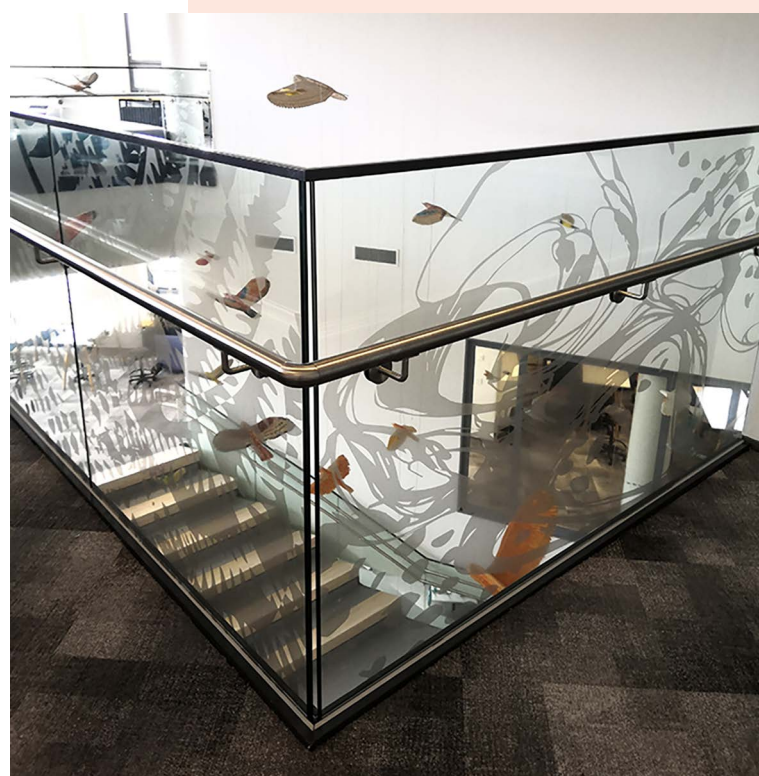
Oma roolini työelämän projekteissa on toimia ohjaavana opettajana, AD:na sekä eräänlaisena projektikoordinaattorina, joka loppujen lopuksi vastaa opiskelijoilta ”tilatusta tuotteesta”. Opiskelijoiden kanssa toteutettavat työelämän projektit ovat kaikessa vaativuudessaan ja työmäärässään palkitsevia sekä korvaamattoman tärkeitä.

Projekti toteutettiin perusopintojen ulkopuolella. Projektin aikana opiskelijat ovat soveltaneet lukion kuvataiteen kursseilla jo opittuja tietoja ja taitoja. Projektissa opiskelijat ovat käyttäneet ja syventäneet erilaisia digitaalisia kuvankäsittelyn ja tietokoneavusteisen piirtämisen keinoja. Oikeista työelämän projekteista opiskelijat saavat korvaamatonta kokemusta tulevaisuutta ajatellen.

Mukana projektissa olivat:

Ada Kalliomäki, Sami Lehtinen, Emilia Karppinen, Sanni Jääskeläinen ja Isabella Nurmi

Tea Lindroos
Kuvataiteen opettaja

Kuvat Tea Lindroos ja opiskelijatyöryhmä

Pussi päässä

– ja muita ajatuksia luovasta valokuvauksesta

Paperipussia vedetään päähän, hiuksia ripustetaan kehyksen reunasta roikkumaan, vettä roiskitaan, esineitä heitellään... – Ei hätää, kyse on luovan valokuvauksen kurssista.

"Opettele ajattelemaan kameraa itseesi kiinnikasvaneena kätesi ja silmäsi jatkeena." Ei, vaan: "Ajattele että kamera on sivellin ja valo on maali ja niillä sitten 'maalaa' valokuvan kuin tekisit taulun."

Mitä ihmettä voidaan luovan valokuvauksen kurssilla opettaa aikana, jolloin kaikki osaavat ottaa kuvia kännykällään ja monet myös jakavat niitä päivittäin erilaisissa sosiaalisen median ympäristöissä läheisilleen tai koko maailmalle?

Kun valokuvausta lähdetäänkin ajattelemaan maalauksena, vaikuttavat lopputulokseen muun muassa seuraavat tekijät: kuvan aihe, valo, aika, aukko, kamerasuuren herkkyyden herkkyys, kuvarajaus, tarkkuus ja kuvakulma. Ja kun näiden kaikkien hallintaa aletaan sekoitella ja mukaan vielä lisätään hieman välineistön hallintaa – järjestelmäkamera eli järkkäri, objektiivit, jalusta, studiovalot... – syntyy lopputuloksena parhaimmillaan luovuutta.

Ei ole ihmisiä, jotka epäonnistuisivat aina kamerasuuren edessä tai olisivat jotenkin erityisen epävalokuvauksellisia. On vain huonoja valokuvaajia ja huonoja valotilanteita, epäpukevia kuvakulmia ja teknisiä kämmiä. Kun valokuvauksen elementtejä alkaa ymmärtää, johtaa se myös siihen, että kuvista alkaa tulla niin hyviä, että on helppo asettua itse itselleen malliksi. Joku saattaa myös huomata, että kaveritkin haluavat ihan vapaaehtoisesti tarjoutua malleiksi.

Mikä tekee kuvasta hyvän?

Joskus kysytään, mikä tekee kuvasta hyvän. Se on aivan kuin kysyisi, mikä on hyvää taidetta ja mikä ei. Minusta siihen on kuitenkin huomattavasti helpompi vastata: hyvä tunnelma. Ei siis tekninen taituruus, vaikka kyllä senkin voi hyvään tunnelmaan yhdistää, vaan se hetki, jossa on jotain maagista. Näitä maagisia hetkiä ei tarvitse kököttää odottamassa kamera kädessä jossain epämukavassa paikassa tunti- tai päivätolkulla, vaan niitä voi oppia itse luomaan, lavastamaan, lainaamaan ja varastamaan.

Melkein kaikkiin tunnettuihin valokuviin on kuvaustilanteessa jotenkin puututtu: niitä on ohjattu ja lavastettu, rajattu jotain mukaan tai jotain pois. Kuvia on myös käsitelty niin kauan kuin valokuvaus on ollut olemassa. Ennen käsittely on vain toteutettu raaputtamalla suoraan negatiiviin, maalaamalla, tupsuttelemalla tai rapsuttelemalla itse valokuvavedokseen tai yhdistämällä vedostusvaiheessa kohtia useammista negatiiveista. Joskus myös heiluteltiin jonkin kohdan päällä vaikka kättä pimiössä siten, että kohta – vaikka epämieluisa henkilö – saatiin ”häivytettyä” kätevästi kuvasta pois.

Automaatiikka auttaa, muttei pelasta

Järjestelmäkameroissa on paljon automaatiikkaa, joka auttaa tumpeoakin kuvaajaa onnistumaan arkisissa kuvaustilanteissa, mutta jos haluaa, että lopputulos näyttää aidosti ammattimaiselta, on hyvä tietää, ettei ammattilainen koskaan lähetä järjestelmäkameran kuvaa eteenpäin sellaisenaan, suoraan kamerasta tulleet. Silloin kuva on vasta kuin uuniin menossa oleva, hyvin kohonnut pulla, joka odottaa paistamista oikeassa lämpötilassa, oikealla korkeudella ja oikean ajan tullakseen täydellisen herkulliseksi.

Kamerasta tullut kuva on raakile, josta kaivetaan ulos kuvan koko dynamiikka mustan ja valkoisen tasoista hehkuviin värihin. Värimäärityksin tuetaan kuvan tunnelmaa ja korostetaan tai lisätäänkin sitä sinne, mistä sitä puuttuu. Tämän tekemiseen tarvitaan tietenkin ammattiohjelmistoa ja taitoa sitä käyttää. Tällä ei tarkoiteta kuvankäsittelyyn tai manipuloimiseen tarkoitettuja ohjelmistoja, vaan ammattivalokuvaajien käytössä olevia ohjelmia, jotka on tarkoitettu kuvien säätämiseen, valitsemiseen, arkistointiin, jakamiseen ja erilaisten säätövariaatioiden, kuvalaatujen ja tiedostomuotojen ulos ottamiseen. Muuten sama kuva ei voi sekä näyttää tarkalta ja upealta kaksi metriä korkeana tulosteena että jaksaa pyöriä hyvin verkkosivun bannerissa.

Valokuva näyttää monia asioita, joita silmä ei näe

Se, että kuva näyttää sellaista mitä silmä ei näe, perustuu aikaan. Kuva voi pysäyttää hyvin nopean liikkeen – hetken, jota ei edes huomaa tai tajua, mutta joka näkyy kuvassa. Silloin puhutaan sekunnin tuhannesosien valotusajoista. Kuvaa voidaan myös valottaa pimeässä yössä tai pimeässä tilassa vaikka pari minuuttia. Silloin kaikki kohdat, joissa on valoa, piirtyvät haamuina, pisteinä tai viivoina kuvaan. Omasta itsestäänkin on mahdollista ottaa kuvia, joita ei edes itseksi tunnista. Oletko kokeillut? Tulokset voivat olla sekä hauskoja että hämmäntäviä.

Kaikki tietävät, että valokuvilla huijataan. Oma kännykkäkin voi pyytämättä ottaa kuvia, joissa näyttää laihalta, isosilmäiseltä bambilta, jolla on virheetön iho. Mutta haluammeko kaikki todella näyttää siltä, mitä jokin sovellus tarjoaa automaattisesti, vai haluammeko itse päättää, miltä näytämme?

KU3-kurssilla tehtiin tänä vuonna omasta itsestä supersankareita, ”hieman” todellisuutta Photoshopissa liioitellen. Luovan valokuvauksen kurssilla avattiin aukkoja tilasta toiseen, ja tämä tehtävä saikin hauskan ulottuvuuden, kun sitä jo tehtiin kotoa käsin koronaeristyksessä. Mutta mikä olisikaan sen mukavampaa kuin haaveilla omassa ”kotisellissä” muista ulottuvuuksista ja todellisuuksista – ja käyttää hieman kameraa ja kuvankäsittelyohjelmaa apuna niissä vierailamiseen?

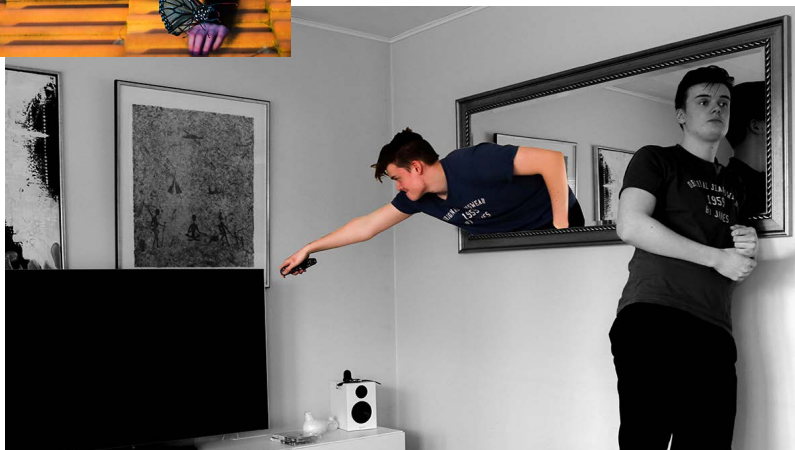
Teksti Petra Koivu

Valokuvat KU11, Luova valokuvaus

Lisää kuvia instagramissa @kuvamediajarvenpaa

BLU3

Löydät meidät Instagramista
@kuvamediajarvenpaa

MITÄ KUULUU NYT?

Otimme yhteyttä entiseen kuva- ja mediataidelinjan opiskelijaan, Elena Lehtiseen, ja kysimme kuulumisia.

Moi Elena. Olet Järvenpään lukion kuva- ja mediataidelinjan entinen opiskelija. Kerro hieman lukioajan opinnoistasi. Miksi tulit Järvenpään lukioon ja millaista täällä oli opiskella?

Päädyn opiskelemaan Järvenpään lukioon sen hyvän maineen vuoksi ja koska se sijaitsi mukavan lähellä kotia. Jälkikäteen mietittynä mukavinta oli se, että perusopintojen lisäksi tarjolla oli paljon mielenkiintoisia projekteja ja kurssivalikoima oli hyvin laaja.

Milloin tiesit, mitä haluat lähteä opiskelemaan lukion jälkeen? Miten otit sen huomioon lukio-opinnoissasi?

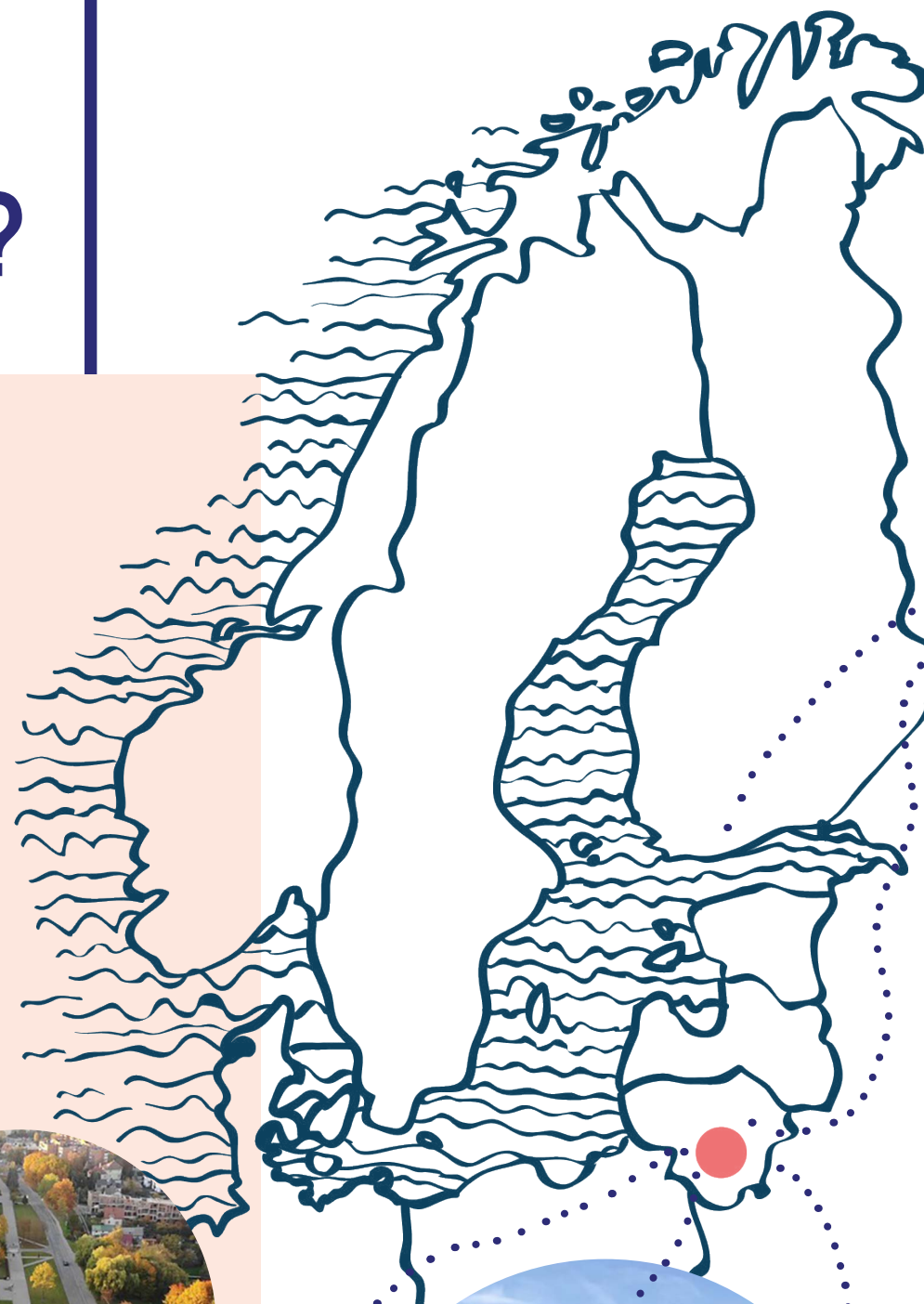
Arkkitehtihaave oli alkanut varhain jo yläasteella. Sen vuoksi hain nimenomaan kuva- ja mediataidelinjalle opiskelemaan ja valitsin pitkän matematiikan.

Missä opiskelet nyt? Kerro hieman koulusta ja opinnoistasi. Mistä opintosi koostuvat?

Opiskelen Kaunasin teknillisessä yliopistossa, Liettuassa. Opiskelen englanniksi kansainvälisessä ryhmässä, joten luokkakavereita on ympäri maailmaa, muun muassa Intiasta ja Turkista. Opintojen painopiste on enemmän käytännön harjoitteissa kuin teoriassa, eli teemme esimerkiksi paljon pienoismalleja ja julisteita ja siinä sivussa opiskelemme historiaa ja erilaisia rakennusmateriaaleja.

Millaista on opiskella ja elää Liettuassa? Mitkä ovat suurimmat erot Suomeen verrattuna?

Koen, että Liettua ei ole liian iso tai liian pieni paikka ensikertaa omilleen asettujalle, ja opiskelijalle hintataso on mitä erinomaisin. Matkustaminen on hyvin helppoa, koska Kaunasista pääsee bussilla nopeasti muualle Eurooppaan. Mieleenpainuvimpia kulttuurieroja Liettuassa ovat täsmällisyyden ja järjestelmällisyyden puuttuminen sekä totisempi asiakaspalvelu.

Missä haluaisit työskennellä valmistumisesi jälkeen? Mitä kaikkea alasi ammattilaiset voivat tehdä työksesi?

Tällä hetkellä minulla ei ole tarkkaa kuvaa tulevasta työpäikästani, sillä opintoni ovat vielä hyvin alussa, mutta aion katsoa, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Arkkitehdit voivat työskennellä julkisella tai yksityisellä puolella. Tehtävänimikkeitä on paljon, kuten kaavoitusarkkitehti, akateeminen tutkija tai kaavoitussuunnittelija.

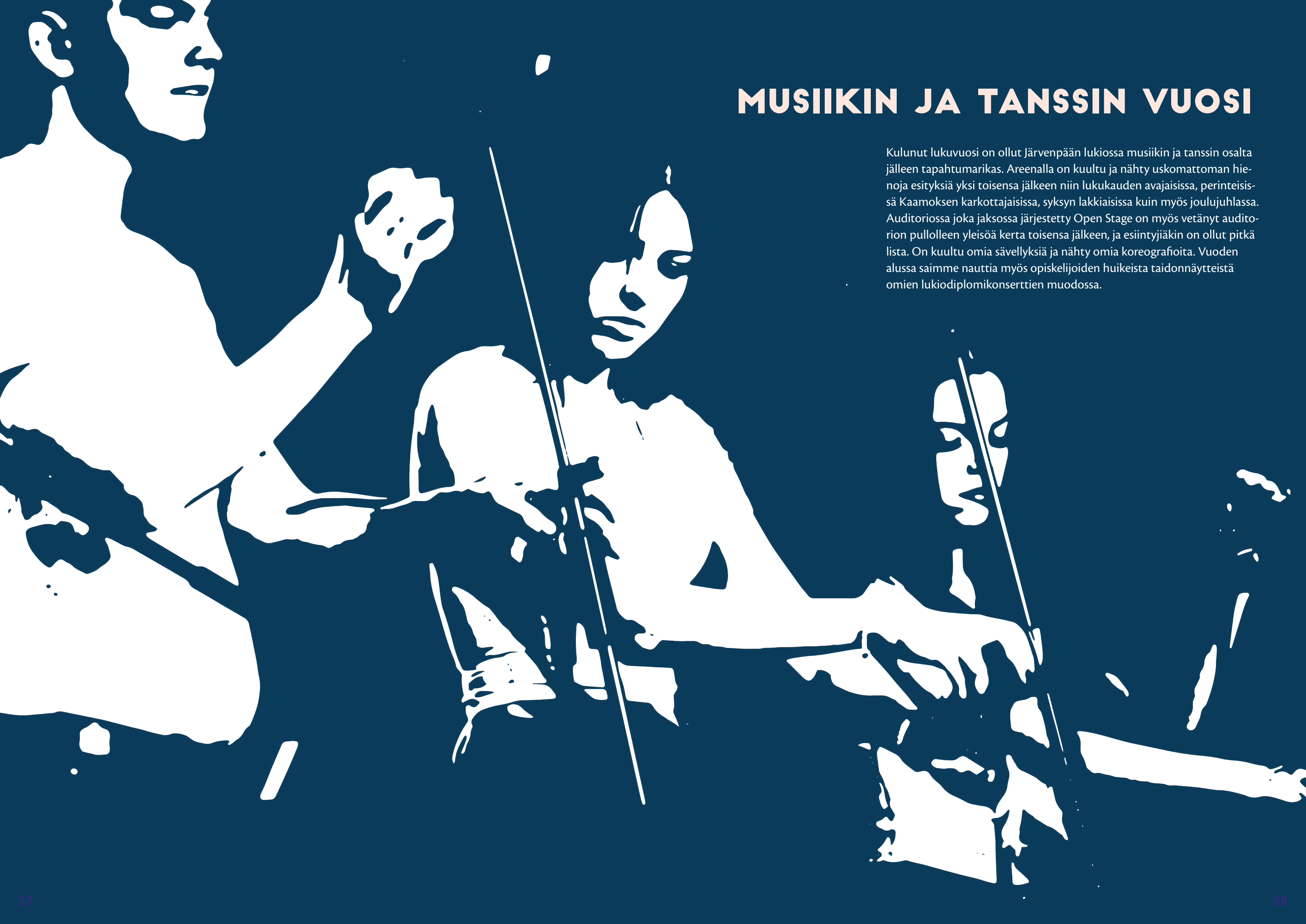
Moni varmasti miettii ulkomailla opiskelua. Miten se sinulta onnistui? Mitä kaikkea se vaatii? Mitä kaikkea ulkomaille opiskelemaan haluavien tulee ottaa huomioon?

Yksi tärkeimmistä seikoista on oman turvaverkon puuttuminen. Tietoisuus omasta yksinolosta tulee harvinaisen selväksi, sillä hädän hetkellä ei välttämättä ole ketään, johon turvautua. Lisäksi on hyvä tiedostaa, että arki on arkea kaikkialla, vaikka ulkomailla asuisikin. Välillä tulee hetkiä, jolloin kulttuurierot ja maan omat käytännöt ottavat päähän ja kaipaa Suomea. Asioita helpottaa läheisten ystävien hankkiminen sekä paikallisten että muiden ulkomaalaisten parista. Tyypillistä on, että kansainväliset opiskelijat muodostavat yhdessä oman pikku perheen.

Mitkä terveiset sanoisit 16-vuotiaalle Elenalle, joka on juuri aloittamassa opintojaan lukiossa?

Lopeta turha stressaaminen! Murheesi tulevat olemaan jälkikäteen ajateltuna hyvin vähäpätöisiä.

Teksti Elena Lehtinen ja Tea Lindroos
Kuvat Elena Lehtinen

MUSIIKIN JA TANSSIN VUOSI

Kulunut lukuvuosi on ollut Järvenpään lukiossa musiikin ja tanssin osalta jälleen tapahtumarikas. Areenalla on kuultu ja nähty uskomattoman hienoja esityksiä yksi toisensa jälkeen niin lukukauden avajaisissa, perinteisissä Kaamoksen karkottajaisissa, syksyn lakkiaisissa kuin myös joulujuhlassa. Auditoriossa joka jaksossa järjestetty Open Stage on myös vetänyt auditorion pullolleen yleisöä kerta toisensa jälkeen, ja esiintyjäkin on ollut pitkä lista. On kuultu omia sävellyksiä ja nähty omia koreografioita. Vuoden alussa saimme nauttia myös opiskelijoiden huikeista taidonnäytteistä omien lukiodiplomikonserttien muodossa.

Tässä muutama
tunnelmapala syksyn
Kaamoksen
karkottajaisista.

Viulisti Pinja Pälvimäki
Kaamoksen karkottajaisissa.

Juontaja Oskari Ahvenainen
vauhdissa.

Kappaleessa Million Dreams kuultiin
selloa Oona Canthin soittamana.

Eleanora Randviir, Miina Räsänen ja
Oskari Ahvenainen valmistautuvat
koskettavaan esitykseen.

Kuvat Mona Geitel

Pala taidetta tavalliseen arkeen

Musiikkilinjasta hyötyä kesätyöpaikan saamisessa

Riihimäen kaupunki tarjosi mahdollisuutta keksiä oma kesätyö, joten laitoimme hakemuksen kesäesiintymisestä. Saimme työn, ja näin lähti käyntiin kesäyhte Viserryksen toiminta. Teimme kaiken itse alusta lähtien. Ainoa apu kaupungilta oli yhteystietolista, joka sisälsi eri palvelutalojen, päiväkotien ja päivätoimintapalvelujen yhteystiedot.

Ennen esiintymisiä otimme yhteyttä esiintymispaikkoihin ja sovimme päivämäärät sekä kappaleet. Esityksiä kertyi yhteensä 27. Annoimme jokaiselle esityspaikalle mahdollisuuden valita kolme mieluisaa kappaletta tekemältämme listalta, jonka lisäksi ohjelmistossa oli myös itse valitsemiamme kappaleita. Näin kokosimme jokaiseen paikkaan oman ohjelmiston.

Meillä molemmilla on klassinen tausta, sillä olemme soittaneet viulua lapsesta asti. Musiikkilinjalla ollessamme olemme kuitenkin päässeet kokeilemaan erilaisia soittimia, joita pystyimme hyödyntämään kesätöiden aikana. Saimme jopa cabasan lainaan kesätöiden ajaksi, mikä ei olisi ollut mahdollista ilman musiikkilinjalaisuutta. Lisäksi olemme saaneet kannustusta ja palautetta töiden tueksi musiikinopettajilta.

Musiikkilinja on tuonut paljon hyviä esiintymiskokemuksia, mutta joskus myös opettanut, miten ottaa epäonnistumiset vastaan. Myös töissä tapahtui pieniä virheitä, mutta olemme oppineet, ettei niillä ole väliä. Sellaisessa esiintymisessä musiikki elää ja saa uusia muotoja jokaisella esiintymiskerralla. Olemme oppineet, että tärkeintä on hyvä asenne sekä tunnelman välittäminen yleisölle: työmme tavoite olikin ilahduttaa ihmisiä sekä tuoda tavalliseen arkeen pala taidetta. Parasta palautetta yleisöltämme oli kuulla, että meistä näkyy, kuinka nautimme musiikista ja kuinka paljon se selvästi tuo iloa meille ja muille.

Esiintymiset lukiolla ovat tuoneet varmuutta soittoomme, mikä auttoi myös jännityksen voittamisessa töiden aikana. Toisaalta myös kesätyömme vaikutti lukiolla esiintymiseen. Koska esityksiä oli useita töiden aikana, ne muuttuivat lopulta rutiiniksi ja helpottuivat työn edetessä. Tämän myötä olemme omaksuneet rennomman asenteen esiintymiseen.

Teksti Pinja Pälvimäki ja Meeri Turunen

Inspiroivia vierailuja, mielenkiintoisia työpajoja ja korkeakouluyhteistyötä

Musiikki- ja tanssilinjan kursseihin liittyy Järvenpään lukiossa aina vierailu. Näin on myös lähes jokaisen yleislinjan musiikin kurssin kohdalla. Vierailut elävöittävät opiskeluarkea, tuovat uusia näkökulmia ja innostavat opiskelijoita musisoimaan. Vierailukohteet valikoituvat kurssin sisällön, ajankohtaisen tarjonnan ja opiskelijoiden mielenkiinnon mukaan.

Vakiokohteisiimme ovat kuuluvat Musiikkitalon tapahtumat, joissa olemme illan konserttien viimeisissä harjoituksissa päässeet ilmaiseksi kuulemaan musiikin historian merkkiteoksia ja seuraamaan ammattiorkesterin ja -kapellimestarien sekä solistien työskentelyä. Suuren vaikutuksen musiikkilinjalaisiin teki syksyllä tilaisuus, jolloin kuulumme Lotta Wennäkosken kantaesityksen Helsingin kaupunginorkesterin ja Susanna Mälkin tulkintana säveltäjän itsensä ollessa paikalla.

Paikallisista yhteistyökumppaneista Järvenpää-talon tilaisuudet ovat tulleet tutuiksi. Lokakuussa vierailimme innostavan Siba Folk Big Bandin konsertin jälkeen opiskelija totesi: ”En voi lakata hymilemästä!” Järvenpään Studio 123:ssa kävimme katsomassa Cats-musikaalin ja syksyllä tutustuimme paikallisista kulttuurikohteista myös Ainolaan sekä taiteilijakoti Villa Kokkoseen.

Kansanmusiikin workshopia pitämässä ihastuttavat kansanmuusikot, Sibeliuksen Akatemian opettajat Charlotta Hagfors ja Terhi Puronaho.

Sibeliuksen Akatemian yhteistyön kautta olemme vierailleet tutustumassa muun muassa Sibeliuksen Akatemian musiikkiteknologian osastoon ja kävimme Kallio-Kuninkalassa workshopissa, jossa äänitettiin lukiolaisten oma kappale ”Kahden kodin koditon”. Työskentelyä ohjasi äänitysteknikko Markus Bonsdorff. Järvenpään lukio on tänä vuonna mukana myös yhteistyöprojektissa ”Kuule minä sävellän”, jonka kautta opiskelijat pääsevät työskentelemään Sibeliuksen Akatemian opiskelijoiden ja kouluttajien johdolla.

Koulullamme vierailee säännöllisesti musiikin ammattilaisia kertomassa koulutuksestaan, urapolustaan ja työstään. Lukuvuoden 2019–2020 vierailijoita ovat olleet muun muassa muusikko ja musiikkiteknologi Markku Ollikainen, musiikinopettaja, säveltäjä ja kuoronjohtaja Sabrina Ljungberg sekä multi-instrumentalisti Lauri Schreck.

Musiikkilinjaopinnot painottuvat tekemällä oppimiseen, ja lukiossamme järjestetäänkin useita mielenkiintoisia työpajoja. Musiikki- ja tanssilinjalaisille jo perinteeksi tulleesta kansanmusiikin workshop-kurssista vastasivat tänä lukuvuonna ihastuttavat kansanmuusikot, Sibeliuksen Akatemian opettajat Charlotta Hagfors ja Terhi Puronaho. Kehomusiikki-workshopia meillä kävi syksyn alussa pitämässä kehomuusikko Venla Sandgren.

Tanssilinja vieraili alkusyksystä Kansallisopperassa, jossa saimme seurata Carmen-oopperan kenraaliharjoitusta ja jututtaa teoksessa tanssinutta tanssi- ja sirkustaiteilija Kaisa Järveliniä. Opiskelijoihin teki suuren vaikutuksen tutustumiskierros Oopperatalon tiloihin. Näimme muun muassa upeita puvustamon ja lavastamon tiloja, balettianssijoita aamutunnilla ja esiintyjiä lämmittelemässä kenraaliharjoitusta varten. Pääsimme myös ihmettelemään tiloja suoraan Almin-salin näyttämölle.

Lokakuussa tanssilinjalaiset vierailivat Teatterikorkeakoulun tiloissa. Opastetulla kierroksella kuulumme Teatterikorkeakoulun historiasta ja pääsimme kurkistamaan tanssisaleihin, teatteritiloihin, puvustamaan ja lavastamoon sekä kirjastoon.

Teksti Sanna Pasanen ja Mervi Siipilähde
Kuva Sanna Pasanen

MUSIIKKIN JA TANSSIN VIITTIKKO

Kolme etydiä muutoksesta – tanssilinjalaisten kokemuksia musiikin, tanssin ja draaman yhteistyöprojektista

Muutos-projektin myötä tanssinopiskelijat pääsivät tutustumaan esityksen valmistamisprosessiin uudella tavalla. Aiheeseen virittäytymiseksi pohdimme muutosta ilmiönä sekä sitä, missä kaikkialla näemme muutosta. Työskentelyn aluksi jokainen kirjoitti vapaamuotoisen tekstin aiheesta muutos. Opiskelijat toivat teksteissään rohkeasti esiin omia kokemuksiaan joistakin elämää ravistelleista muutoksista, kuten vanhempien avioerosta tai muutosta vieraalle paikkakunnalle.

Puhtaasti liikelähtöisen työskentelyn sijaan osallistuiimme musiikkilinjalaisten ja draamaopiskelijoiden kanssa yhteisiin työpajoihin, joissa tutustuimme ja hahmotelimme aiheita erilaisten harjoitusten myötä. Tanssinopiskelijat yllättyivät positiivisesti siitä kuinka mukavaa ja helppoa harjoitusten tekeminen uudessa ryhmässä oli. Peppi: ”Oli kiva huomata, että on turvallista tehdä ja kokeilla uutta siinä porukassa. Kaikki olivat avoimia ja ottivat kaiken uuden mielellään vastaan.”

Harjoitusten aikana tanssinopiskelijat pääsivät kokeilemaan näyttelemistä, käsikirjoittamista ja ää-

nenkäyttöä. Kokemukset olivat positiivisia. Peppi: ”Harjoituksissa paras tehtävä oli se, kun tehtiin pienissä ryhmissä omat kohtaukset. Suunniteltiin kohtauksen kulku ja keksittiin vuorosanat luomillemme hahmoille. Vaikka en ollut ennen näytellyt, se sujui hyvin ja oli hauskaa.” Alisa: ”Ehdoton suosikkini oli kuitenkin harjoitus, jossa istuimme pimeässä ja loimme auditorioon hienon äänimaailman hyräilemällä.”

Yhteisten harjoitusten ohella tanssijat työstivät omaa tanssikohtausta osaksi kokonaisuutta. Idea tanssille hahmottui yhteisissä työpajoissa, joissa yksi tanssija työskenteli kahden musiikkilinjalaisen kanssa improvisoiden. Muut tanssijat käsikirjoittivat draamaopiskelijoiden kanssa kohtauksia. Projektissa alkoi hahmottumaan kolme selkeää kohtausta, ja kokonaisuuden nimeksi tuli Kolme etydiä muutoksesta. Myös tanssin tema selkiytyi, ja tanssijat alkoivat luoda liikemateriaalia. Liikemateriaalin pohjana käytettiin muun muassa erilaisia tunteita. Liikemateriaaleja ja -ideoita yhdistelemällä valmistui koreografia, jonka musiikkina käytettiin musiikkilinjan opiskelijan itse säveltämää

kappaletta. Lopuksi tanssi istutettiin osaksi yhtä kolmesta etydistä.

Prosessi oli tunteikas ja siihen kuului erilaisia vaiheita. Toisinaan työskentely sujui ja eteni hyvin, toisinaan tuntui epävarmalta. Ruut: ”Proggiksen aikana tuli paljon turhaantumisia ja stressiä siitä, että se ei tule valmiiksi tai etene.” Isossa ryhmässä työskentely asetti omat haasteensa mutta sai myös pohtimaan prosessin tarkoitusta. Alisa: ”Koska esitystä valmisteltiin eri porukoissa pitkällä aikavälillä, oli se vielä ensimmäiseen esitykseenkin asti hieman sekava ja keskeneräinen. Tämä turhautti minua suuresti ja olisin kaivannut järjestelmällisyyttä, ja siinä samassa minulta pääsi kokonaan unohtumaan, että tarkoituksena oli enemminkin tutkia aihetta ja tehdä yhdessä, kuin suorittamalla luoda täydellistä kokonaisuutta.”

Lopulta kokonaisuus kuitenkin saatiin kasaan ja esityksiin oltiin tyytyväisiä. Esityksen teemat koskettivat ja tuntuivat ajankohtaisilta. Jokaiselle prosessissa mukana olleelle löytyi oma paikkansa. Alisa: ”Tuntuu, että saatiin aikaan hieno kokonaisuus, josta myös moni katsoja kuulemani mukaan nautti.

Tanssilinjalaiset tekivät hienon ja koskettavan koreografian Karola Särkisen säveltämään musiikkiin.

Tanssi-, musa- ja draamaryhmät sulautuivat yhteen paremmin kuin olin itse odottanut, ja tuntuu, että jokaisella oli tasavertaisen tärkeä rooli esityksen toimivuudessa, näyttävyudessa ja koskettavuudessa. Lisäksi oli hieno huomata, kuinka erilaiset valoja ääniefektit herättivät teoksen toden teolla eloon näyttämöllä.”

Prosessi oli kokonaisuudessaan hyvä oppimiskokemus. Se opetti erityisesti yhteistyöstä, taiteiden välisyydestä ja taiteen tekemisestä. Julia: ”Opin käyttämään paremmin hyväksi taiteenvälistä vuorovaikutusta. Opin myös, että aina ei voi saada tahtoaan läpi ja hyvän esityksen luomiseen tarvitaan kompromissitaitoja. Tanssijana on myös hyvä osata improvisoida, sillä ei voi koskaan tietää, mitä voi tapahtua niin isossa ryhmässä työskennellessä.” Lotta: ”Ylipäätään sain selvemmän kuvan siitä, minkälaista esittävä taide on... opin lisää muun muassa teatterista, eläytymisestä ja ryhmässä työskentelystä.”

Teksti Mervi Siipilähde

Kuvat Petra Koivu

Projektin yhteydessä tehtiin välillä pitkää päivää. Työpajoissa oli silti aina hauskaa! Draamakurssin opettajana toimi näyttelijä-ohjaaja Tuija Töyräs, tanssilinjalaisten ohjauksesta vastasi koreografi ja tanssinopettaja Mervi Siipilähde ja musiikillisesta toteutuksesta vastasivat musiikinopettajat Sabrina Ljungberg ja Sanna Pasanen.

Kahden kodin koditon (Kolme etydiä muutoksesta)

Lysähdän sängylle, päätäni särkee
Kääriydyn peittoon ja unelmoin
Hyppään lapsuuteen sekaan lehtien

Joka toinen sunnuntai

Joka toinen sunnuntai

Joka toinen sunnuntai

Oon kahden kodin koditon

Miksi mut korvattiin laulussa meidän

Yhteinen laulumme tyhjänä soi

Minut suremaan saa tila välissämme

Nousen ylös pakkaan tavarat
Tärkeitä taas tietenkäin
Jotakin unohtuu, joudun palaamaan
Toistuu joka toinen sunnuntai.

Joka toinen sunnuntai

Joka toinen sunnuntai

Joka toinen sunnuntai

Oon kahden kodin koditon.

Säv. ja san. Iida Paljakka, Oona Canth ja
Anna Maria Pappila

Laulu "Kahden kodin koditon" syntyi projektiin osallistuneiden opiskelijoiden kirjoittamien tekstien pohjalta. Laulajina Iida Paljakka ja Oona Canth, pianossa Anna Maria Pappila. Kappale myös äänitettiin projektin jälkeen Kallio-Kuninkalan studiossa. Kuva Petra Koivu

Lauri Schreck taitaa suvereenisti monen instrumentin soiton samanaikaisesti looping-tekniikan avulla. Kuva Jonna Ylimyllymaa

Multi-instrumentalisti Lauri Schreck lumosi kuulijat kanteleellaan

Kalevalan päivänä 28.2.2020 lukiollamme vierailut ja konsertoinut muusikko Lauri Schreck sai soitollaan aikaan auditorioon suorastaan hypnoottisen tunnelman. Kuulijoinaan hänellä oli lukion musiikkilinjalaisia, opiskelijoita eri musiikkikursseilta sekä koulun opettajia. Tilaisuuden jälkeen hän vastasi musiikkilinjaisten esittämisiin kysymyksiin muusikon ammatista, soittimista sekä yleisesti musiikista. Konsertti oli paitsi ilahduttava hetki lukioarjen keskellä, myös osa lukiolla vuosittain järjestettävää musiikin ja tanssin teemaviikkoa. Se myös juhlisti samalla Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivää.

Helsinkiläinen Lauri Schreck tuli suuremman yleisön tietoisuuteen esiinnyttyään kanteleella Talent Suomi -ohjelman finaalissa vuonna 2016. Youtubesta löytyy artistin musiikkivideoita, muun muassa omaperäinen ja vangitseva versi-

ointi Swedish House Mafian kappaleesta Don't you worry child. Ennen julkisuutta Schreck on luonut uraa monipuolisena muusikkona, laulun tekijänä ja pedagogina. Muusikontöiden ohella hän opettaa tuntiopettajana Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa. Yllättävää kyllä, kantele on kulkenut Schreckin matkassa vasta viitisen vuotta.

Schreckin musisointi perustuu monien soitinten yhtäaikaan soittamiseen erityisen looping- eli luoppaustekniikan avulla. Käytännössä se tarkoittaa eri raitojen äänittämistä yksitellen eri instrumenteilla livetilanteessa päällekkäin. Instrumentteina toimivat tällä keikalla konserttikantele, rumpupadi, kaksi syntetisaattoria sekä sähkökitara. Kappaleina kuultiin sekä kaikkien tuntemia rockklassikkoja että Schreckin omia sävellyksiä.

Musisointiin kuuluu oleellisena osana improvisointi ja hetkeen heittäytyminen. Schreck kuvailee musiikintekemisen prosessin eroa yksin ja bändin kanssa esiintyessä: ”Peruspalikat soolokappaleissani ovat usein samoja. Yritän varioida saundia ja perusideaa. Bändin kanssa voi improvisoida paljon enemmän.”

Schreck kertoo olleensa aina innostunut monenlaisesta musiikista. Nuoruuden esikuvakseen hän nimeää Guns ‘n’ Rosesin ja kasarirockin. ”Innostumiseni on aina vaihdellut vaihteittain. Lukioikäisenä hurmaannuin progesta, Sibiksellä taas klassisesta musiikista, erityisesti modernista musiikista ja minimalismista, kuten Steve Reichista. Nykyään taas iskee moderni pop, kuten Rihanna ja Beyoncé”, Schreck kuvailee ja kannustaa opiskelijoita kuuntelemaan erilaista musiikkia.

Soittimia multi-instrumentalistille on kertynyt vuosien varrella paljon. Schreck kuvailee suhdettaan soittimiin jopa fetissinomaiseksi: ”Enää en ole nimennyt soittimiani, mutta aiemmin varsinkin kitarat saivat usein jostain syystä naisten nimiä. Kantele on instrumenttina itselleni niin uusi, että kanteleita ei ole tullut vielä nimettyä.”

Konsertin jälkeen yleisö oli kiinnostunut kuulemaan muun muassa Schreckin käyttämästä musiikkilaitteistosta, soittotekniikoista sekä instrumenteista. Konserttikantele aiheutti paljon ihastusta, ja muutama opiskelija väläytteli konsertin kuultuaan haaveitaan sellaisen hankkimiseksi.

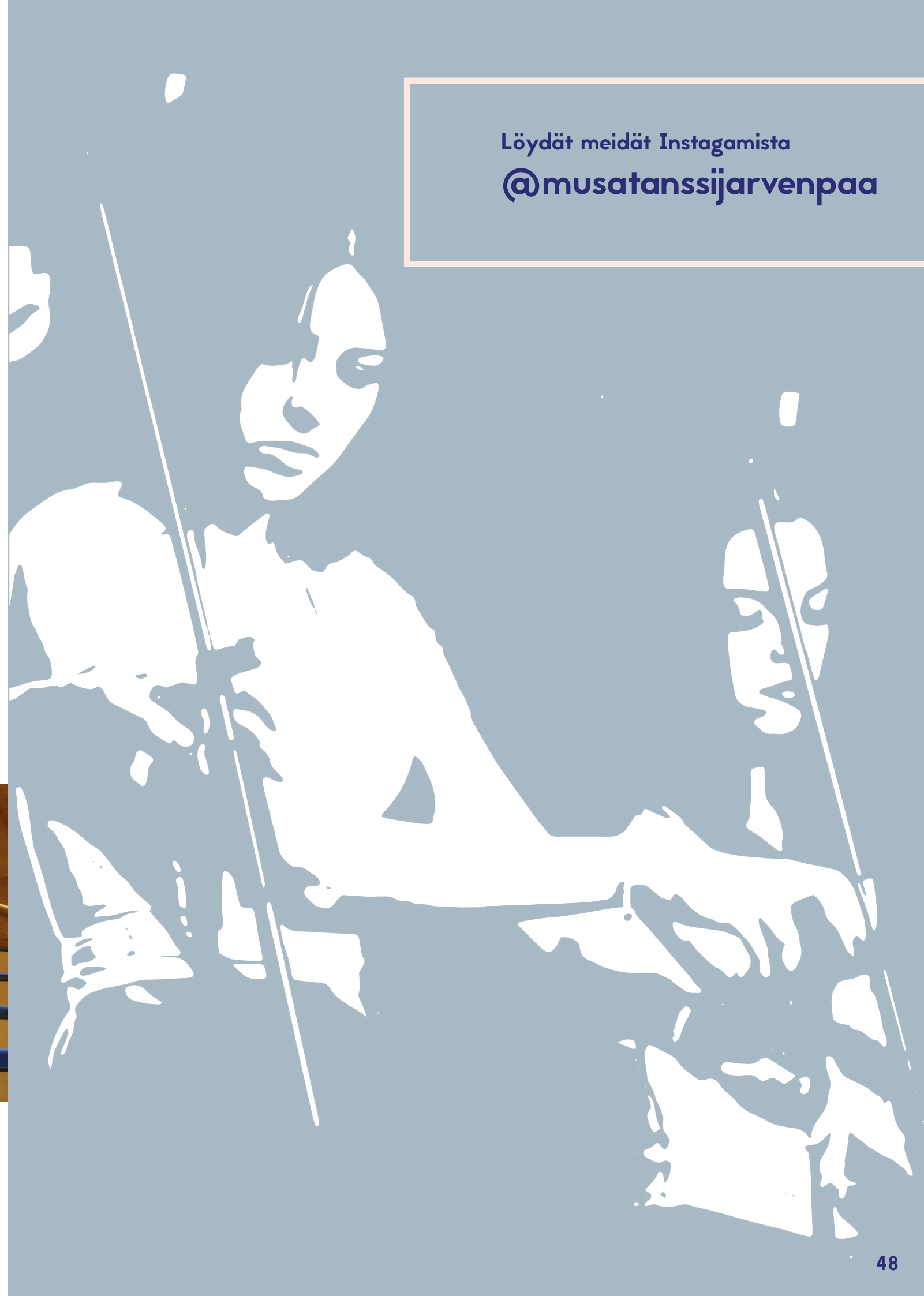
Ohjeeksi nuorille muusikonaluille Schreck neuvoa harjoittelemaan häpeän sietämistä. Esiintyvän muusikon elämään kuuluu onnistumisia ja epäonnistumisia, ja niitä tulee oppia sietämään: ”Paskan konsepti on hankala. On kaksi vaihtoehtoa: joko kappale on kaikkien mielestä paska, tai sitten se on vain omasta mielestä paska. Vaarana on se, että kyllästyy itse omiin ideoihinsa. Olen oppinut tiedostamaan sen mistä itse tykkään ja luottamaan siihen.”

Teksti Sabrina Ljungberg

Konsertin jälkeen Lauri Schreck oli musiikkilinjan opiskelijoiden haastateltavana ja kertoi muun muassa muusikkoudestaan. Kuva Jonna Ylimyllymaa

Löydät meidät Instagamista
@musatanssijarvenpaa

DRAAMA

Elokuussa Teatteriproduktio-kursseilla valmistui iso epookkisatsaus, Oscar Wilden komedia Tärkeintä on olla aito. Aloitimme työn keväällä 2019, jolloin lähdimme Teatteriproduktio-kurssilaisten kanssa teatterin keinoin pohtimaan identiteettiä: Mistä ihmisen identiteetti muodostuu? Mitä varten ihminen luo valeidentiteetin, siis lähtee esittämään jotain muuta kuin todellista itseään? Miten media vaikuttaa identiteettiimme?

Samaa tematiikkaa pohti englantilainen kirjailija Oscar Wilde 1890-luvulla kirjoittaessaan komedian The Importance of Being Earnest. Wilde irvaili komedian keinoin Englannin yläluokkaiselle kaksinaismoralismille ja laskelmoiduille ihmissuhteille. Tartuimme rohkeasti tähän yli sata vuotta vanhaan klassikkoteokseen. Näytelmän sisällön lisäksi pääsimme tutustumaan Englannin 1800-luvun lopun muotiin, tapakulttuuriin ja musiikkiin – ja tietenkin komedian tekemiseen. Ensi-iltamme ja esitykset toteutettiin elokuussa 2019 lukion mainiossa teatteritilassa, auditoriossa. Kiitämme Ryhmäteatteria, että saimme heidän mainion suomennoksensa käyttööme.

Draamavuosi oli muutenkin vauhdikas. Draama 2 -kurssilla lähdimme tutkimaan muutostematiikkaa. Sen pohjalta valmistui yhdessä tanssi- ja musiikkiopiskelijoiden kanssa koskettava teos Kolme etydiä muutoksesta. Teos lähti nuorten omista teksteistä ja omista sävellyksistä. Oli ihana työskennellä nuorten kanssa ja huomata, miten turvallisessa ryhmässä itsetunto kasvaa ja ilmaisutaito kehittyy.

Teksti Tuija Töyräs, ohjaaja ja teatteriproduktiokurssin opettaja

PUKUSUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

- Miten ihmiset pukeutuivat Englannissa 1850-1900?
- Miten yläluokan naiset pukeutuivat? Mitä kehon osia korostettiin? Millä keinoin? Minkälainen vaikutelma tällä haluttiin antaa naisen kehosta?
- Miten yläluokan miehet pukeutuivat? Mikä oli miesten pukeutumisessa muodissa?
- Miten palvelusväki pukeutui yläluokkaisessa kodissa?
- Miten eri yhteiskuntaluokkien pukeutuminen erosi toisistaan ylipäätään?
- Miten sääolosuhteet otettiin huomioon? Minkälaisia päällysvaatteita käytettiin? Hattuja? Myssyjä?
- Minkälaisia sääntöjä liittyi pukeutumiseen?
- Miten hansikkaita käytettiin? Entä muita asusteita?
- Mistä materiaaleista vaatteita tehtiin? Miten niitä valmistettiin?
- Miten tällaiset vaatteet puettiin ylle? Kauanko pukeutumisessa meni aikaa?
- Miten tämän aikakauden vaatemuoti vaikutti naisten terveyteen?
- Tutkikaa ja suunnitelkaa, millaiset vaatteet sinun ikäisilläsi nuorilla olisi toukokuksilla kutsuilla vuonna 1890. Vaatettakaa konkreettisesti yksi nuori nainen ja yksi nuori mies alusta loppuun, siis alusvaatteista Englannin toukokuuseen ulkovaatetukseen asti.

MUSIIKKI – ÄÄNI

- Mikä musiikki oli muodissa 1800-luvun lopun Englannissa? Miten sitä soitettiin? Millä soittimilla?
- Missä ihmiset kuuntelivat musiikkia?
- Ketkä soittivat musiikkia? Oliko ammattimuusikoita? Minkälaisia kokoonpanoja?
- Kuuluiko musiikki harrastuksiin? Oliko soitonopettajia tai musiikkikouluja?
- Ketkä olivat Englannissa 1800-luvun lopulla muotisäveltäjiä?
- Oliko nuorilla ja vanhoilla eri musiikkimaku? Entä eri yhteiskuntaluokilla? Kuuntelivatko kaikki samanlaista musiikkia? Olivatko konsertit mahdollisia kaikille?
- Mikä oli muotisoitin?
- Tutkikaa ja miettikää ryhmässä, mikä oli musiikin merkitys yläluokalle 1800-luvun lopun Englannissa.

Opiskelijoiden kokemuksia Draama 1- ja Draama 2 -kursseilta

Olen aina halunnut kokeilla draamaa ja teatteria, vaikkakin olen aina jännittänyt esiintyessäni. Sitten lukiossa näin tiedotteen draamakursseista ja tiesin, että minun on pakko kokeilla ainakin edes yhden kurssin verran. Nyt olen käynyt kolme kurssia enkä kadu valintojani tippakaan. Draama- ja teatterikurssit ovat antaneet paljon kokemuksia ja arvokkaita oppimishetkiä. Olen oppinut käyttämään kehoani ilmaisussani sekä kasvattanut itsevarmuuttani, puhumattakaan mahtavasta ilmapiiristä, joka kurssilla on miltei aina ollut. Aina on ollut kiva mennä kursseille, vaikka päivä on väistämättä venähtänyt pitkäksi. Lähtiessä on hymy ollut huulilla ja keho täynnä energiaa, mikä on helpottanut kotitehtävien tekemistä. Draamaporukka on ollut mahtava, ja on ollut kiva työskennellä heidän kanssaan.

Elise-Emilie Wallin 19B

Tunnit olivat monipuolisia ja sieltä pääsi usein lähtemään hymyillen ja energiaa täynnä. Löysin myös omia suosikkiharjoituksiani, kuten esineimpron ja puheenpitoharjoituksen, jossa tunnetilat vaihtelivat koko ajan. Porukka oli ihana ja jään kaipaamaan koko draamaryhmää ja vapautunutta, yhteistä tekemistä draamatunneilta. Kolme etydiä muutoksesta oli huikea prokkis, vaikka tie lopputulokseen olikin pitkä ja välillä aika kivinen. Esityksiä olisi voinut olla enemmänkin, laivalle olisi kaivannut vielä uudestaan! Oli kuitenkin mahtavaa päästä tekemään kunnon esitys niin aikaisin perinteiseen kurssisuunnitelmaan nähden.

Aino Kotilainen 19I

YTY

Yrittäjyys, talous, yhteiskunta – YTY lukuvuonna 2019–2020

Covid-19-pandemia on iskenyt kovan loven paitsi ihmisten mielenmaisemaan myös jokapäiväiseen talouteen. Kuinka paljon maailmantalous sakkaa pandemian seurauksena? Putoaako Suomen bruttokansantuote 5 %, kuten optimistit sanovat, vai 15 %, kuten realistit sanovat, vai onko se yksinkertaisesti vapaassa pudotuksessa? Varmaa on, että maailmantalous ja maailmankauppa avautuvat pandemian jälkeen uuteen maailmaan. Kysymyksen sen pelisäännöistä ei tällä hetkellä ole vastausta.

Runsaan kymmenen vuoden takaisesta finanssikriisin aiheuttamasta taantumasta Suomi selvisi jotenkuten, mistä oli suurelta osin kiittäminen yksityistä kulutuskysyntää viennin ja investointikysynnän romahtaessa. Nyt tilanne on toinen. Irtisanomisten ja lomautusten ristiaallokossa harvempi uskaltaa avata lompakkonsa palveluiden ostamista tai olohuoneen lipaston uusimista varten. Huoli omasta tulevaisuudesta on ostopäätösten peikko ja säästämisen onni. Kuinka kauan ihmisen muisti lokeroi

uuden pandemian huolen niin lujasti itseensä, että ulkomaanmatkat ja asuntolainan nostot jäävät kauas horisonttiin? Vuoden, kaksi, vaalikauden?

Pahoista skenaarioista huolimatta talous tulee jatkossakin olemaan olennainen osa jokaisen ihmisen elämää, minkä ohella on selvää, että yrittäjyyden merkitys Suomi-laivan saamiseksi takaisin pinnalle on suuri. Siksi myös Järvenpään lukion YTY-suuntautumisvaihtoehto on entistä merkittävämpi puretuessaan yhteiskunnan toiminnan pelisääntöihin, taloudellisen toiminnan ehtoihin ja arkeen sekä yrittäjyyden saloihin.

YTY-suuntautumisvaihtoehdon kurssit ovat pääsääntöisesti avoimia kaikille, ja niille onkin osallistunut opiskelijoita niin sanotusti oman väen

ulkopuolelta. Lisäksi YTY on laajentunut välillä peruskurssien opetuksen osaksi. Taloustiedon tunnilla on esimerkiksi pohdittu Järvenpään kaupungin säästökohteita oikeiden vaihtoehtojen valossa.

Ensi lukuvuoden uutuutena toteutetaan kurssi yhteiskuntatutkimuksen perusteet (TY4). Kurssilla perehdytään ensinnäkin yhteiskuntatieteiden klassikoihin (Comte, Durkheim, Marx, Weber, Tönnies, Habermas, Giddens, Foucault). Toiseksi kurssilla käydään läpi yhteiskuntatieteiden perussisältöjä ja tutkimustapoja. Tällöin tieteenaloista kysymyksen tulevat ennen muuta sosiaalipoliittikka (joka tutkii hyvinvointia muuttuvassa maailmassa, kuten eriarvoisuuden kysymyksiä yhteiskunnan rakenteiden ja arkielämän näkökulmista), sosiologia (joka tutkii yhteiskunnan toimintaa arkipäivän ongelmista elämäntilanteeseen ja yhteiskunnallisiin rakennemuutoksiin) ja politiikan tutkimukseen (joka tutkii politiikan ja valtion käsitteitä, poliittista toimintaa

ja osallistumista sekä poliittista päätöksentekoa). Kolmanneksi kurssilla tehdään pienimuotoinen tutkielma jostain kurssin teemoihin liittyvästä aiheesta, mahdollisesti yhteistyössä Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan kanssa.

Toinen uutuus on ensimmäistä kertaa paikan kiertotuntikaaviossa saanut Yhdistyneet kansakunnat (YH6). Kurssilla on tarkoituksena perehtyä Yhdistyneiden kansakuntien historiaan ja toimintaan. Kurssilla toteutetaan YK:n yleiskokouksen simulaatio, jossa opiskelijat edustavat tiettyä YK:n jäsenmaata. Tavoitteena on oppia ymmärtämään kansainvälisiä suhteita ja eri maiden poliittisia käytäntöjä ja motiiveja. Samalla harjoitellaan keskustelu- ja väittelytaitoja sekä kokouskäytäntöjä.

Teksti Timo Joutsivuo

YTY

YTY-linja avoimien ovien päivillä Järvenpään lukiossa 2020

Järvenpään lukion yhteiskunta, talous ja yrittäjyys (YTY) -suuntautumisvaihtoehdon tarkoituksena on tarjota opiskelijoille lukion oppimäärää syventävämpi katsaus yhteiskunnallisiin aineisiin ja antaa kattavat valmiudet yrittäjyyteen tai kansainväliseen ammattiin.

Järvenpään lukion avoimien ovien päivät pidettiin tammikuun 21. ja 22. päivä, jolloin lukion henkilökuntaa sekä erityislinjojen vastuupettajia jalkautui lukio-opinnoista kiinnostuneiden peruskoulun päättävien nuorten pariin. YTY-linjaa oli esittelemässä muutamia ensimmäisen vuoden opiskelijoita, jotka kertoivat kiinnostuneille, kuinka suuntautumisvaihtoehto valmistaa yhteiskunnallisiin opintoihin, ajatteluun ja ennen kaikkea osallistumiseen. Esittelyssä ensimmäisinä mieleen muistuivat eri alojen ammattilaisten pitämät asiantuntijaluennot sekä 24H-leiri, lukion tiloissa järjestettävä 24-tuntinen yritysaiorihä. Ehkäpä moni tuleva keskiuusimaalainen yritys saa alkunsa juuri tuona yönä.

Opinnoista kiinnostuneille kerrottiin lisäksi jälleen Järvenpään lukion kurssitarjontaan palaavasta Yhteiskunnallisen vaikuttamisen YH5-kurssista. Viimeisin kurssin produktio oli paikallisten kansanedustajaehdokkaiden kutsuminen vaalipaneeliin lukiolle. Tämä tilaisuus striimattiin Youtubeen. Keski-Uusimaa teki tilaisuudesta jutun lehteensä. YH5-kurssi tullaan järjestämään lukuvuonna 2020–2021 teemalla kuntavaalit 2021, ja sinne ovat tietenkin tervetulleita muutkin kuin ytyläiset.

Teksti Niko Karjalainen
Kuvat Timo Joutsivuo

Järvenpään lukion eduskuntavaalipaneeli 2019
Youtubessa
<https://www.youtube.com/watch?v=UvzhHCiUPnU>

Järvenpään lukio YTY-linjan esittelyvideo Youtubessa
https://www.youtube.com/watch?v=gdgH_iwww4E

Vuosi yrittäjänä -ryhmä pohtimassa liikeideaa.

Ytyläisiä pohtimassa Järvenpään kaupungin säästöjä syksyllä 2019 kaupunginkirjastossa.

Vuorokauden kestävä yritysleiri, ns. 24H-leiri, muotinäytös. Marraskuussa 2019.

LAMPEDUSA PORTTI EUROOPPAAN

Porta d'Europa

Siamo sulla stessa barca

30.9.2019–3.10.2019

3. lokakuuta 2013 noin 368 Välimeren yli Italiaan pyrkinyttä maahanmuuttajaa hukkui haaksirikossa Lampedusan saaren edustalla. Tämän järkyttävän tapahtuman jälkeen Lampedusassa ryhdyttiin viettämään 3. lokakuuta muistopäivää sekä haaksirikossa hukkuneiden että tuhansien muiden Välimeren hukkuneiden ihmisten muistoksi. Tämän muistopäivän organisoii järjestö nimeltä Comitato 3 Ottobre.

Comitato 3 Ottobre on voittoa tavoittelematon järjestö, joka pyrkii herättämään tietoisuutta maahanmuuttajien vastaanotosta ja integraatiosta keskustelemalla kansalaisten, koululaisten ja instituutioiden kanssa. Järjestön johtajana toimii Tareke Brhane, joka itse on nuorena joutunut pakenemaan Eritreasta ja asuu nyt Roomassa. Vuodesta 2016 alkaen Comitato 3 Ottobre on järjestänyt Italiassa vuosittain koululaisille suunnatun kilpailun, jonka voittajat eri puolilta Italiaa saapuvat lokakuun alussa viettämään muutaman päivän Lampedusan saarella. Kouluja kannustetaan osallistumaan kilpailuun yhdessä toisen eurooppalaisen koulun kanssa.

Keväällä 2018 Järvenpään lukiosta muutama ENA4-kurssin opiskelija osallistui projektiin yhdessä Istituto Cardarellin opiskelijoiden kanssa. Cardarellin opiskelijat olivat luoneet "Open Doors" -blogin, johon kaksi opiskelijaa, Arttu Huhtala ja Dina Eklund, kirjoittivat oman kommenttinsa ja kaksi opiskelijaa, Jenni Hautaluoma ja Isabella Nurmi, lisäsivät videon. Osallistuminen muistojuhlaan siirtyi vuodelle ja toteutui vasta nyt syksyllä 2019. Järvenpään lukiosta Lampedusaan matkusti yksi opiskelija ja yksi opettaja. Kilpailuun alun perin osallistuneista opiskelijoista yksikään ei pystynyt ajankohdan takia osallistumaan muistopäivään, mutta lukiotamme Lampedusassa edusti Julia Hjerppe.

Lampedusassa ohjelmaan Siamo sulla stessa barca kuului eri kansalaisjärjestöjen organisoimia työpajoja, joissa opiskelijat tutustuivat maahanmuuton syihin ja maahanmuuttajien kertomuksiin kokemuksistaan, ihmisoikeuksiin, rasismiin ja syrjintään, maahanmuuttajien ja pakolaisten oikeuksiin etenkin alaikäisten näkökulmasta, meripelastukseen ja käytäntöihin, jotka koskettavat maahanmuuttajien vastaanottoa ja turvapaikanhakuprosessia. Opettajille järjestetyssä koulutuksessa keskityttiin Italian maahanmuuttoa käsittelevään lainsäädäntöön ja keskusteltiin laajemminkin suvaitsevaisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Ohjelmaan sisältyi myös tapaaminen haaksirikosta selvinneiden ja siinä hukkuneiden omaisten kanssa. Paneelikeskustelussa kuulumme maahanmuuttajien kertomuksia elämästään ja kohtalostaan. Päiväohjelman lisäksi iltaisin oli järjestetty konsertteja.

Tapahtuma huipentui 3.10. muistojuhlaan, jossa projektiin osallistuneet siirtyivät juhla-aukiolta kulkueena Lampedusan eteläisimpään kärkeen, jossa Porta D'Europa -muistomerkki kohoaa niiden ihmisten muistoksi, jotka ovat menettäneet henkensä paetessaan ilmastonmuutoksen aiheuttamaa hätää

tai aseellisia konflikteja. Muistomerkit siirryimme kalastusaluksiin, jotka veivät meidät haaksirikkopaikalle laskemaan keltaisista kukista solmitun muistoseppeleen.

Muistoviikon tapahtumien järjestämiseen osallistuivat Liceo Scientifico Marconi di Pesaro, Lampedusan ja Linosan kunta sekä Italian opetusministeriö. Työpajoja ja ohjelmaa järjestivät Lääkärit ilman rajoja (MSF), Amnesty International, UndeRadio (Save the Children), the National Association of Civil Victims of War, the Association Carta di Roma, the Jesuit Refugee Service, the Italian Relief Corps of the Order of Malta, the Legambiente Circle Lampedusa, Esther Ada, the International Organization for Migration (OIM) ja UNHCR.

Linkki Open Doors -blogiin:

<https://lampedusaitafin.blogspot.com/?zx=fed98b40e0f28c5>

Comitato 3 ottobren kotisivu <https://www.comitatotreottobre.it/en/>

Teksti ja kuvat Tuija Haapala

Luonnonpuisto Lampedusassa

Lampedusan satama

30.9. Lähdimme Helsinki–Vantaan lentokentältä noin kello kahdeksan aamulla lentämään kohti Milanoa, josta lensimme vielä Sisilian kautta Lampedusaan. Lampedusaan saavuttuamme meidät tuotiin asunnolle, jossa levähdimme hetken ennen kuin menimme katsomaan musikaalia kaupungin aukiolle.

1.10. Heräsimme seitsemän aikoihin aamupalalle kahvilaan, josta lähdimme kohti paikallista koulua. Saavuttuamme koululle meidät jaettiin workshoppeihin. Kuuluin workshopiin, jossa kävimme läpi näytellyn prosessin siitä, mitä pakolaiset käyvät läpi, jotta pääsevät turvaan. Seuraavaksi matkasimme luonnonsuojelualueelle, jossa opimme ihmisen aiheuttamasta eroosiosta. Myöhemmin illalla menimme katsomaan musiikkiesitystä, jossa Sandro Joueux soitti afrikkalaisia rytmejä.

2.10. Heräsimme taas samoihin aikoihin kuin edellisenä päivänä ja menimme kahvilan kautta koululle, jossa jakauduimme taas uusiin workshoppeihin. Osallistuimme haastattelutilaisuuteen, jossa yleisö sai esittää kysymyksiä hukkuneiden perheenjäsenille ja selviytyneille. Osallistuimme tämän jälkeen vielä toiseen paneelikeskusteluun. Illalla menimme kuuntelemaan musiikkiesitystä, jossa esiintyi Motta.

3.10. Viimeisenä kokonaisena päivänä tapasimme Piazza Castellon aukiolla, jolle kaikki tapahtumaan osallistuneet nuoret ja aikuiset kokoontuivat marssia varten. Kuljimme kohti "Euroopan porttia", jossa kuuntelimme puheen. Puheen jälkeen siirryimme laivoille, joilla matkasimme pakolaislaivan uppoamiskohdalle ja heitimme kukkia mereen hukkuneiden muistolle. Loppuilta oli vapaata, mutta se meni suurimmaksi osaksi asunnolla pakatessa seuraavan päivän lähtöä varten.

Matka avasi käsitystäni siitä, millaista pakolaisten ja turvapaikkaa hakevien ihmisten elämä on. Oli mielenkiintoista kuunnella asianosaisten kokemuksia. Tutustuin matkan aikana myös uusiin ihmisiin workshopien ja muiden ryhmätöiden ansiosta.

Teksti Julia Hjerppe

Save the Children -järjestön työpaja

Vihdoin Lampedusassa!

KIINA-PROJEKTI

Järvenpään lukion Kiina-projekti toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2007. Kiina-projektissa Järvenpään lukion opiskelijat ja opettajat viettävät viikon Kiinan piilaaksoksi kutsutussa Shenzhenin miljoona-kaupungissa, missä paikalliset lukiot, Shenzhen Middle School ja Vanke Meisha Academy isännöivät Järvenpään lukion opiskelijoita ja opettajia. Vaihtoviikkojen aikana opiskelijat majoittuvat paikallisten nuorten perheisiin, joista käsin he saavat ainutlaatuisen mahdollisuuden tutustua vieraan maan koulunkäyntiin, arkeen ja kulttuuriin.

Teksti Tea Lindroos

Kun kerta ei riitä

Olin jo edellisellä kerralla mukana Kiina-projektissa. Tänä lukuvuonna majoitin yhden kiinalaisen opiskelijan, eikä minulla ollut aikomusta osallistua Kiinan-matkalle. Kuitenkin yhdessä vietetyt päivät lisäsivät kaipuuta takaisin Shenzeniin. Lopulta matkalle päätti osallistua kolme opiskelijaa, joiden tarkoitus oli alun perin vain majoittaa kiinalaisia.

Matkamme osui marraskuulle Hong Kongin protestien aikoihin, minkä vuoksi suunnitellamme viimeisen päivän viettämisestä Hong Kongissa peruuntuivat. Shenzhenissä kuitenkin riitti näkemistä ja tekemistä koko viikoksi.

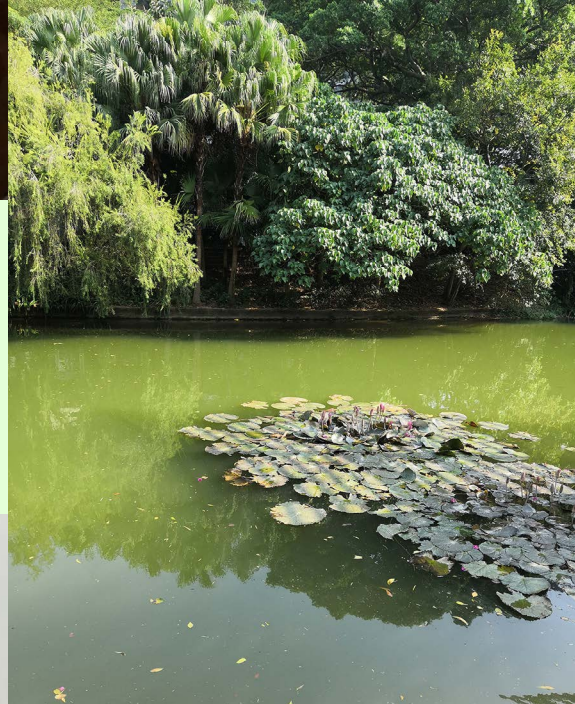
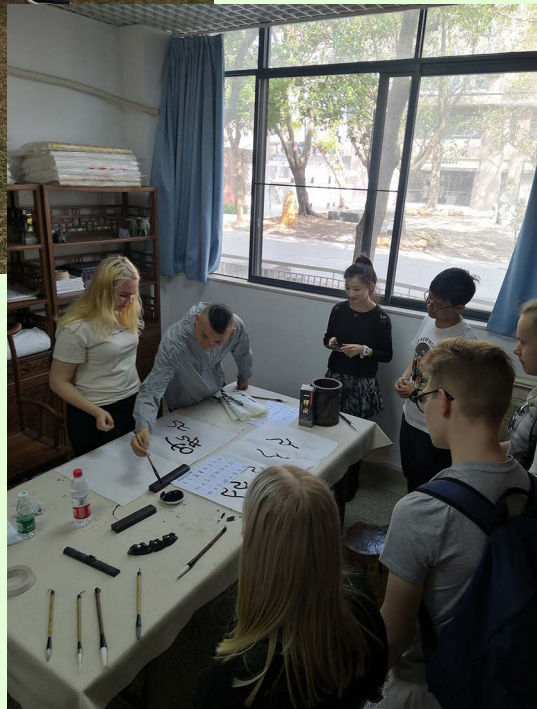
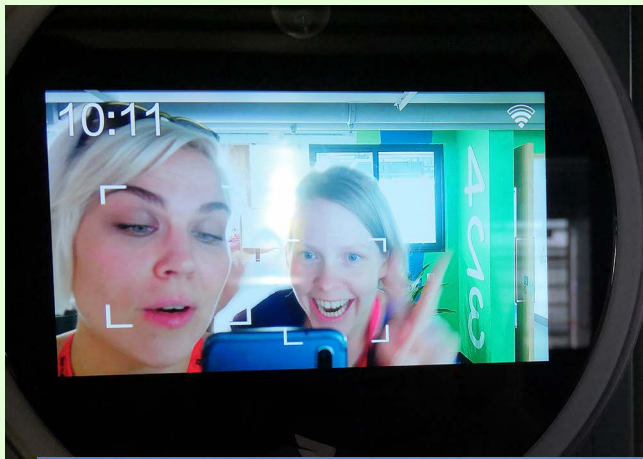
Ihmisten vieraanvaraisuus ja huolenpito yllättivät minut jo toisen kerran. Oli ihanaa päästä näkemään vanhoja tuttuja ja tutustua uusiin ihmisiin!

Olen saanut paljon enemmän takaisin matkan aikana, kuin olen siihen sijoittanut. Pääsin elämään paikallisen elämää viikon ajan, mikä on ollut todella rikastuttava kokemus. Pääsin syömään jo viime vierailulla tutuksi tulleita ruokia sekä maistamaan uusia, sekä todella herkullisia että vähemmän herkullisia ruoka-annoksia. Koulussa osallistuin niin monelle liikunnan tunnille kuin vain pystyin. Pelasimme sulkapalloa, lämmittelimme kiinalaisittain ja osallistuin kiinalaisten kamppailulajien tunnille.

Matkani kohokohtia olivat osallistuminen opiskelijoiden itse pitämälle tanssitunnille sekä kiinalaisen opiskelijan syntymäpäiväjuhlat heidän kerrostalonsa kattohuoneistossa. Pääsimme laulamaan onnittelulaulun kiinaksi, suomeksi, koreaksi ja englanniksi, ja söimme mitä mahtavimpia grilliruokia. Isäntäperheeni oli aivan ihastuttava. Koin kuuluvani perheeseen ja tunsin olevani kuin kotona. Ikävä ei tunnu lähtevän, mutta Kiinasta saadut muistot lämmittävät yhä.

Teksti Dinh Dinh Dam-Lindqvist

Kuvat Dinh Dinh Dam-Lindqvist ja Tea Lindroos

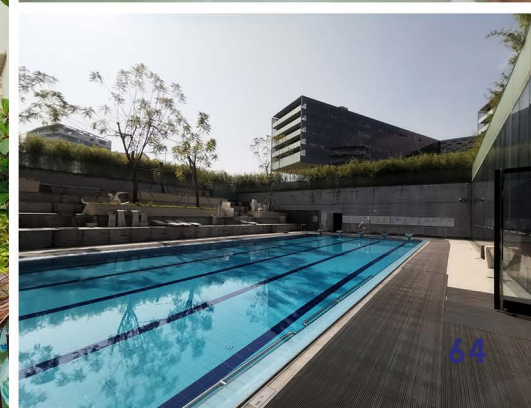
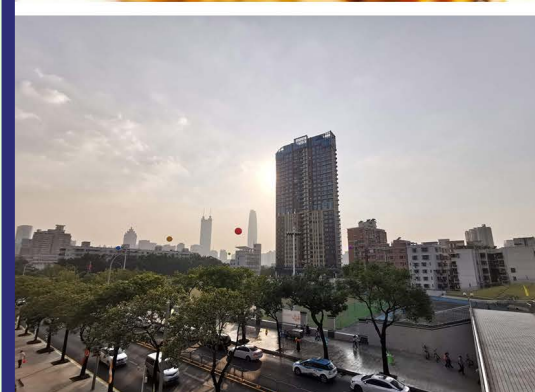
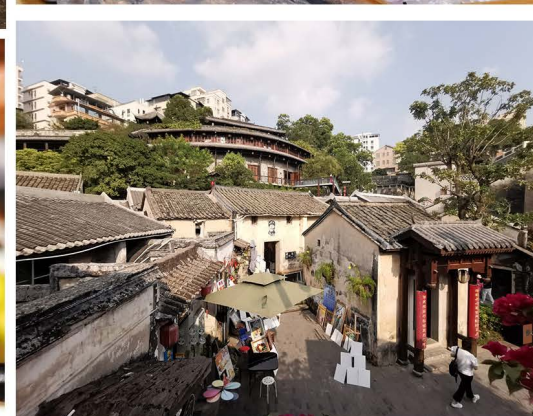
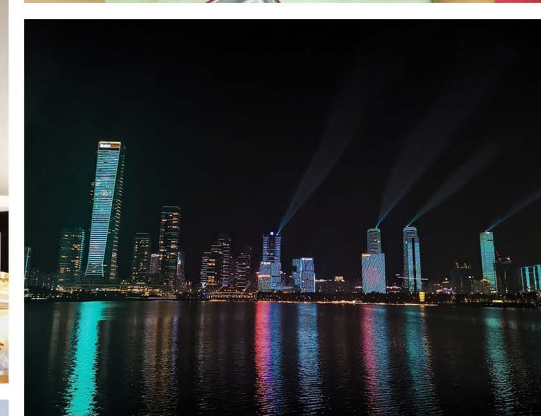
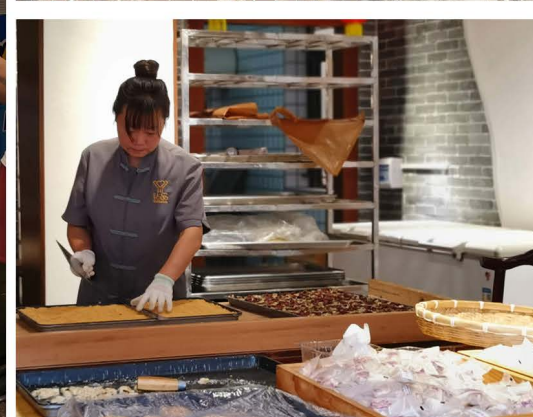

Vanhaa ja uutta

Hong Kongin vieressä sijaitseva Shenzhen on teknologiafriikkien ja makukulinaristien itäinen unelmakaupunki. Tämä noin 12,5 miljoonan ihmisen maailman-kaupunki on viime vuosina kasvattanut kansainvälistä mainettaan yhtenä maailman suosituimmista vierailukohteista. Lisäksi Shenzhen on yksi Kiinan neljästä virallisesta korkeimman tason kaupungista, joihin lukeutuvat Shanghai, Shenzhen, Guangzhou ja Peking. Sen korkeat pilvenpiirtäjät näyttävät, kuinka pieni ihminen on luomassamme maailmassa. Shenzhenin lähistölläkin on paljon nähtävää. Vanke Meiska Academy (VMA) sijaitsee meren välittömässä läheisyydessä ja alueella on uimarantoja. Perinteistä kiinalaista kulttuuria ihailevat eivät voi pettyä tutustuessaan Shenzhenin läheisyydessä olevaan, Kiinan hallituksen suojelemaan perinteiseen kiinalaiseen kyläalueeseen, joka on täynnä pieniä putiikkeja ja tekemistä. Joinain vuosina on mahdollista käydä paluupäivänä myös Hong Kongin keskustassa.

Shenzhen on täynnä ystävällisiä ihmisiä. Projektin kiinalaiset opiskelijat olivat kaikki lämminhenkisiä ja puhuivat avoimesti omasta kulttuuristaan. Huomioitavaa on, että matkallelähtijällä on hyvä olla erillinen käännösohjelma (ei Googlen) ja verkkoliittymä, joita voi käyttää myyjien kanssa puhumiseen ja mahdollisesti oman isäntäperheen vanhempien kanssa kommunikointiin. Pahimmassa tapauksessa voi päätyä asumaan viikoksi kiinalaiseen perheeseen, jossa kukaan ei osaa englantia, koska projektiin osallistuva opiskelija asuu itse koulun opiskelija-asunnossa! Tämä tapahtui minulle, joten se saattaa hyvinkin tapahtua sinullekin.

Teksti ja kuvat Aapo Rantanen

VENÄJÄ-PROJEKTI

Venäjä-projektissa oli mukana yhdeksän opiskelijaa ja kaksi opettajaa. Syksyn mittaan kehittelimme ohjelmaa joulukuussa Pietarista saapuville vieraillemme. Vieraat olivat Järvenpään lukion ystävyyskoulun, Koulu nro 691:n, kymmenen oppilasta ja kolme opettajaa. Kävimme heidän kanssaan tutustumassa muun muassa Fazerin historiaan, Metropolia Ammattikorkeakouluun sekä tiedekeskus Heureka näyttelyyn. Fazerilla kävimme venäläisten omasta toiveesta, ja he pitivätkin vierailusta paljon, sillä tehtaanmyymälästä sai ostaa sellaisia tuotteita, joita ei ole Venäjällä kaupoissa. Metropoliasa vieraillemme esiteltiin mahdollisuuksia jatko-opintoihin Suomessa. Saimme myös kuulla Metropoliasa opiskelevan venäläisen mietteitä opiskelemisesta Suomessa. Metropolian jälkeen kävimme ruokailemassa Helsingin yliopiston ruokalassa.

Projektimme teema oli Unescon maailmanperintökohteet. Yhtenä projektipäivänä teimme pieniä ryhmitöitä Suomenlinnan historiasta. Seuraavana päivänä kävimme paikan päällä tutustumassa Suomenlinnaan. Suomenlinnassa meidän piti käydä nähtävyyksillä ja ottaa selfie Instagram-tilille. Muista Suomen maailmanperintökohteista teimme pienet julisteet, joihin oli listattu tärkeimmät tiedossa kustakin kohteesta. Huhtikuussa 2020 tarkoitus on käydä vastavierailulla Pietarissa, jossa pääsemme tutustumaan Venäjän maailmanperintökohteisiin, sekä venäläiseen arkipäiväiseen elämään. Edessä on siis vielä puolet projektista Pietarissa.

Projektin ulkopuolisella ajalla teimme pipareita sekä kävimme katsomassa Helsingin joulukatua ja shoppailemassa. Helsingissä meidän piti käydä ottamassa itsestämme kuvia muutamien nähtävyyksien läheisyydessä. Kävimme myös keilaamassa, mikä oli monelle vieraallemme aivan uusi kokemus. Myöskään tortilloista omat vieraani eivät olleet kuulleetkaan. Karjalanpiirakat sen sijaan olivat samanlaisia kuin kotona.

Projektilaiset majoittuivat perheisiimme ja yhteinen kieli löytyi helposti, sillä Koulu nro 691 on erikoistunut kieliin. Englannin lisäksi opiskelijat pääsivät puhumaan sekä kuulemaan venäjää. Suomessa ihmeellisiä asioina vieraat pitivät esimerkiksi talon omaa saunaa, lukion suurta kokoa sekä aamupuuroa. Maisemia keuhuttiin kauniiksi ja hintoja pidettiin kalliina. Itseäni puolestaan ihmetytti, miksei venäläisten mielestä koulussa voi pitää samat kengät jalassa kuin ulkona ja miten kakkua voi syödä aamupalaksi.

Teksti Eero Aalto 18l

Korona-tilanteen vuoksi matkamme Pietariin valitettavasti peruuntui, mutta olemme toiveikkaita, että syksyllä 2020 reissumme toteutuu.

Elisa Kauppila

Yhteiskuva Suomenlinnassa. Kuva Elisa Kauppila

Tutustumassa Fazerin vierailukeskuksessa. Kuva Eero Aalto

Rooma-projektilaiset ihastuivat Ostiaan

Lukuvuoden 2019-2020 Rooma-projekti vieraili tammikuussa 2020 ikuisen kaupungin perinteisissä kohteissa, kuten Capitoliumilla, Forum Romanumilla, Colosseumilla, katakombeissa, Vatikaanissa sekä Villa Lantessa eli Suomen Rooman-instituutissa.

Opintomatkan aikana tehtiin lisäksi paikallisjunalla retki kaupungin keskustan ulkopuolelle Ostiaan. Ostia oli antiikin Rooman satamakaupunki noin 30 kilometrin päässä pääkaupungista. Enimmillään Ostiassa oli yli 50 000 asukasta ja se oli vilkas merenkulun, kaupan ja käsityöläisyyden keskus, jonka kautta Roomaan tuli niin elintarvikkeita ja raaka-aineita kuin uusia ihmisiä ja aatteita.

Tässä projektilaisten kokemuksia Ostiasta:

”Rooma-projektissa parasta oli päästä itse Roomaan, mutta elävimmäksi antiikki tuli Ostian arkeologisella alueella. Ostia oli antiikin Rooman satamakaupunki, joka sijaitsee nykyään monta kilometriä sisämaassa maanpinnan kohoamisen vuoksi. Siellä on kokonainen rauniokaupunki, joka sisälsi aikoinaan kaiken oleellisen, kuten kylpylöitä, temppelitä ja kauppvoja.”

”Oli hienoa nähdä Ostian rauniot, esimerkiksi Juppiterin temppeli livenä. Raunioilla sai kiipeillä ja paikkoja tutkia itsenäisesti. Ostian katuja kävellessä

saattoi ajatella antiikin ihmisten kulkeneen niitä.”

”Ostia oli hämmästyttävän hyvässä kunnossa säilynyt, suuri ja sopivasti erillään nykyisestä asutuksesta. Teatteri, pesulat, kylpylät ja temppelit herättivät kirjoista opitun kulttuurin henkiin. Hienointa Ostiassa oli se, että kaupungissa sai kulkea vapaasti samoja teitä kuin sen alkuperäiset asukkaat ja tutkia taloja, joissa he ovat aikanaan eläneet.”

”Kyseessä on ollut työväen kaupunki ja ehkä juuri maallisuus teki suuren vaikutuksen Rooman mahtailevien nähtävyyksien rinnalla. Ostia oli aivan oma maailmansa, jossa sai aidon kosketuspinnan antiikin kulttuuriin.”

”Ostia oli paras paikka ikinä; rauniot olivat säilyneet todella hyvin, se ei ollut täynnä turisteja ja raunioiden päällä sai kävellä. Minulla oli ihan Indiana Jones -fiilis siellä. Koska Ostiassa sai liikkua vapaasti, syrjäisten kylpylöiden ja temppelien löytäminen oli todella jännittävää. Harmikseni en ehtinyt tutustua läheskään koko kaupunkiin, vaikka intoa olisi riittänyt!”

”Itse en tiennyt kunnolla Ostian historiasta tai merkityksestä ennen projektia, joten opin paljon uutta. Oli mielenkiintoista nähdä antiikin ajan kylpylöitä, vessoja, teatteri ja muita rakennuksia ja kuulla paikan historiasta ja merkityksestä Roomalle. Vihreät papukaijat olivat myös aivan ihania, varsinkin kun niitä oli niin paljon!”

”Ostiassa sai käyttäytyä kuin lapsi: sai

mennä tunneleihin ja tutkia paikkoja uteliaasti. Ostia on kaunis paikka, jossa olisi voinut viettää vielä pidemminkin ajan. Ja siellä oli ihan valtavan kokoisia käpyjä!”

”Rauniot muodostivat välillä kunnan sokkelon, josta piti löytää takaisin ”päätielle”. Siellä pystyi ihanasti eläytymään antiikin elämään ja kuvittelemaan, millaista elämä silloin oli. Superhauskaa oli!”

”Teatterin äänen kantavuus yllätti sekä se, kuinka taitavasti antiikin aikaan on osattu rakentaa. Pidimme kavereiden kanssa omia house tour -kierroksia ja olisimme voineet olla siellä pidempäänkin.”

”Ostiassa oli paljon latinankielisiä tekstejä. Niitä me sitten parhaamme mukaan yritimme kääntää suomeksi, se oli hauskaa!”

”Ostiassa kävi selväksi, että antiikista lukeminen ja antiikin kokeminen ovat kaksi eri asiaa. Antiikinaikaisessa talossa sisällä oleminen, sen jälkeen kun oli kuullut taloista oppitunnilla, oli mieleenpainuva kokemus. Forum Romanumiin verrattuna Ostia tuntui syvällisemmältä kosketukselta antiikin Roomaan.”

Matkan jälkeen maaliskuussa 2020 Rooma-projektilaiset vierailivat Tampereen Vapriikki-museon Ostia-näyttelyssä. Suomalaisten Ostia-tutkijoiden suunnittelemaa näyttelyä projektilaiset kommentoivat näin:

”Ostia-näyttely oli silmiä avaava sukellus antiikin kaupungin asukkaiden arkeen. Näyttelyssä oli kattavasti esitelty kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä ihmisten arkielämää. Kierroksella kävi ilmi mm. uskontojen ja kulttien laaja kirjo, mutta kiinnostavaa oli kuulla myös arkielämästä niin perheiden kuin orjienkin kannalta.”

”Näyttely oli rakennettu hienosti kauniiden kuvien ja lattiakivetysten lisäksi itse Ostiasta lainaan saatujen esineiden avulla. Näyttelyssä saimme kuulla myös Portuksen satamakaupungista ja nähdä siitä tietokoneella luotuja malleja, mikä oli mielenkiintoista.”

”Ostia-näyttelyssä oli kiva kuulla lisää yksityiskohtia Ostian elämästä. Erityisesti Mithran temppelistä kuuleminen oli mielenkiintoista.”

”Vaikka näyttely oli suhteellisen pieni, esillepano ja sisältö korvasivat sen helposti. Oli jännittävää nähdä pienoismalleja taloista ja esineitä antiikin arkielämästä. Näyttelyssä esiteltiin mm. orjan kaulapanta, antiikinaikainen tuttipullo ja jopa kirurgien tarvikkeita.”

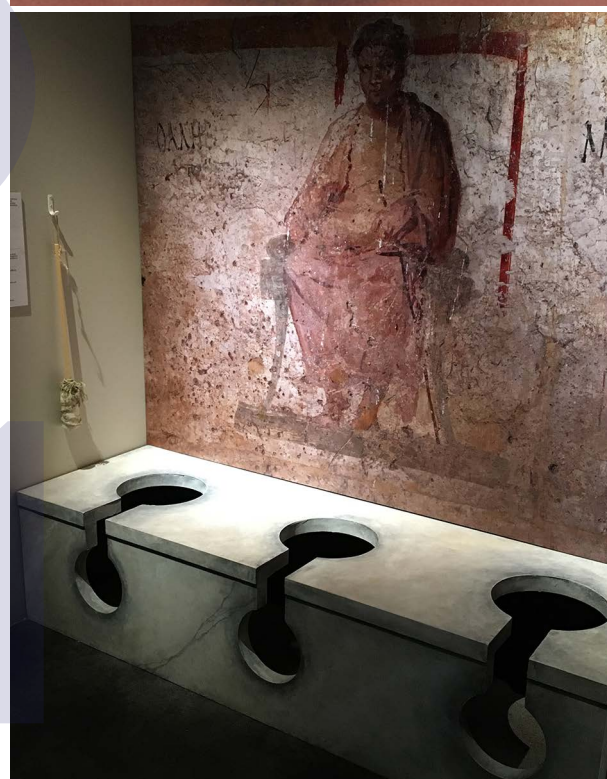
”Näyttelyssä näki myös osan vanhaa vesiputkea ja sai kokea roomalaisen vessan. Myös Ostian pääkadun kopio toi mukavia muistoja matkasta.”

”Erityisesti näyttelyssä olleet pienen asunnon ja kylpylän jäljitelmät jäivät mieleen. Näyttelyssä oli asioita monesta eri aiheesta, kuten haudoista, satamasta, reliefeistä, lääketieteestä, vessoista ja uskonnoista.”

”Näyttelyssä paljastui, että yksi Ostiassa nähty amme olikin hauta, hups. Valokuvia Ostiasta katsoo nyt ihan eri silmillä.”

”Näyttelyssä kiinnostavinta oli nähdä, miten muinainen kaupunki oli tuotu eloon erilaisin keinoin. Näyttelyssä Ostia oli ikään kuin tiivistettynä: sinne oli tuotu Ostian parhaat palat. Virtuaaliset apuvälineet auttoivat hahmottamaan paikkaa.”

Teksti ja kuvat Rooma-projekti 2020

Ruotsi-projekti Tukholmassa ja Uppsalassa: matkakertomus historian ja ruotsin kielen projekti-matkalta keväällä 2019

Ensimmäinen aamu lähti käyntiin unisissa tunnelmissa. Herätyskello soi viideltä, ja pian kuuden jälkeen istuimme junassa matkalla lentokentälle. Tunnelma lentokentällä oli innostunut lyhyistä yönistä huolimatta. Lento sujui rauhallisesti, ja laskeuduttuamme jatkoimme matkaa metrolla kohti Tukholmaa. Päärautatieasemalla jätimme laukkumme säilytykseen ja suuntasimme kaupungin läpi kohti Vasa-museota. Päivä oli lämmin ja aurinko paistoi kirkkaasti. Kungsträdgården hehkui kukkaloistossaan, kun pysähdyimme ottamaan valokuvia.

Vasa-museolla hajaannuimme ryhmiin ja tutustuimme laivan historiaan annettujen tehtävien avulla. Museossa oli vaikka mitä kiinnostavaa, ja aika kului nopeasti. Pian oli aika siirtyä seuraavaan kohteeseemme, Nationalmuseumiin. Museo oli juuri remontoitu ja uudet näyttelyt

auenneet. Kävimme tutustumassa muun muassa 1800-luvun tanskalaismaalareiden teoksiin, mutta museosta löytyi myös antiikkiaiheisia ja tietenkin ruotsalaisia teoksia.

Kansallismuseon jälkeen oli aika suunnata kohti Uppsalaa. Vanhassa ja tyylikkäässä junassa oli ihanaa istahtaa hetkeksi ja jutella kavereiden kanssa päivän tapahtumista ja huomioista. Uppsalassa lähdimme taittamaan matkaa kohti majoitustamme. Majoittumisen jälkeen lähdimme kohti Uppsalan keskustaa ja aterioimme viihtyisässä italialaisessa ravintolassa. Päivän päätteeksi saimme kuulla hostellilla kahden opiskelijan esitelmät Suomen ja Ruotsin historiasta.

Yö sujui rauhallisesti ja aamu valkeni raikkaana ja innostuneissa merkeissä. Aamiaisen jälkeen suuntasimme kohti Uppsalan yliopistoa ja historian laitosta. Matka taittui rattoisasti ja maisemat olivat kauniita. Perillä tapasimme historioitsija Janne Holménin kollegoineen. Kuulimme kolme eri esitelmää, joista yksi käsitteli koulukuria ja rangaistuksia, yksi naisten aseman muuttumista

maaseudulla teollistumisen jälkeen ja yksi nuorten tietoisuutta historiasta.

Luentojen jälkeen kävimme vielä tutustumassa yliopiston päärakennukseen, jossa nautimme myös lounasta. Lounaan jälkeen jatkoimme yliopiston vanhaan päärakennukseen, joka toimii nykyisin museona. Saimme tutustua näyttelyihin itseksemme, mutta jokainen valitsi museosta itsensä kiinnostavan esineen, joka sitten esiteltiin muille vanhassa anatomisessa teatterissa. Museovierailun jälkeen jatkoimme vieressä sijaitsevaan Uppsalan tuomiokirkkoon, jossa oli paljon mielenkiintoista nähtävää, kuten Kustaa Vaasan ja tämän puolisoiden hauta.

Kirkkovierailun jälkeen pääsimme haastattelemaan suomalaisia opiskelijoita Uppsalassa opiskelusta. Joukko koostui lääke-, eläinlääke-, talous- ja oikeustieteen opiskelijoista. Jokainen ryhmämme jäsen pääsi henkilökohtaisesti haastattelemaan eniten kiinnostavan tieteenalan opiskelijaa. Kysymyksiä sateli paljon tunnin aikana eikä hiljaisia hetkiä juuri ollut. Ryhmäläistemme mielestä isoin ja yllättävin ero

ruotsalaisten ja suomalaisten yliopistojen välillä oli yliopiston hakuprosessi. Ruotsalaiset yliopistot arvioivat ylioppilaskirjoitusten lisäksi myös hakijoiden lukiokurssien keskiarvoa. Toisena yllätyksenä tuli se, että uusittujen ylioppilaskokeiden tuloksia ei huomioida sisäänpääsyssä, vaan vain ensimmäiset tulokset huomioidaan.

Kiireisen päivän jälkeen saimme tutustua vapaasti Uppsalan vanhaan kaupunkiin. Kaduilla näkyi paljon pyöräilijöitä, vihreitä biokaasubusseja ja opiskelijoita. Viihtyisien ravintoloiden, kahviloiden ja illanviettopaikkojen takia on helppo ymmärtää, miksi Uppsala on yliopisto-opiskelijoiden suosiossa.

Illalla kuuntelimme hostellilla kahden ryhmäläisemme tutkielmia. Illan tutkielmat liittyivät Turun kaupungin historiaan ja suomalaiseen taloustieteilijään Anders Chydeniukseen. Ilta päättyi opettajiemme järjestämään tietovisaan, jonka palkintona oli Järvenpään lukion logolla varustettu termosmuki. Tietovisassa testattiin, ketkä olivat olleet hereillä matkan museokierroksilla.

Perjantaiamuna pakkasimme matkalaukkum-

FT Janne Holmén toimi ryhmän isäntänä Uppsalan yliopistossa. Suomalainen Holmén voitti Euroopan mestaruuden maratonilla vuonna 2002.

me ja lähdimme kävelemään kohti juna-asemaa. Saavuimme Tukholmaan kymmenen aikoihin. Sää oli mukavan aurinkoinen ja lämpötila 20 asteen paikkeilla. Jätimme taas matkalaukkumme säilöön ja lähdimme pienissä ryhmissä tutustumaan tarkemmin Tukholman nähtävyyksiin. Päivän tehtävänä oli löytää ja merkitä annetun tehtävälistan nähtävyyksiä, mutta ryhmämme huomio herpaantui jo ensimmäisen jäätelökioskin kohdalla. Kiertelimme ensimmäiset kaksi tuntia vanhassa kaupungissa, minkä jälkeen päätimme mennä katsomaan kuninkaanlinnan vahdinvaihtoa.

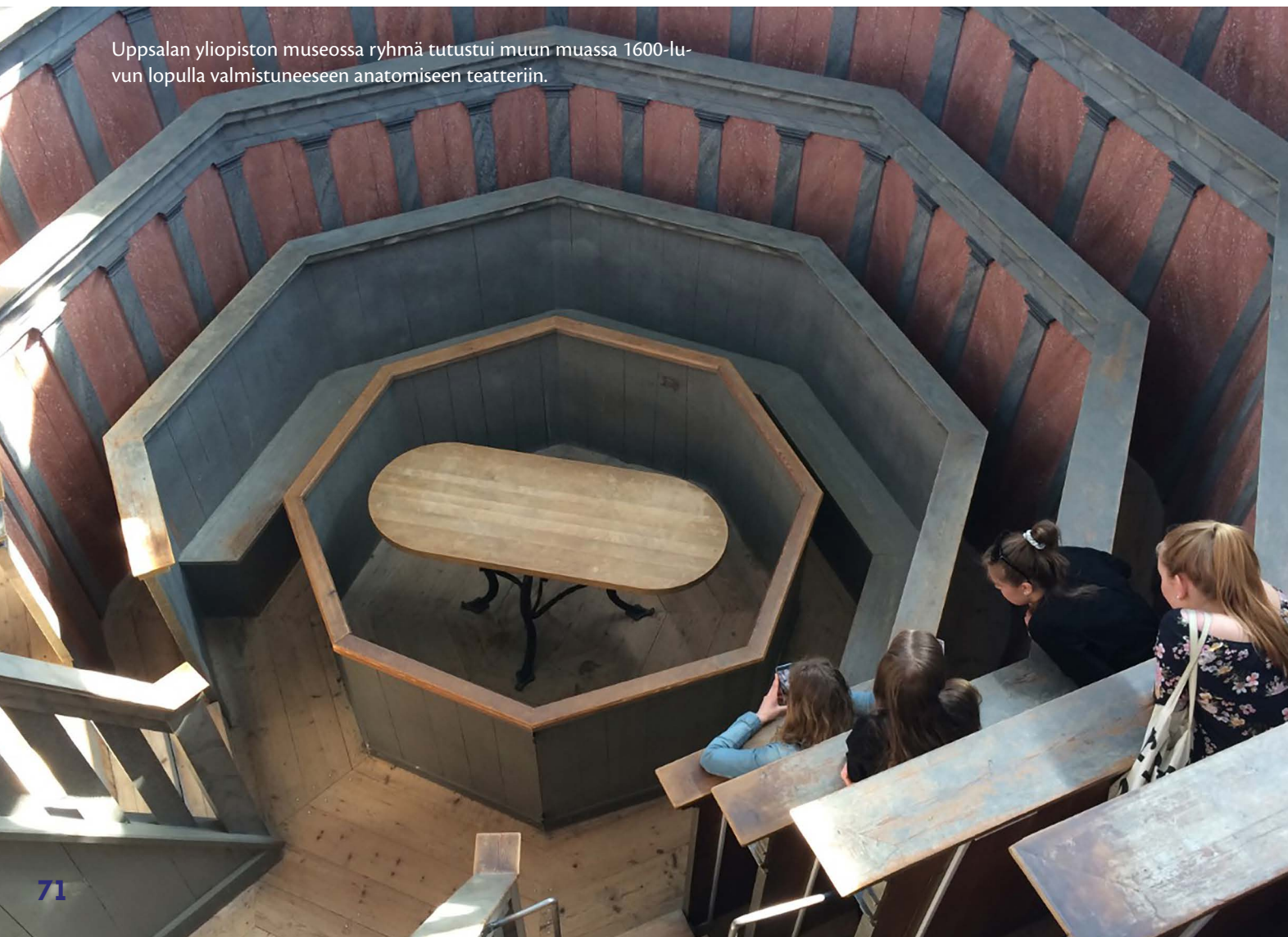
Kuninkaanlinnalta suuntasimme lähemmäs keskustaa. Komean parlamenttitalon lähetytyillä onnistuimme näkemään Greta Thunbergin muutamien ilmastomielienosoittajien kanssa. Kaupunkikierroksen jälkeen päädyimme syömään italialaiseen ravintolaan. Ravintolan iloisesti lauleskeleva henkilökunta piristi jo ennalta hauskaa päiväämme.

Saavuimme viiden aikaan iltapäivällä juna-asemalle, josta lähdimme kohti lentokenttää. Ryhmäläisten väsymys oli selvästi nähtävissä. Lentomme lähti yhdeksän aikoihin ja saapui 45 minuuttia myöhemmin Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Vaikka matka ei sujunutkaan täysin ongelmitta, oli ryhmähenki hyvä koko ajan. Matkan aikana tuli opittua paljon uutta niin Ruotsin historiasta kuin muistakin ihmisistä. Kaiken kaikkiaan matka oli upea kokemus.

Teksti Aino Wahlström ja Ese Ogunbor
Kuvat Timo Joutsivuo

Uppsalan yliopiston museossa ryhmä tutustui muun muassa 1600-luvun lopulla valmistuneeseen anatomiseen teatteriin.

Ryhmä tutustumassa Uppsalan yliopiston tiloihin.

KANSAINVÄLISYYS

Suomen kielitieteen olympialaisten työpaja

Helmikuussa lukiomme kielidiplomin suorittajille sekä muille kielistä ja kielitieteestä kiinnostuneille opiskelijoillemme tarjoutui ainutlaatuinen tilaisuus osallistua lukiollamme järjestettyyn Suomen kielitieteen olympialaisten työpajaan. Työpajan pitivät yleisen kielitieteen tutkijatohtori Ksenia Shagal ja yleisen kielitieteen väitöskirjatutkija Heini Arjava Helsingin yliopistosta.

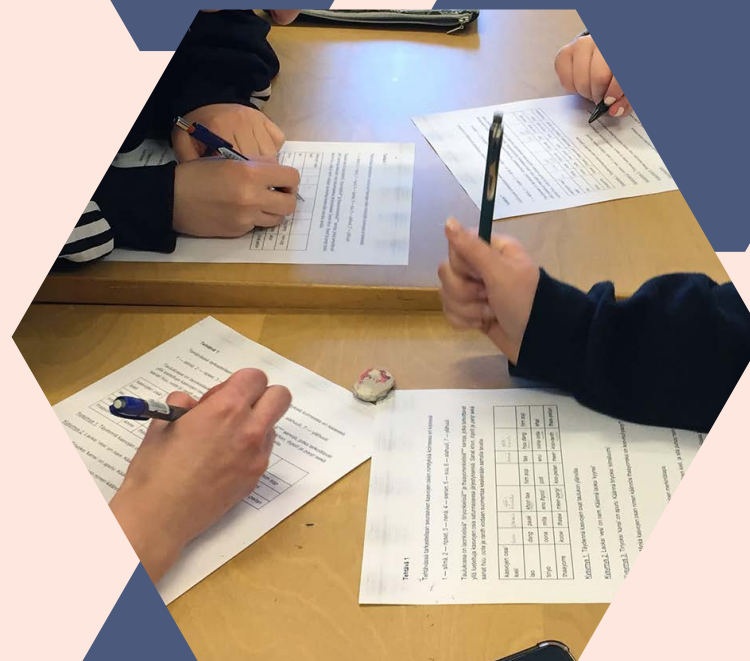
Ksenia ja Heini tutustuttivat lukiolaiset ensin maailman kielelliseen monimuotoisuuteen ja kertoivat lyhyesti kielitieteestä.

Pääosan ajasta lukiolaiset ratkoivat Ksenian ja Heinin johdolla aiempien olympialaisten visaisia tehtäviä yksin, pareittain tai pienissä ryhmissä. Tehtävät eivät edellyttäneet minkään tiettyjen kielten osaamista, vaan ainoastaan loogista päättelykykyä. Tehtävien mahdollisia ratkaisuja ja niihin johtavia päätelmäketjuja pohdittiin yhteistuumiin.

Heini Arjava tsemppaamassa opiskelijoita: Heta Viitanen (selin), Iida Willström, Emilia Niemi, Kerttu Isotalo. Taustalla Ksenia Shagal.

Työpajan vetäjät Heini Arjava (vas.) ja Ksenia Shagal (oik.) Helsingin yliopistosta

Työpajaan osallistumalla lukiolaiset saivat hyvän käsityksen siitä, millaisia tehtäviä kielitieteen olympialaisissa saattaa olla. Kielitieteen olympialaiset (KiOI) on Helsingin yliopiston yleisen kielitieteen oppiaineen ja Tiedekasvatuskeskuksen järjestämä kaksivaiheinen kilpailu, johon voivat osallistua kaikki lukiolaiset. Kilpailun ensivaihe toteutetaan netissä ja toiseen vaiheeseen, kansalliseen loppukilpailuun, kutsutaan ensivaiheen parhaiten menestyneet. Järvenpään lukiosta neljä opiskelijaa osallistui helmi–maaliskuun vaihteessa järjestettyyn ensivaiheeseen. Yksi opiskelijoistamme pääsi jatkamaan kansalliseen loppukilpailuun.

Teksti ja kuvat Marjo Uotila

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Teatterivierailu

Ilta oli jo hämärtymässä, kun saavuimme Suomen Kansallisteatterin sisäänkäynnille missä tutut naamat jo päivystelivät. Vaihdettiin kuulumisia sekä saatiin teatterilippumme opettajalta. Kun vihdoinkin astuttiin sisään rakennukseen, ihmistungos otti meidät vastaan. Odotellessa oli hyvin aikaa ihailla rakennuksen arkkitehtuuria sekä sen vanhaa ja yllälistä luonnetta. En ollut ikinä aiemmin käynyt kyseisessä teatterissa ja melkein pä kaikista kurssilaisteni kiertävistä katseista oli tulkittavissa, etteivät hekään olleet käyneet täällä aiemmin.

Näytelmä oli kirjailija Arthur Millerin vuonna 1949 julkaisema Kauppamatkustajan kuolema. Näytelmää voi sanoa yhdeksi näytelmäkirjallisuuden klassikoksi. Se kertoo kauppamatkustaja Willyn viimeisistä kahdestakymmenestä neljästä tunnista, joiden aikana kuljetaan sekä nykyhetkessä että miehen muistelmissa. Näiden kautta vuosikymmeniä kestänyt valheiden verkko alkaa vähitellen aueta katsojalle. Nimensä mukaisesti näytelmä kuitenkin loppuu kauppamatkustajan kuolemaan.

Vaikka näytelmä oli varsin traaginen, se oli erinomaisesti tehty. Oli varsin selvää, miten paljon aikaa sekä vaivaa oli mennyt näytelmän luomiseen. Oli kiva havaita, miten erilaiset pienetkin elementit, kuten valaistus ja hahmojen kehonkieli, toivat tunnelmaa sekä syvyyttä näytel-

mään. Näin hienon kokemuksen takia oli ihanaa, että kävimme kurssimme kanssa teatterissa. Vapaa-ajalla harvemmin tulee käytyä tällaisissa kulttuurielämyksissä.

Näytelmästä sai paljon irti. Esityksen teemat ja ongelmat kumpuילוivat ihmissuhteista ja ympäristöstä sekä erilaisista, joskus myös ristiriitaisista ajatusmaailmoista. Tämä loi paljon samaistumispintaa hahmojen ja katsojien välille. Teatterin tarkoitushan on ilmaista ja viihdyttää, mutta se myös antaa lukuisia näkökulmia, joiden kautta voi nähdä ja kokea maailmaa. Näin voimme oppia itsestämme ja toisistamme sekä siitä, miten tekomme ja sanamme voivat muotoilla ympäröivää maailmaa.

Teatterivierailu oli antoisa kokemus, joka jäi epäilemättä kummittelemaan ajatuksiini esityksen jälkeenkin. Se oli kivaa vaihtelu varsin yksitoikkoisesta kouluarjesta, vaikka pitkän koulupäivän jälkeen aluksi tuntuikin vähän työläältä raahata itsensä paikalle. Näytelmä oli kuitenkin sen arvoisen. Tunnelma esityksen lopputaputuksissa oli suorastaan unenomainen.

Teatterissa ei ole niinkään oleellista kenen kanssa menet sinne, vaan minkälainen esitys on. Tämä ei tarkoita, ettei juttuseura olisi pahaksi. Tosin suurimmaksi osaksi katsojat keskittyvät siihen, mitä näyttämöllä tapahtuu, eivätkä rupattele vieruskaverin kanssa. Oli hauskaa mennä kurssimme kanssa teatteriin, ja huomasin että tämä esitys on myös kasvattanut ryhmähenkeämme hieman. Esityksen jälkeen tuli helpommin puhuttua myös niille kurssilaisille, joita ei tuntenut niinkään hyvin. Yhteisen kokemuksen myötä voi olla helpompi löytää keskustelupintaa. Myös tämän takia kulttuuriset kokemukset ja esitykset voivat olla erittäin palkitsevia. Ne antavat myös niille opiskelijoille mahdollisuuden kokeilla erilaisia taiteenmuotoja, joilla ei ole aiemmin ollut mahdollisuutta niihin.

Teksti Elise-Emilie Wallin 19B

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kursseilla vierailaan säännöllisesti teatterissa. Tänä keväänä Laura Kollin kävi 4. jakson S2-ryhmän kanssa katsomassa Kansallisteatterissa Mika Myllyahon ohjaaman Arthur Millerin klassikonäytelmän Kauppamatkustajan kuolema (1949). Teoksen ajattomat teemat puhuttelevat yhä, ja esitys kirjoittikin kurssilla keskustelua työn ja rahan merkityksestä sekä vaikeista perhesuhteista. Upeat näyttelijäsuoritukset kruunasivat teatterielämyksen.

Vaihto-oppilaat 2019–2020

Vanhaan tapaan lukuvuoden ensimmäisen jakson lukiossamme opiskeli espanjalaisia vaihto-oppilaita koulumme oman vaihto-ohjelman kautta. Tällä kertaa espanjalaisia oli kolme: Jaime Pacheco Sanchis, Alexandra Flesariu ja Isabel Morón Sala.

Uusiseelantilainen vaihto-oppilaamme Kathryn Briggs jatkoi tammikuussa alkanutta vaihtoaan suunnitellusti joulukuun alkuun.

Muiden vaihto-oppilaiden oli tarkoitus olla lukiossamme koko lukuvuosi. Toisin kuitenkin kävi. Turkkilainen Yunus Baris oli lukiossamme hiihtolomaan asti. Koronavirus covid-19 sai vaihto-oppilasjärjestöt kotiuttamaan saksalaisen Selma Goschin, ranskalaisen Eliott Chivalin sekä japanilaiset Yurina Otaken ja Hibiki Iton etuajassa, jo maaliskuun loppupuolella. Lopulta kesään asti Suomeen sai jäädä vain saksalainen Miriam Schadl.

Teksti Marjo Uotila

Moi!

Olen opiskellut tässä lukiossa vaihto-oppilaana tällä lukukaudella. Tulin Japanista viime vuoden elokuussa Suomeen. Minua jännitti ja olin hämmentynyt, koska olin Japanin ulkopuolella ensimmäistä kertaa.

Ensin oli vaikea ymmärtää Suomen lukion systeemiä, mutta monet avusti minua englanniksi niin, että kohta totuin kouluun ja suomalaiseen elämään. Minä ihmettelin, että kaikki (kioskien kassatkin) osaa englantia tosi hyvin.

Minun elämä lukiossa on mennyt oikein hyvin. Syksyllä esitin toisen japanilaisen vaihto-oppilaan, Yurinan, kanssa japanilaista tanssia kaikkien edessä. Talvella itsenäisyyspäivä ja joulukuun olivat hyvin mukavia ja tosi suomalaiset fiilikset tulivat. Osallistuin sitten Wanhoihin ja penkkareihin, mikä oli upeaa.

Nyt olen joutunut lähtemään Japaniin takaisin aiemmin koronaviruksen takia. Kiitoksia mahtaville opettajille, hyvää ruokaa tekeville henkilökunnalle, luotettaville opoille, ahkerille sihteereille ja kaikille ystävällisille lukiolaisille!

Hibiki Ito, Japani

My journey began on the 16th of August. My first time in Finland, ever. I loved everything from the first moment. My new family, our dogs, the cat, the house, my room, the school and of course, Finnish nature.

My first days at school were really exciting. I came a week late, so I was a little lost in the beginning, but I got used to this new situation very soon. I got to know so many wonderful people. The school here in Finland is very different compared to my old school in Germany. Of course, it is much bigger but also very modern. And there's free food here.

I'm so thankful for all the friends I've made, for all the wonderful experiences. Not everything is always perfect, but I've learned so much, especially about myself.

One of my personal highlights was definitely Wanhat. It was so great and so much fun to learn all the dances. And dancing in front of so many people was a great experience.

Furthermore, I'm very thankful that I can stay in Finland, even though coronavirus threatened to end my exchange here, like it did for many other exchange students. In particular, I'm thankful for my mum in Germany and my host family who worked so hard to make it possible for me to stay in Finland. I will definitely try to enjoy my last month here as much as possible.

Miriam Schadl, Saksa

I had wanted to be an exchange student for a really long time. So, when I got the opportunity to do it, I started to search for the right country. Because I have a big interest in Scandinavian culture, I ended up choosing Finland.

So, I was excited to come to Finland and learn about this culture. In my first weeks I already met so many nice people and experienced new things, like sauna. Going to sauna became, next to the beautiful nature, one of my favourite things during my time in Finland.

Going to Järvenpään lukio was such a cool experience, because it is much bigger and more modern than my school in Germany. I had such a great time in this school, met so many nice people and learned awesome things. And I will never forget about participating in Wanhat or penkkarit.

Kiitos kaikille!

Selma Gosch, Saksa

AIKUISLINJA

Issa Diallo

Issa Diallo on 22-vuotias guinealainen nuori mies ja Järvenpään lukion aikuislinjan opiskelija. Hän kävi kotikylässään peruskoulun. ”Se on 9-vuotinen kyläkoulu, jonka opetusmenetelmät ovat kovasti erilaiset kuin Suomessa. Siellä opetellaan asiat ulkoa ja kirjoitetaan muistiinpanoja taululta vihkoon. Oppilailla ei ole oppikirjoja eikä tietokoneita”, kertoo Issa.

Issa tuli Suomeen marraskuussa 2015 ja alkoi heti opiskella suomen kieltä: ”Opiskelin myös Järvenpään Seurakuntaopistolla aikuisten perusopetuksessa. Etäopiskelun ja tenttimisen ohella menin töihin siivousalan yritykseen. Työ- ja koulumatkat olen aina kulkenut polkupyörällä. Jalkapallo on harrastukseni ja intohimoni ja pelaan sitä Vantaan Jalkapalloseurassa (VJS).”

Issa kertoi, että hän mietti opiskeluvaihtoehtona myös ammatillista koulutusta, mutta päiväopiskeluvaihtoehto oli mahdoton, kun on töissä. Syksyllä 2018 hän aloitti tutkinto-opiskelun Järvenpään lukion aikuislinjalla. Illan oppitunnit voi hyvin yhdistää töiden aikatauluun. Lukiossa Issaa kiinnostavat muun muassa historia ja biologia. Lukiossa opiskelun hän kokee mielenkiintoiseksi, mutta haasteelliseksi, koska suomen kielen taito ei ole vielä täydellinen. Suomen kielen kursien lisäksi hän opiskelee lukiossa englannin ja ranskan kursseja. Näiden lisäksi hän taitaa harvinaisemman fulanin kielen. Nykyään Issan tavoitteena on jatkaa opintoja lukion jälkeen yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa, vaikka lapsena hän ajattelikin ryhtyvänsä käsityöläisammattiin esimerkiksi rakennus-alalle. Lopuksi Issa toteaa: ”Jos haluaa mennä eteenpäin ja haluaa oikeasti ymmärtää suomalaisia, niin on opiskeltava suomen kieltä koko ajan lisää”.

Issa Diallo – matkalla kohti ylioppilastutkintoa
Kuva Päivi Järvinen

Saima Tani ja
Lotta Moilanen
– opiskelukaverit
iltalukiossa

Kuva
Päivi Järvinen

kin kehittyä ja oppia lisää ja päätin aloittaa lukio-opinnot työni ohella vuonna 2018. Pitkät työmatkat ja rakennusalan fyysisyys toivat omat haasteensa jaksamiseen. Siksi olikin hieno juttu, kun pääsin keittiöalan töihin omaan kotikaupunkiini samaan rakennukseen, missä opiskelin illat.”

Lotta kertoi, että hän on selvinnyt työn ja lukio-opiskelun yhdistämisestä hyvin, vaikka aluksi häntä pelottikin, miten aika riittää kaikkeen. Itsensä kehittämistä saa virtaa. Virtaa ja iloa saa myös harrastuksista ja läheisistä. Lotta on koiraihminen ja viettää aikaa paljon oman perheensä kanssa. Hän harrastaa liikuntaa, ulkoilua ja mökkeilyä perheen ja kummitusten kanssa. Lukio-opinnoissa Lotta kokee tärkeäksi kaikki aineet, koska yleissivistys on tärkeää, mutta erityisesti häntä kiinnostavat psykologia, biologia ja terveystieto. Lukiossa hän on myös saanut uusia opiskeluystäviä. Tulevaisuudessa Lotalla on tavoitteena mahdollisesti korkeakouluopinnot, mutta nyt on vielä aikaa keskittyä lukio-opintoihin ja työntekoon. Samalla voi sitten miettiä: ”Mikä minusta isona tulee?”

Matkalla kohti kaksoistutkintoa

Ammattilukiolainen Saima Tani on 18-vuotias kaksoistutkinto-opiskelija. Hän on syntynyt Lappeenrannassa ja kokee itsensä yhä lappeenrantalaiseksi. ”Oman kaupungin vihaaminen loppuu, kun sieltä muuttaa pois”, pohtii Saima. ”Luova tuottaminen kiinnostaa minua. Menin jo 9-vuotiaana Taito-käsityökouluun, jossa sai oppia ja tehdä monenlaisia kiinnostavia luovan alan juttuja.”

Elämä on yllättävää. Saima kaatui vuonna 2016, ja tapaturman seurauksena hänelle muodostui vakava ja kivulias hermokipusairaus, joka tuo haasteita jatkuvasti hänen elämäänsä.

Mitä ihmettä – olet täällä lu- kiolla aamusta iltaan?

Huomasin, että tämä nuori nainen on Järvenpään lukiossa aina, ja lähdin selvittämään tätä mysteeriä.

Lotta Moilanen on nuori monitoiminainen, joka on päivittäin aamuvarhaisesta alkaen töissä lukion keittiöllä ja pienen tauon jälkeen lukion aikuislinjan illan oppitunneilla neljänä iltana viikossa. Lotta on käynyt peruskoulun Järvenpäässä, ja sen jälkeen hän meni Keudaan opiskelemaan sisustusala ja valmistui ammatilliseen perustutkintoon vuonna 2016. Valmistumisensa jälkeen hän pääsi töihin timpurin apulaiseksi. ”Tein töitä pääkaupunkiseudulla rakennusalan yrityksissä. Sain tehdä monenlaisia töitä, mutta rakennusmaalaus rupesi tuntumaan eniten omalta jutulta. Siinä näki hyvin työn tulokset ja sain monesti asiakailta positiivista palautetta. On myös innostavaa huomata, kun kehittyy ja oppii omassa työssään ja asiakkaat ovat tyytyväisiä. Minulla oli myös mukavat työkaverit. Halusin kuitenkin

Saima on kuitenkin päättänyt selvittää ja onnistua. Saima muutti Järvenpäähän ja aloitti graafisen alan opinnot Spesian ammattiopistolla syksyllä 2017. Graafisen alan opintoihin sisältyy graafista suunnittelua sekä nettisivujen ja musiikkivideoiden tekemistä. Opiskeluun kuuluvilla työssäoppimisjaksoilla hän on tehnyt yrityksille muun muassa esitteitä, roll up -sisältöjä ja erilaisia mainoksia. ”Melkein kaikki opiskeluun liittyvät jutut tehdään tietokoneella. Jos saisin tehdä oman alan työtä, niin erityisesti minua kiinnostaisi kirjojen mm. satukirjojen kuvittaminen”, Saima kertoo.

Saima halusi yhdistää ammatillisiin opintoihinsa myös lukio-opinnot tavoitteenaan olla sukunsa ensimmäinen ylioppilas. Niinpä Saima opiskeli päivät ammatillisessa koulutuksessa ja illat lukiolla. Lukio-opinnot aikuislinjan oppitunneilla vastasivat odotuksia. ”Opiskelu on mielenkiintoista ja työlästä. Erityisesti kieliopinnot ovat minulle haasteellisia, ja ehdottomia lempiaineitani ovat biologia ja psykologia. Saan ammatillisen tutkintoni valmiiksi tänä keväänä, ja ensi syksystä lähtien jatkan opintoja pelkäämään lukiossa. Tavoittelen opintoja ihmisläheisellä alalla, esimerkiksi sosiaalialalla, koska sydäntäni lähellä ovat lapset ja nuoret ja työ heidän auttamisensa parissa.”

Saima asuu Järvenpäässä poikaystävänsä ja kissansa kanssa. Hän harrastaa monipuolisesti käsitöitä – kuinkas muuten!

Matikisti ja opinto-ohjaaja – Heli Toivonen

Heli syntyi loistokkaiden tähtien alla – Tampereen ensimmäisenä 1970-luvun lapseksi. Peruskoulun hän kävi Nilsissä ja lukion Pirkkalassa. Matematiikkaa, fysiikkaa ja tietotekniikkaa hän opiskeli Tampereen yliopistossa, ja jatkoi vielä Helsingin yliopistossa kemian opinnoilla. ”Kemia olikin melkein parasta koko opiskelussa. Tein opiskeluaikana paljon opettajan sijaisuuksia, koska opettajan ammatti oli tavoitteenani alusta alkaen. Jo teini-ikäisenä pidin erilaisia kerhoja lapsille. Malli ei ole tullut perheeltäni, koska olen sukuni ensimmäinen opettaja.”

Valmistumisensa jälkeen Heli aloitti vuonna 1995 työt Helsingissä Käpylän ammattikoulussa (nykyisessä Stadin ammattiopistossa) matemaattisten aineiden opettajana. ”Viihdyin siellä 14 vuotta ja otin opettajana elämäntehtäväkseni opiskelijoiden matikkakammon poistamisen. Halusin kuitenkin myös opiskella ja uusiutua, joten päätin opiskella työn ohella opinto-ohjaajaksi ja sitten teinkin opettamisen ohella myös omon töitä.”

Vuonna 2009 Heli aloitti Vantaan ammattiopisto Variassa opinto-ohjaajan päätoimisen työn. Sillä tiellä hän on yhäkin ja nauttii työstään todella paljon: ”Autan opiskelijoita

Opo Heli Toivonen
Kuva Ilona Toivonen

opintojen suunnittelussa ja oman polun löytämisessä. Teen myös paljon yhteistyötä peruskoulun oppilaanohjaajien ja oppilaiden kanssa. Parasta on, kun näkee nuoren kasvun omaan ammattiinsa ja ammattiylpeyden syntymisen. Työskentelen paljon myös ammattilukiolaisten ja aikuisopiskelijoiden kanssa. Työni on vaihtelevaa ja mielenkiintoista. Kaikki päivät ovat erilaisia. Erityistä iloa koen, kun pystyn olemaan tukena nuoren kasvuprosessissa opiskelupolun varrella. Kun vain olisi enemmän aikaa jokaiselle opiskelijalle!”

Vuonna 2014 Heliä pyydettiin Järvenpään lukion aikuislinjalle opettamaan matematiikkaa ja kemiaa. Hän tarttui tilaisuuteen ja opettaa yhäkin muutaman kurssin lukuvuoden aikana aikuislinjan opiskelijoita. ”Oppitunnit ovat iltaisin, joten homma toimii hyvin. Näin saan nauttia matematiikan ja kemian opettamisesta sopivassa määrin. Tämä on hyvää vastapainoa päivän opotyölleni.

Aikuislinjan opiskelijaryhmät ovat melko pieniä, joten opin hyvin tuntemaan opiskelijat ja heidän tavoitteensa ja vahvuutensa – se on tärkeää.”

Jaksan molempia töitäni hyvin, koska nautin liikunnasta ja luonnosta. Minulla on metsärakkaus ja matematiikkarakkaus – ja saan toteuttaa elämässäni niitä molempia – olen onnekas!

Opetusta ja ongelmanratkaisua aamusta iltaan

Järvenpään lukion aikuislinjan matematiikan opettaja Mathias Volk on nelikymppinen vantaalainen – 18-vuotiaan pojan isä ja intohimoinen ravimies ja urheilun seuraaja. Hänen päätyönsä on Vantaan ammattiopisto Varian matematiikan opettajana.

Mathiaksen oma opintopolku on ollut monivaiheinen: Ensin hän opiskeli luokanopettajaksi ja sen jälkeen matematiikan opettajaksi. Myöhemmin hän suoritti myös erityisopettajan opinnot. ”Jonkinmoisten sattumien summana päädyin Järvenpään lukion aikuislinjalle iltatöihin vuonna 2005, kun aikuislinjan opetus aloitettiin. Tykkään todella paljon työstäni. Vaikka päivät ovat pitkiä, lähdän joka ilta hyvillä mielin töistä kotiin. Aikuislinjan mielenkiintoisuus on sen monimuotoisuudessa – meillä on kaikenikäisiä opiskelijoita, vanhimmat ovat olleet yli 70-vuotiaita. Oma vahvuuteni on luokanopettajataustani. En siis ollut mikään matemaattinen lahjakkuus, joten minun on helpompi ymmärtää niitä opiskelijoita, joille matematiikka vaikeaa”, Mathias kertoo. ”Viihdyn niin hyvin opettajana iltalukiossa, että ei tätä vain malta lopettaa – työ on niin mukavaa!”

Tekstit Päivi Järvinen

Matikisti Mathias Volk
Kuva Heli Toivonen

Mathiaksen vinkit opiskelijoille:

1. Matematiikka ei ole niin vaikeata, että lukio-opinnot niihin kaatuvat.
2. Meidän kaikkien elämäntilanteet vaihtelevat, ja tarvittaessa pitää olla armelias itselleen. Opiskella voi silloinkin, vaikkei joka hetki ihan satasella pystyisi panostamaan.

Kirjasto kiinni – mistä luettavaa?

Poikkeustilanne korona

Koronaepidemian jyllätessä Suomessa koulut suljettiin maaliskuu–toukokuu 2020. Niin lukio kuin muutkin oppilaitokset siirtyivät etäopetukseen. Tilanne oli uusi ja poikkeuksellinen. Oppimisen tueksi tarvittavaa oheisaineistoa eli kirjoja oli vaikea saada, koska kirjastotkin oli suljettu. Tähän haastavaan hetkeen tulivat avuksi ääni- ja e-kirjat.

Digitaalisten kirjojen palvelu Bookbeat lahjoitti maaliskuussa 2020 Järvenpään yläkouluille ja lukioille yhteensä 1000 lahjakorttikoodia. Oppilaat ja opiskelijat saivat maksutta käyttöönsä tämän palvelun huhtikuun alusta toukokuun loppuun saakka. He pääsivät käyttämään rajoittamattomasti palvelun sisältöjä. Kirjoja voi lukea e-kirjoina oman laitteen ruudulta (tietokone, tabletti, älypuhelin) tai kuunnella äänikirjoina esimerkiksi kuulokkeiden avulla.

Bookbeatin tarjonta on laaja. Käytettävissä on niin kaunokirjallisuutta kuin tietokirjoja ja myös joitakin oppikirjoja. Vieraskielistäkin aineistoa on tarjolla. Näin palvelua on mahdollista hyödyntää eri oppiaineiden opetuksessa – äidinkielen lisäksi esimerkiksi reaaliaineissa ja englannin kielessä. Tätä kirjoittaessa ei ole vielä tiedossa, miten hyvin käyttö opetuksen tukena sujui, mutta aiheesta on tulossa myöhemmin kysely ja raportti.

Äänikirjojen käyttö opetuksen tukena ei ole täysin uutta. Opiskelijat, joilla on oppimis- ja lukivaikeuksia, ovat saaneet jo aikaisemmin äänikirjoja käyttöönsä erityisopettajan ja Celia-kirjaston kautta. Oppikirjoja on pystynyt kuuntelemaan ja lukemaan rinnakkain. Myös ääneen luettua kaunokirjallisuutta on ollut tarjolla näille opiskelijoille.

Äänikirja laskee lukemisen rimaa

Julkisuudessa on keskusteltu laajalti siitä, että suomalaislasten ja -nuorten lukuinto on laskenut. Monet muut vapaa-ajan virikkeet ovat vieneet aikaa lukuharrastukselta. Monesti kirjan lukemiseen keskittyminen on vaikeutunut, koska pysähtyminen kirjan äärelle on jäänyt yhä harvempiin hetkiin. Tämä koskee yhtä lailla aikuisia kuin lapsiakin.

Lukemisesta etäantynytkin voi löytää äänikirjan kautta kirjallisuuden uudella tavalla. Älypuhelin kulkee mukana jatkuvasti muutenkin, ja monilla myös kuulokkeet ovat osa pukeutumista. Äänikirja on siellä missä ihminenkin.

Luo oma kuuntelukokemus

Äänikirjat ovat aivan uudenlainen tapa saada yhteys kirjallisuuteen. Jokainen voi itse määrittellä, millainen on itselle sopiva tapa kuunnella kirjoja – esimerkiksi sohvalta rentoutuen tai luonnossa kävellen. Moni on kertonut kuuntelevansa kirjoja matkustaessaan autolla tai junassa.

Äänikirjan kuunteluasetuksia voi säädellä käyttäjän toiveiden mukaan. Kerronnan nopeutta voi hidastaa tai nopeuttaa, ja valittavissa on 16 eri nopeutta. Äänikirjaan voi tehdä kirjanmerkin, johon voi kirjoittaa lyhyen muistiinpanon. Pikakelauksella (15 sekuntia tai itse valittu) voi kelata äänikirjaa taakse- tai eteenpäin. Uniajastustakin voi käyttää, jos haluaa nukahtaa kirjan kuuntelun pariin ja pysäyttää kirjan tietyn ajan päähän, esimerkiksi 15 minuutin kuluttua kuuntelun aloittamisesta.

Mitä kirjoja kuuntelisin?

Digitaalisten kirjojen palveluissa pääpaino on uusilla julkaisuilla. Kirjat ovat tuoreita julkaisuja, mutta mukana on toki myös klassikoita.

Bookbeatissa aineisto on jaettu selkeisiin kategorioihin. Kaikki oppikirjat saa näkyviin Tietokirja-kategorian Oppimateriaalit-kohdasta. Useimmat oppikirjat ovat kuunneltavissa äänikirjoina, mutta joitakin oppimateriaaleja on luettavana myös e-kirjamuodossa. Suosituimmat tietokirjojen aihepiirit – talous, hyvinvointi ja elämäkerrat – on asetettu helposti löydettäviksi omiksi osastoikseen. Tietokirja-kategoriasta voi löytää muiden aihepiirien tietokirjoja esimerkiksi yhteiskunnasta, politiikasta, luonnosta, tieteestä ja urheilusta. Myös kaunokirjallisuutta löytää helposti kategorioiden mukaisesti.

Uuden äärellä

Puhelimella käytettäviä äänikirjoja on nyt helppoa kokeilla, kun useat palvelut jakavat ilmaisia kokeilujaksoja. Toiset pitävät enemmän painettujen kirjojen lukemisesta, mutta äänikirjoilla voi laajentaa omia kokemuksiaan kirjallisuudesta. Eri tilanteissa voi nauttia kirjallisuudesta eri tavoin. Tärkeintä on antaa kirjalle mahdollisuus.

Teksti Hanne Kokkonen, pedagoginen informaatikko

Lisätietoa:

<https://oppimisvaikeus.fi/tietoa/teemat/oppimisen-tuki/aanikirjat-opiskelun-tueksi-ja-vapaa-ajan-iloksi/>

<https://www.bookbeat.fi/>

<https://www.storytel.com/fi/fi/>

<https://www.nextory.fi/>

<https://kirja.elisa.fi/kirjat/ekirjat/ilmaiset-klassikot?language=fin&page=1>

<https://areena.yle.fi/radio/ohjelmat/30-272>

